

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5597

5598

243

C-36

Hoffmeyer

U.P. - 2087-90
L.W. 7422-52

772

ՀԱՐ

ՀԱՐԱԿԱՆՔ

ՀԱՅ. Ա. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ա. Շ. Ա. Բ Հ Ա. Բ Ի Վ. Ե Բ Ա. Ծ Ե Յ

ԵՐՈՒԱՆԴ Տ. ԱՆԴՐԻԱՍԵԱՆ

معارف نظارت جليلستانك في ٢٤ حضيران ٣١٩ و ١١٣ نومرو
وخصتامه سیله طبع و نشر اوئندر

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹ-ԻՒՆ Մ. ԱՍ. ԲԲ. Խ. Ա. Խ.

Պատկ-Ալի նաստկափ թիւ 38

1904

13.07.2018

5598

5587

ՇԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԿԱՆՈՆ ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻՆ

Ազ Բանն որ ընդ հօր յեռքեանն եւ համագոյ
ուրբ նոգւոյն, զպատկերն իւրական խառնեալ
և ընդ հողանիւր բնուրքեանս, զոր զարդարեալ
փառօք եղ ի դրախտին փափկուրեան :

Յորում ցնծայր զուարենացեալ անժիրական խնդու-
թեամբ, բանզի զԱսուած տեսանէր միւս խոնարհեալ
ի դրախտին, յորմէ զլուսոյն ճառագայր տպաւուեր
ի յինքնան :

Վասն որոյ աղաչեա մայր Աստուծոյ Մարիամ զմի-
ածին են զորդին, զի ընորհնեսցէ ըստ աւազակին ժա-
ռանգել վերսին մեզ զդրախտին վայելչուրիւն :

Այսօր յօրինակ նախաստեղին Ադամայ, որ ի դր-
քախտին փափկուրեանս ուրախանայր ընդ հրեսակս,
ցնծացուք եւ մեֆ ի յօրինուրիւնս նոգեւորս :

Այսօր ի խորհուրդ ասուածասեղձ նախանօրն, որ
ի պտղոյն Ադինայ նաշակելով զուարեն սնայր, նաշ-
կեսցուք եւ մեֆ զպատուիրանս Աստուծոյ :

Այսօր ի տիպ պատմունանին առաջնոյ, որով պնն-
եալ զարդարիւր ի փոռս մարդն առաջին, զարդարի-
ցուք եւ մեֆ ասուածային օրինօք :

4450. 57

Ցնծա Մարիամ արեգականն արդարութեան արեւելք եւ աղաչեա զառ ի տես զծնեալն Աստուած վասն մեր, զի դարձուցէ վերստին զմեզ ի դրախտին ժառանգութիւն :

Հ Ուրախացիր Եկեղեցի Քրիստոսի Գրկական

Տ Տեօրինութեամբ մարմնացելոյն ի կուսէն վասն ու Աստուծոյ հարցն մերոց :

Այսօր ցնծան որդիի Աղամայ հանզի որ ի սկզբանն օրինադիր պահոցն ի դրախտին վասն մեր պահել մարմնով յանձն առնու, Աստուած հարցն :

Այսօր Երկրորդ Ադամ վասն առաջնոյն անհաւասի լինելով զնաւակաց պտղոյն հաւեալ զպարփի, Աս :

Գ Զեր օրինեցիք բարձր առարեք զնա յաւիտեան:

Որ ըստ պահոց հառասնօրեայ Գրկողին պահելով հարսնացեալ Եկեղեցի զի մցէ ի յառագաս ընդ Փեսային յարուցելոյ, բարձր :

Եկայք հաւատացեալք Քրիստոսի ցնծութեամբ պահեցուք ընդ անմահին մահու մեռանելով մեղաց, զի յարութեամբ նորա կենդանացուք արդարութեամբ՝ բարձր :

Մ Որ ընտեցար ի սկզբանէ անապական կոյս Մարիամ լինել տանար արբութեան աննառ լուսոյն որ ի հօրէ, առ նա միշտ բաւեխոսեա կեցուցանել զմեզ :

Որ առ ի տես Երկրորդ Ադամ վասն առաջնոյն յանձնաց բնութեամբ մերով պահելով զմահաբեր պտղոյն բնութեամբ պատրան, առ նա :

Արդ Հաղաշեա մայր Աստուծոյ զծնեալն ի տես վասն մեր զի ընդ նմին պահելով սուրբ յարութեամբ նորա նորոգիցուք, առ նա :

Ո Ողորմեա ինձ Աստուած :

Որ զառացինն ոչ պահելով զպատութրանն մեռաք, ընորհեցեր են օրինակ մեզ պատութրան կենաց զի պահելով կենդանացուք, ողորմեա :

Որ ի խորհուրդ ո՞ կամուռ մահուան Եկեղեցի ո՞ Քրիստոս մեռանելով օրինաց մեղաց զի յարուցիալ ընդ ենողեցի ի փառս, ողորմ :

Տ Փառք յարութեան ո՞ Տեր :

Որ ՏՏՄԱԿ չարչարանաց խաչի ո՞ Քրիստոս Եկեղեցի հերանուաց չարչարակից գոլով ենզ սրբութեամբ պահօք, փառք յարու :

Տուր մեզ Տեր մահու ո՞ նմանիլ մեռելութեամբ մեղաց, զի եւ կենաց ո՞ց հալորդիլ արժանացուք կենդանարար արքայութեանդ, փառք յարու :

Ա. Շ Խ Ա. Բ Հ Ա. Բ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Բանն Աստուած որ հայր Աստուծոյ էակից և սուրբ Հոգին գոյակից է, իր սեփական պատկերը միացուց մեր հողեղին բնութեան (Աղամին) հետ, զոր փառքով զարդարելով դրաւ եղեմական (փափռուկ) դրախտին մէջ :

Ուր նա (Աղամ) կը խայտար և կը զուարձանար անտրառում ուրախութեամբ, որովհետեւ կը տեսնէր միշտ զԱստուած դրախտին մէջ իջած, և անոր սեփական գոյսին ճառագայթը կը դրոշմէր իրեն վրայ :

Ուրիմն, ո՞վ Մարիամ, Աստուծոյ մայրը, աղաչէ՝

քու միածին որդւոյդ որպէսզի չնորհ ընէ մեղ դարձեալ ժառանգել ղրախտին վայելչութիւնը, ինչպէս չնորհ ըրաւ աւազակին :

Այսօր նախաստեղծ Աղամին պէս որ եղեմական դրախտին մէջ հրեշտակներուն հետ կ'ուրախանար, մենք ալ հրճուինք հոգեւոր օրհնութիւններով :

Այսօր աստուածաստեղծ նախահօր (Աղամին) օրինակին համեմատ, որ Եղեմի պատովէն ճաշակելով կը խայտար, մենք ալ ճաշակենք Աստուծոյ պատուիրանները :

Այսօր առաջին պատմուճանին նմանութեամբ որով առաջին մարդը կը պճնուէր և փառքով կը զարդարուէր, մենք ալ զարդարուինք աստուածային օրէնքը ներով :

Հրճուէ՛, ո՛վ Մարիամ, որ արեւելք եղար արդարութեան արեւին (Քրիստոսի), և աղաչէ՛ մեզի համար քեզ մէ ծնած Աստուծոյն որպէսզի նորէն դարձնէ դմեղ ղրախտին ժառանգութեան :

Հ Ուրախ եղիր, ո՛վ Քրիստոսի եկեղեցի, այն փրկական կարգադրութեան վրայ, զոր ըրտւ քեզի համար կոյսէն մարմին առնող մեր հայրերուն Աստուածը :

Այսօր կը հրճուին Աղամին զաւակները, որովհետեւ մեր հայրերուն Աստուածը, որ նախապէս պահնքը իրեւ օրէնք դրաւ դրախտին մէջ, մեզի համար յանձն կ'առնէ պահնք պահել մարմինով (իրեւ մարդ) :

Այսօր մեր հայրերուն Աստուածը՝ երկրորդ Աղամը (Քրիստոս) առաջին Աղամին համար ծոմ պահելով քաւեց պառզը ուտելուն մեղքը :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Փրկչին քառասնօրեայ պահեցողութեան նման պահնք կը պահէ անոր հարս եղած եկեղեցին, որպէսզի յարութիւն առնող փեսային հետ առագաստին մէջ մտնէ, ի սպառ :

Ո՛վ Քրիստոսի հաւատացեալներ եկէք պահնք պահնք սրտի ուրախութեամբ անմահ Քրիստոսին հետ մեր մեղքերուն համար մեռնելով, որպէսզի արդարացած կենդանանանք անոր յարութեամբ, ի սպառ :

Ո՛վ անարատ կոյս Մարիամ, որ կանուխէն Ընտրուեցար սուրբ տաճար ըլլալու հօրմէն ծագող անպատմելի լոյսին, միշտ բարեխօսէ անոր որ կեանք տայ մեղ :

Քեզմէ ծնած երկրորդ Աղամը առաջին Աղամին յանցանքին համար մեր ընտրութիւնն առնելով պահնք պահեց, մահառիթ պառզին յուսախաբութիւնը ի գերե հանելով, միշտ բա :

Ուրեմն, ո՛վ աստուածամայր, աղաչէ՛ մեզի համար քեզմէ ծնածին որպէսզի իրեն հետ պահնք պահելով նորոգուինք իր սուրբ յարութեամբ, միշտ բա :

Ո Ողորմէ ինձի, ո՛վ Աստուած :

Առաջին անգամ պատուիրանը չպահելով մեռանք. քու օրինակովդ չնորհեցիր կենսատու պատուիրան մը որպէսզի զայն պահելով կեանք առնենք, ողորմ :

Ո՛վ Քրիստոս, քու եկեղեցիդ քու կամաւոր մահուանդ օրինակին համեմատ կը մեռնի մեղք պատճառող օրէնքին համար, որպէսզի քեզի հետ յարութիւն առնելով փութով նորոգուի, ողորմ :

Ո՛վ տէր, փառաւորեալ ըլլա՛յ յարութիւնդ :

Ո'վ Քրիստոս , հեթանոսներէն կազմուած եկեղեցին սուրբ պահեցողութեամբ մասնակից կ'ըլլայ քու խաչիդ տրտմառիթ չարչարանքներուն , ո'վ տէր , փառա:

Ո'վ տէր , չնորհէ մեղ որ քու մահուանդ նմանինք՝ մեղքի համար մեռնելով , որպէսզի արժանի ըլլանք նաև մասնակից ըլլալու քու կեանքիդ , այսինքն քու կենդանարար յարութեանդ , ո'վ տէր , փառա .

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՒՐԱԿԷՒ

Ա.Ղ.ՈՒՀԱՅԻՑՆ

Ա. Որ զօրենս սրբութեան պահոց նախ ի դրախ-
Ե. սին աւանդեցեր , զոր ոչ պահելով նախա-
Ի. ստեղծիցն նաշակմամբ պտղոյն նաշակեցին ըգ-
դառնուրիւն մեղաց եւ մահու , վասն որոյ տեսրինեա
մեզ տէր նաշակել զեադգրութիւն նոց պատուիրանաց :

Որ զանազան վիրօք մեղաց հարաք յոզիս ի թենամ-
ւոյն եւ ի բազմապատիկ նիւանդութիւնն կարօսացք
մարդասիրիդ բառնալոյ զցաւս մեր , վասն որոյ բժուկեա
զմեզ Քրիստոս որպէս մադասէր :

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին
Մարիամու , եւ կենդանարար նո յարութեամբդ հրա-
ւիրեցեր զմանացեալսն ի յարութիւն անմահութեան ,
վասն որոյ աղաջանօք մօր նո կեցն զմեզ փրկիչ :

Որ զերագոյն փառօք բարձրացուցեր զմանկունս ե-
կեղեցւոյ նո Քրիստոս խոնարհութեան նո նանապարհաւ
առաջնորդելով ի յերկնային վարս հրեւսակաց , աղա-
շեմք առաջնորդեա մեզ տէր ի յարդարութիւն :

Որ զդառնուրեան պտղոյն նաշակն որով մեռաք
արդարութեան՝ պահելով նո խոռանօրեայ փոխեցեր ի
խոյցազոյն օրինաց նոց նաշակումն , աղաշեմք արբա
մեզ տէր զուրախարար սիրոյ նո զբաժակն :

Որ անապական ծննդեամբդ նո լուծեր զերկունս
նախամօրն , Մարիամ մայր Ասուծոյ , բարեխօսեա առ

միածին որդին լուծանել զկապանս մեղաց մերոց եւ աղաչեա փրկել զանձինս մեր ի փորձութենէ :

Հ Որ յառաջ քան զյաւիտեանս անժամանակ ծննալ ի հօրէ անձառելի բանդ Աստուած, որով եղեն երկինք եւ երկիր, օրինելի զեղ Աստուած հարցն մերոց:

Որ ի պատկեր աստուածութեանդ նո զարգարեցեր զմարդն առաջին, եւ զպատուիրանն ոչ պահելով դարձաւ ի հող ընդ մահու անկեալ բագաւորութեան, օրի:

Որ զգբուրիւն արարչական սիրայ նո ոչ դարձուցեր յորդոց արամայ, այլ ընորհեցեր զյոյս անդրէն դառնալոյ ի կեանս, որով զենով յանմահութիւն վերափոխեցեր, օրի:

Դ Զեւ օրինեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Ընդ նախահօն տրտութեան որ վասն ելիցն ի դրախտն կենաց, ընկալցուի եւ մեք զտրտութիւն ապաշխառութեան, զի յարութեամբն Քրիստոփ արժանացուի մտից դրախտն եկեղեցւոյ, բարձր :

Ընդ ենովայ նահապետին որ յուսացաւ կոչել զանուն տեսն Աստուծոյ, յուսացուի եւ մեք յարութեամբն Քրիստոփ յառնել նովաւ ի կեանս յաւիտենից, բարձր:

Մ Որ զկեանն անմահարար մահկանացու բնութեանս ի մեզ կեցեցեր սուրբ կոյս Մարիամ, որով մեռեալիս որք յԱդամայ կենդանացաք յուսով յարութեան. առ նա միւս բարեխօսեա վասն անձանց մերոց :

Որ զբանն անեղական զեակն եից զոյցութեանց աննառաբար ծնար մարմին եղեալ ի փրկութիւն եղականաց, առ նա:

Որ զպուղն ի բեն կենաց ընծայեցեր մեռեալն Ադամայ, զորոյ պահօք բառանօրեայ բաւեաց զպտոյն

նաշակումն եւ յանվախսան զնոյն վերածեաց ի կեանս, առ նա:

Ո Որ առաքեցար ի հայրական ծոցոյ ծածկեալ խորհուրդ ընդ հօր յաւիտեան, եւ առեր մարմին զմեղուցելոյ նախաստեղին յանապական կուսէն անհառ միութեամբ, վասն մերոյ փրկութեան ողորմեա:

Որ փոխանակ նաշական դառնութեան մահաբեր պաշոյն աննառակ լինելով նո բառանօրեայ, բաղցացուցեր յուսով զուծ նոր նո օրինաց, վասն:

Որ յաշակողմ աւազակին բացեր զգուռն դրախտին կենաց, բաց եւ մեզ մեղաւարացս ողորմութեամբ որք ընդ նախն զեկզ դաւաճիմք Տեր եւ բազաւոր, աղաշեմք զեղ, ողարմեա:

Տ Որ անմարմոց նոգեղինաց դասակցեցեր Քրիստո սուրբ զեկեղեցի, որք ընդ նոսին համաձայնեալ փառաւորեմք սուրբ զերորդութիւնդ սրօբեական սրբացութեամբ երգելով զփառս ի բարձունս:

Որ յաղրեցեր մերով բնութեամբս ի փորձութեան կամակու օձին, որով ետուր իշխանութիւն որդոց Ադամայ կրիս' լ զզլուի չար վիշապին, եւ ընդ երկեայնոցն երգել զփառս ի բարձունս :

Որ զալսեամբ նո վերածեր զմեզ յաշխահական մեղաց ծովիս, սպաւորեալ լրմամբ ուռկանի վիմին հաւատոյ զոր ի ծովուն հրաշագործեցեր, երգեմք մեզ զփառուուն:

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Պահեցողութեան սուրբ օրէնքը նախ և առաջ դըքախտին մէջ հաստատեցիր, բայց նախաստեղծները (Աղամ և Եւա) չպահեցին զայն, և (արդիլուած) պտուղը ուտելով՝ մեղքին և մահուան դառնութիւնը կերան. ուստի, ո՞վ տէր, չնորհ ըրէ մեզ որ ճաշակնք քու պատուիրաններուդ քաղցրութիւնը :

Թշնամին (սատանան) զանազան մեղքերու վէրքերով մեր հոգինները զարկաւ վիրաւորեց, և բազում հիւանդութիւններու մէջ կարօտ եղանք քեզ՝ մարդասէր տիրոջդ, որպէսզի փարատես մեր ցաւերը. ուստի բժշկէ զմեզ, ո՞վ Քրիստոս, որ մարդասէր ես :

Կոյս Մարիամէն ծնելով մարդիկը փրկելու եկար, և քու կենդանարար յարութեամբ մեռածները հրաւիրեցիր անմահ յարութեան. ուստի կեանք տո՞ւր մեզ, ո՞վ փրկիչ, քու մօրդ աղաչանքով :

Ո՞վ Քրիստոս, վսեմ փառքով պատուեցիր քու եկեղեցիիդ զաւակները, քու խոնտրութեանդ օրինացին առաջնորդեցիր զանոնք հրեշտակներու երկնացին վարժունքին. կ'աղաչենք, ո՞վ տէր, առաջնորդեղիր, տա՞ր մեզ զէպ ի արդարութիւն :

Դառն պտուղը ուտելով արդարութեան համար մեռանք. բայց գուն քառասուն օր պահեցողութիւն ընելով նոյն դառն համը փոխեցիր քու օրէնքիդ աւելի քաղցր համին. կ'աղաչենք, ո՞վ տէր, խմցուր մեզ քու սիրոյդ ուրախացուցիչ բաժակը :

Ո՞վ Մարիամ, Աստուծոյ մայրը, քու անարատ ծը-

նունդովլդ նախամօր Եւային ցաւերը փարատեցիր, բարեխօսէ միածին որդւոյն որ քակէ մեր մեղքերուն կապերը, և աղաչէ՛ որ մեր անձերը փրկէ փորձութիւններէ:

Է՛ Ո՞վ անպատմելի բանդ Աստուած, որմէ ըստեղծուեցան երկինքն ու երկիրը, բոլոր դարերէն առաջ աւանց ժամանակի ծնար Աստուծմէ. կ'օրհնենք զքեզ ո՞վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Քու աստուածութեանդ պատկերով զարդարեցիր առաջին մարդը, որ պատուիրանը չպահելով հող դարձաւ և մահուան իշխանութեան տակ ինկաւ, կ'օրհ :

● Երբեք արարիչ քու սէրդ և գութդ չվերցուցիր Աղամին զաւակներուն վրայէն, այլ չնորհեցիր դարձեալ կենդանանալու յոյսը, որով անմահութեան վերածեցիր Ենովքը, կ'օրհ :

Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւորեցէք զայն :

Կեանքի դրախտէն գուրս ելնելուն համար նախահայր Աղամին արտամութեան փոխարէն՝ մենք ալ պատշխարութեան արտամութիւնը ընդունինք, որպէսզի Քրիստոսի յարութեամբ արժանի ըլլանք եկեղեցին դրախտը մանելու, ի սպառ :

Ենովք նահապեալին հետ որ մասնաւոր յուսով տէր Աստուծոյ անունը կանչեց, մենք ալ յուսանք թէ Քրիստոսի յարութեամբ անոր հետ յաւիտենական կեանքին մէջ պիտի արթնանք, իսպառ :

Է՛ Ո՞վ սուրբ կոյս Մարիամ, քու մէջդ կրեցիր մեր մահկանացու բնութիւնը անմահացնող կեանքը, որով Աղամի սերունդէն եղողներս՝ որ մեռած կինք, կեանք առինք յարութեան յուսով. միշտ բարեխօսէ անոր մեր անձերուն համար :

Անպատմելի կերպով ծնար բոլոր արարածներուն արարիչը, բանն Աստուածը, որ ո՛չ մէկէն առեղծուածէ, և որ մարմին առաւ փրկելու համար զմեղ՝ արարածներս, միշտ բար :

Մեռած Աղամին նուիրեցիր քեզմէ ծնած կենաւառու պտուղը, որ քառասնօրեայ պահեցողութեամբ քաւց անոր յանցանքը՝ արգիլուած պտուղը ուտելուն հետեւանոք, և զայն վերածեց անվախման կեանքին, միշտ բար :

10 Հայրական ծոցէն զրկուեցար, ո՛վ ծածկուած խորհուրդ որ հայր Աստուծոյ հետ ևս յաւիտեան, և անապական կոյսէն մեղանչող Աղամին մարմինը առիր անպատմելի միաւորութեամբ (աստուածութեանդ հետ). մեր փրկութեան համար գութ ունեցիր :

Դառնահամ մահառիթ պտուղին փոխարէն քառասուն օր բերանդ բան չդնելով քու նոր օրէնքիդ լուծը (ծանրութիւնը) թեթեցուցիր, (նոր կեանքի մը) յոյսը տալով մեզ, գութ ունե :

Աջակողմեան աւազակին առջև բացիր կեանքի դրախտին դուռը. գթալով լս' նաև մեր՝ մեղաւորներուս առջև, որ անոր հետ կը խոստովանինք զքեղ տիր և թագաւոր. կ'աղաչնք գութ ունեցիր մեր վրայ :

11 Ո՛վ Քրիստոս, անմարմին հոգեղէն հրեշտականերուն դասակից ըրիր սուրբ եկեղեցին (քու հաւատացեալներդ, զմեղ), որ անոնց հետ միաբերան կը փառաւորէ սուրբ երրորդութիւնդ, սերօբէններուն հետ սուրբ, սուրբ, սուրբ կը գոչէ, և կ'երգէ քու փառաքրդ երկնքին մէջ :

Մեր բնութեամբ յաղթող եղար յամառ օձին (աստանային) փորձութեան պահուն, և հետեւաբար Աղամի զաւակներուն արտօնութիւն տուիր չար վիշապին զլուխը ճզմելու և երկնաբնակներուն հետ երգելու քու փառքդ երկնքին մէջ :

Քու գալուստիդ չնորհիւ զմեղ վեր առիր մեղքի այս աշխարհային ծովէն, իրբե օրինակ ցոյց տալով հաւատոյ վէմին (Պետրոսի) ուռկանը զոր հրաշքով լեցուցիր ծովուն մէջ . կ'երգենք քու փառքդ երկնքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՒՐԱԿԵՒՆ

Ա. Օւհնեմիք զեեզ անսկիզբն հայր որդւոյդ միաձնի զոր առաջեցեր ի դարձումն մոլորեալ ոչ խարին, դարձո եւ զմեզ ի մեղաց որդւոյ ու չաշշարանօֆ :

Գովեմիք զեեզ բան եւ լոյս որ զժրական ու պահեր լուսով երազի ու զժեալ վերականգնեցեր, կանգեան զանկեալիս մեղօֆ հոյին սուրբ չաշշարանօֆ :

Բարեբանեմիք զփառակիցդ հօր զիոզին ճռմարիս որ նորոգեցեր զինացեալիս մեղօֆ հնոյն Աղամայ, նորոգեա եւ զմեզ ի մեղաց նորոգութեամբ ու ընօրհա :

Ուրախացիր բարձրելոյն հովանացեալ զօրութեամբ եւ բնակարան սուրբ հոգուոյն, որով ծնաւ զբանն Ասուած, բարեխօսեան վասն մեր ասուածածին Մարիամ:

Լոյս ի լուսոյ ծնունդ եւ ծագումն որ եկիր ի խընդիր մոլորեալ ոչխարի բնութեանս, զոր լինդ խաչին բարձեր ի վերայ ուսոյդ, մաքրեա զմեզ ի մեղաց մերոց:

Սուրբդ սրբոց էից մաքրութիւն, որ ածեր տան ու աւել ի մեղաց զածխարհս մաքրելով, ի նմա զժեալ զպատկեր ու նորոգեցեր, նորոգեա զմեզ ի հնուրենն մեղաց :

Ընդ անառակին որդւոյ գոչեմիք առ հայրդ զբած մեղաց յերկինս եւ առաջի ու բալիչ յանցանաց, ել ընդ առաջ սրբով գրկեա համբուրիւ, մաքրեա զմեզ :

Աղբիւր կենաց բխեալ յնդեմայ սուրբ ասուածածին, որով արբեցաւ երկիր ծարաւուս հոգւոյն իմաստիք, տալ մեզ մաղրեա աղբիւրս արտասուաց, մաքրել:

Հ Որ զժրականդ կերպարան զգեցուցեր ծառա-
Բ յին՝ եւ զարդարեալ փառօֆ եղիր ի դրախտին,
օրհնեալ ես Տէր Ասուած հարցն մերոց :

Որ նաշակմամբ պտղոյն մահու անմահիդ կենաց մեռաք, իսկ գալսեամբ ու վերսին փակեալ դրախտին դուռն բացաւ, օրին:

Որ փոխանակ մահաբերին, որով անկծն տրմա-
զին, մեզ փայտ կենաց ետուր զխաչ ու, լուծեր նովա-
զկապ մահու, օրին :

Դ Զէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յա-
փեան :

Որ ապրեցոյց զնոյ տապանաւն պահելով հայր աւ-
խարի, եւ զիեղեղ մեղաց մարդկան հեղեղաւ ջուրց
դադարեցոյց, եւ բարձր :

Ե Որ ի ծով այս աշխարհի շինեաց տապան զեկեղե-
ցի, եւ ի սմա զօժանդակեալ հոգիս փրկեաց ի ջուրց
մեղաց, եւ բարձր :

Վ Ուրախ լեր մայր լուսոյ Մարիամ երկիր բա-
նաւոր արեգականն օրարան, լեր բարեխօս վասն ան-
ձանց մերոց :

Խնդա տանար բանին Ասունծոյ, բարձող տրմու-
թեան նախամօրն Եւայի, լեր :

Ցնծա իմանալի արեւելք, բանզի եւ ծագեաց մեզ
լոյս երեսաց Քրիսոս, լեր :

Ո Որ խննարհեցար ի բարձանց հովիւրդ հաջ բող-
եալ յերկինս զիօս ու անմոլար, վասն մոլորեալ ոչխա-
րին ողորմեա մեզ Ասուած :

Որ լուսով ասուածուրեան ու լուցեր զերագ մարմ-
նոյդ, ածեր աւել տան աշխարհի, վասն պատկերի
ու զար նորոգեցեր, ողոր :

Որ գարձմամբ անառակի մարդկութեանս եղնդ պարարակ հօր հանութեամբ զենար պատարագ, վասն հաւաքութեան երկնաւորաց եւ երկրաւորաց, ողոր:

— Ընդ լուսափայլ զուարբնոցն զյարուցեալի օրենսցուք եւ մաղթելով խնդրեսցուք մաքել զմեզ իմեղաց:

Ընդ խնկաբեր սուրբ կանանցն անմահ բուրմանն անուշից, խունկու աղօրից մատուցուք, մաֆ:

Ընդ իւղաբերիցն արտասուս զմարդկան բարձողն արտասուաց, պաղատեսցուք արտասուօք, մաֆ:

Ընդ Քրիստոսի պահելով յաղըող լիցուք փորձողին, եւ ընդ հրեասկու երգեսցուք փառք ի բարձունս Ասուծոյ:

Ա. Ե Խ Ա. Բ Հ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Կ'օրէնենք զքեզ, ո'վ անսկիզբ հայր Աստուած, որ քու միածին որդիդ զրկեցիր դարձի բերելու համար մոլորած ոչխարը. քու որդւոյդ չարչարանքներուն շը նորհիւ զմեզ ալ մեղքերէն դարձի բեր:

Կը գովիճնք զքեզ, ո'վ բանդ Աստուած և ո'վ լոյս, որ քու ճրագիդ լուսով երեւան հանելով քու իսկական պատկերդ նորէն բարձրացուցիր զայն. քու սուրբ չարչարանքներուդ շնորհիւ կանգնէ՛, վեր ա՛ռ զմեզ որ մեղքերով վար ինկած ենք:

Կը դրուատենք զքեզ, ո'վ ճշմարիտ Հոգի, հայր Աստուածոյ փառակից, որ վերանորոգեցիր հին Աղամին

մեղքով հինցածներա. զմեզ ալ մեղքերէն վերանորոգէ՛ քու նորագոյն շնորհներովդ գ:

Ուրախ եղիր, ո'վ աստուածածին Մարիամ, որուն հովանի է բարձրեալ Աստուծոյ զօրութիւնը և սուրբ հոգիին բնակարանն ես, որով ծնար.բանն Աստուածը. բարեխօսէ՛ մեղի համար :

Ո'վ լոյս (Քրիստոս), լոյսէն (հայր Աստուծմէ) ծնար և ծագեցար և եկար փնտուելու մոլորած ոչխարը, այսինքն մեր բնութիւնը, զոր խաչափայտն հետ կրեցիր ուսիդ վրայ. մաքրէ զմեզ մեր մեղքերէն :

Ո'վ սուրբերուն սուրբը և արարածներուն մաքրիչը, որ աւլեցիր քու տունդ՝ այս աշխարհը մեղքերէն մաքրելով, հոն գտնելով քու պատկերդ, նորոգեցիր զայն. զմեզ ալ նորոգէ՛ հին մեղքերէն :

Անառակ որդիին հետ կ'աղաղակենք գթած հօրդ, մեղք գործեցինք երկնքի և քու առջեւդ որ յանցանք ները կը քաւես. զիմաստութեամբ, աղաչէ՛ որ տայ մեզ արցունքի աղբիւրներ, որպէսնզի մաքրէ զմեզ մեր մեղքերէն :

Ո'վ սուրբ Աստուածածին, Եղեմէն բխող կեանքին աղբիւրն ես գուն, որով անջրդի երկիրը սուռգեցաւ հոգիին իմաստութեամբ, աղաչէ՛ որ տայ մեզ արցունքի աղբիւրներ, որպէսնզի մաքրէ զմեզ մեր մեղքերէն :

Հ Աստուածային կերպարանքդ հագցուցիր ծառային (մարդուն), և փառքով զարդարելով դրախտին մէջ դրիր. օրհնեալ ես ո'վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Մահառիթ պտուղը ճաշակելով մեռանք անմահ տերոջդ կեանքին համար (կորմնցուցինք այդ կեանքը), խոկ քու գալուստիդ շնորհիւ դարձեալ բացուեցաւ գոցուած դրախտին դուռը, օրին:

Մահառիթ ծառին տեղ , որով այն ցաւալի անէծքը առաջ եկաւ , քու խաչդ տուիր մեզ իբրև կեանքի ծառ , և անով քակեցիր մահուան կապը , օրհ :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն:

Տապանով աղատեց նոյր պահելով զայն իբրև աշխարհի հայր , և մարդոց մեղքերուն հեղեղը ջրհեղեղով դադրեցուց , և ի սպառ :

Այս աշխարհի ծովին մէջ եկեղեցին շինեց իբրև տապան , և ասոր մէջ ապաստանած հոգիները փրկեց մեղքի ջուրերէն , և ի սպառ :

Մ Ուրախացիր ո'վ Մարիամ , լոյսին մայրը , ո'վ բանական երկիր , արեւուն բնակարանը , բարեխօս եղիր մեր անձերուն համար :

Հրձուէ' , ո'վ բանն Աստուծոյ տաճար , որ նախամայր Եւային տրտմութիւնը վերցուցիր , բարեխօս :

Խայտա' , հրձուէ' , ո'վ հոգեւոր արեւելք , որով հետեւ քու միջոցաւդ ծագեցաւ Քրիստոս որ մեր երեսը լուսաւորեց , բարեխօս :

Ո Ո'վ քաջ հովիւ , երկնքի մէջ թողլով քու անմոլար հօտդ (հրեշտակները) , բարձունքէն վար իշար մոլորած ոչխարին համար . ողորմէ' մեզ ո'վ Աստուած :

Քու աստուածութեանդ լուսով վառեցիր մարմինիդ ճրագը , աւլեցիր քու տունդ՝ աշխարհը քու պատկերիդ համար զոր զանելով նորոգեցիր , ողորմ :

Ո'վ պարարակ եղ , անառակ մարդկութեան դարձիքալուն վրայ իբրև զոհ մորթուեցար . հայր Աստուածոց հաւանութեամբ , երկնաւորները և երկրաւորները հաշեցնելու համար , ողորմ :

Տ Լուսափայլ հրեշտակին հետ օրհնենք զայն որ յարութիւն առաւ , և մաղթենք ու խնդրենք որ զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Անոյշ խունկ բերող սուրբ կիներուն անսպառ բուքումներուն հետ մենք ալ աղօթքի խունկեր մատուցանենք որպէսզի զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Իւղ բերող կիներուն արցունքներուն հետ մենք ալ արցունքներով պաղատինք աղաչենք մարդոց արցունքները վերցնողին , որպէսզի զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Քրիստոսի հետ պահելով յաղթենք փորձութին (սատանային) , և հրեշտակներուն հետ երգենք , փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուած որ երկինքը կը բընակի :

ԿԱՆՈՆ ՉՈՐՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՒՐԱԿԻ

ՔԱՌԱՎԱՆՈՐԴԱՅՆ ՊԱՀՈՅ

Ա. Որ արարեր զօրուքեամբ զիմանալեացն աւ-
Բ. խարհ վերին, եւ ի նմա հաստատեցեր սնիստ
Ը. զպես նրեղինացն, օրինեմք զանհասանելի զօ-
րուքինդ :

Որ տիրապիս մեծատունդ սեղձեր երկրորդ աշխարհ
զգալի, եւ ի դրախտն որ յադենի սնիստ եղեալ զմարդն
առաջին, օրի :

Որ տինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի որ խորհրդեամբ,
եւ ի նմա կարգեալ սնիստ զբարու բանին նըմարտու-
րեան, օրի :

Անտանելոյն տաղաւար՝ բարձող էիցս բարձողին,
որ ծնաւ զԱսուած մարմնով զանմարմնաբար ծնունդն
նօր, բարեխօսեա վասն մեր աստուածածին Մարիամ :

Որ տիրականս առ ի մենակարգեալ սնիստ բնութեան
մերոյ, իմաստուրեամբ զպարտիս երող եոյոց պարտա-
պանաց, բո՞լ եւ զմեր զյանցանս ողորմուրեամբդ
որ Քրիստո :

Որ զպամունանն առաջին զոր զգեցուցեր օժմամբ
նոգոյն մերկացաք մեղօֆ բան նախահօրն պատրանաց,
զգեց զեյն վերսին ողորմու :

Յասուածային կայծակունս ի սրբիիցն անհպե-
լին, անմարտապիս մերձեցաք զոյ պարտապան բում
խորհրդոյ, տնորհեա զեյն մարտուրեամբ ի բողուրիւն
մեղաց մերոց :

Որ վառեցար ի յարփւոյն եւ ոչ կիզար բան մորեն-
տոյն, այլ ետուր զիացն կենաց կերակուր բանաւորաց,
բարեխօսեա առ Քրիստո զնջել զգիր մեղաց մերոց :

Հ. Արարչակիցդ նօր համազոյ հոգւոյդ որդի եւ
Տ. բան, որ զիսորհուրդ տնօրինուրեանդ որ ծա-
նուցեր տեսանողացն, զեղ օրինեմք Աստուած հարցն
մերոց :

Որ զիրկական որ զանարած պատրազիդ զե-
նումն ցանկացաւ տեսանել Աբրահամ, եւսն Սահակաւ
եւ ցնծացաւ, զեղ :

Որ զկենարար խոչ որ զուշակեր սանդուլին Յա-
կոբայ, որով նրեւակի ի յերկիր իշեալ եւ մարդիկի
յերկինս ելին, զեղ :

Գ. Զտեր օրինեցեք բարձր արարեկ զնա յաւիտեան:
Նախանձաւորդ նզնուրեան՝ մեծ նահատակին Յորայ
արդարոյ նոյլ նզնաւորաց՝ բարձր արարեկ զիայրն երկ-
նաւոր :

Ընդ ողջախոնին Յովսեփայ որ յաղրեաց մեղաց
ցանկուրեան, մանկունք Միօնի բարձր արարեկ զՔրիս-
տոս բազ սւորին :

Ընդ օրինակին Քրիստոփ՝ Մելքիսեդեկի բանանա-
յապետին, դասի բանանայից բարձր արարեկ զիազին
նըմարտիս :

Վ. Աստուածատունկ խնկաբեր ծառ յանուանին
բուրասանին, որ ի զնացս նոգոյն վտակաց սնկեցար
եւ զանմանուրեան պտուղն ի ծամու ետուր մեզ, վասն
որոյ ամենենեան զեղ միւս մեծացուցանեմք :

Զանապական բողբոջն յասուածային դրախտեն
յորովայն որ սնկեալ, բղիսցեր յարմատոյն յեսսեայ ծո-
դիկ վայելուչ կուսական ծննդեամբ, վասն :

Յարփոյն լուսոյ ծագումն ի ենց վառեաց զնրագ մարմնոյն լոյս աշխարհի , որով գտեալ զպատկերն իւրական , զոր վերսին նորոգեաց յառաջին կերպարանն , վասն որոյ բարեխօսեա նորոգել զմեզ ի հնուքենէ մեղաց :

— Ննորհեա մեզ Տէր ընդ աղքատաց օրինակին Ղազարու ժուժկալութիւն , զի կամաւոր աղքատութեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ նմին լիցուք արժանի , լուր մեզ եւ ողորմեա Քրիստո Աստուած :

Որ փոխանակ հացին կարօսութեան զիսցն անմանութեան նմա տնորհեցեր , եւ ընդ մեծատանն անզրութեան ի զոզն Աքրահամու զնա ընկալար , լուր :

Լուսաւորեա զաչս սրտից ստանալ մեզ ողորմութեամբ ի են Տէր զողորմութիւն , զի մի՛ ընդ մեծատանըն հայցեսցուք ի բոց հնոցին ծագիւ մատին ջուր ի զովացումն , լուր :

— Որ զլոյս աստուածային բո բանի ծագեցեր յաշխարհամած խաւարն անգիտութեան , լուսաւորեա եւ զմեզ հօր իմաստութիւն :

Որ զիամօրէն դատաստանին օրինակ նշանակեցեր առ մեծատունն եւ Ղազարու , ներհակաբար տալով զոր աս ընկալան :

Վասն որոյ աղաչեսցուք զենք Տէր փրկել զմեզ ի երոյ մեղաց եւ տանջանաց , հանգչիլ ի զոգ նահապետին արդարոյ :

Որով եւ մեֆ ընդ հրեւտակացն դասուց անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ համաձայնեալ երգեմք զփառս ի բարձուն :

ԱՆԽԱՐԴԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Զօրութեամբ , կարողութեամբ ստեղծեցիր իմանալի էակներուն (հրեշտակներուն) վերին աշխարհը , և անոր մէջ իբրև տնտես հաստատեցիր հրեղէն հրեշտակներուն զլսաւորները . կ'օրհնենք քու անընբռնելի զօրութիւնդ :

Իսկապէս , ճշմարտապէս մեծատուն ըլլալով դուն ստեղծեցիր երկրորդ զգալի , այսինքն նիւթական աշխարհ մը , և եղեմի մէջ հաստատուած դրախտին մէջ իբրև տնտես դրիր առաջին մարդը . կ'օրհ :

Աւելի բարձր խորհուրդով շինեցիր քու եկեղեցիդ , և ասոր մէջ տնտես կարգեցիր ճշմարիտ վարդապետութեան քարոզիչները , կ'օրհ :

Ո՛վ աստուածածին Մարիամ , բարեխօսէ՛ մեզի համար դուն որ անբովանդակելի էակին (Քրիստոսի) խորան եղար , և կրեցիր զայն որ կը կրէ զմեզ՝ արտառածներս , և մարմինով ծնար հայր Աստուծոյ անմարմին ծնունդն եղող Աստուածը :

Մեր ներսիդին քու կողմէն դրուած տիրական տընտեսը , այսինքն մեր բանականութիւնը , քեզի պարտական կամ մեղապարա եղողներուն յանցանքները ներեց . Դուն ևս , ո՛վ Քրիստոս , քու ողորմութեամբդ մեր յանցանքները ներէ :

Նախահալր Աղամին խարուելուն հետեւանքն եղող մեղքով հանեցինք այն առաջին պատմումանը զոր հոգիով օծելով հաղցուցիր . ո՛վ Քրիստոս քու ողորմութեամբդ վերստին հազցուր նոյն պատմումանը :

Առանց մաքրուելու մօտեցանք այն աստուածային կայծերուն, որոնց սերօբէներն իսկ չեն կրնար դպչիլ, և քու խորհուրդիդ դէմ յանցաւոր եղանք . շնորհ ըրէ՛ մաքրութեամբ նոյն խորհուրդին մօտենալ մեր մեղքերուն թողութիւն ստանալու համար :

Ո՛վ Մարփամ, որ արեւէն բռնկեցար և չայրեցար մորենիին պէս, այլ կենսատու հայր իբրև կերակուր տուիր բանական արարածներուն . բարեխօսէ՛ Քրիստոսի որ ջնջէ մեր մեղքերուն մուրհակը :

Հ Որդի և բանդ Աստուած, որ հայր Աստուածայ հեա ստեղծագործութեան մասնակցեցար, և հոգի Աստուածոյ էակից ես, քու աստուածային կարգադրութեանդ՝ այսինքն մարդեղութեանդ խորհուրդը իմացուցիր մարզարէներուն . կ'օրհնենք զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Աբրահամ փափաքեցաւ տեսնել քու փրկական օրդ, այսինքն քու մորթուիդի իբրև անարատ զոհ մը . իր իսահակ որդիին օրինակով տեսաւ և հրճուեցաւ, կ'օրհ:

Քու կենսատու խաչիդ նշանն էր Յակոբին սանդուխը, որով հրեշտակները երկիր իջան և մարդիկ երկինք ելան, կ'օրհ :

Գ Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Ո՛վ ճգնաւորներու խումբեր, որ մեծ համբերողին՝ արդար Յորին քաշածներուն վրայ բարի նախանձ ունիք, փառաւորեցէք երկնաւոր հայրը :

Ո՛վ Քրիստոնէական Եկեղեցւոյ (Սիօնի) զաւակներ, փառաւորեցէք Քրիստոս թագաւորը՝ իր բարոյականը մաքուր պահող Յովսէփին հետ, որ ցանկական մեղքին յաղթեց :

Ո՛վ քահանաներու խումբեր, փառաւորեցէք ճըշմարիտ հոգին Մելքիսեդէկ քահանայապետին հետ, որ Քրիստոսի օրինակն էր :

Ամենքս կը դրուատենք, կը զովարանենք զքեզ, ո՛վ Մարփամ, որ անուշահոտ պարտէղէն բերուած քաղցրաբոյր ծառ մ'ես, զոր Աստուած տնկեց հոգիին գետակներուն ընթացքին վրայ, և ճիշդ իր ժամանակին մեղի տուիր անմահ պտուղը, Քրիստոս :

Աստուածային դրախտէն մաքուր, անարատ բողը բողը որովայնիդ մէջ տնկելով, Յեսէի արմատէն (Դաւիթի սերունդէն) վայելու ծաղիկ մը բուսցուցիր իբրև կոյս ծնելով . ուստի ամենքս կը զրուատ :

Արեւին լոյսէն (հայր Աստուածէ) ծագողը քու մէջդ վառեց իր մարմինին ճրագը իբրև աշխարհի լոյս, որով իր սեփական պատկերը գտնելով դարձեալ նորոգեց, իր առաջին կերպարանքը տուաւ անոր . ուստի բարեխօսէ՛ որ զմեղ նորոգէ հին մեղքերէն :

Ո Ո՛վ տէր, աղքատներուն ափար եղող Դաշղարսին համբերութիւնը շնորհէ՛ մեղի, որպէսզի կամառ որ աղքատութեամբ անոր հետ արժանի ըլլանք երկնային արքայութեանդ . մտիկ ըրէ՛ գութ ունեցիր մեր վրայ, ո՛վ Քրիստոս Աստուած :

Որ անմահ հացը անոր շնորհեցիր փոխանակ անօթեցնող հացին, և անգութ մեծատունին ըրածին փոխարէն Աբրահամու գրկին մէջ ընդունեցիր զայն . մտիկ :

Ո՛վ տէր, լուսաւորէ՛ մեր սրտերուն աչքերը որպէսզի (կարօտեալներուն) ողորմելով ողորմութիւն ստանանք քեզմէ, և հնոցին բացին (դժոխքին) մէջ մեծատունին հետ մատի ծայրով ջուր չը խնդրենք զովանալու համար . մտիկ :

8 Լուսաւորէ՛ զմեղ , ո՞վ հայր Աստուծոյ իմաստութիւնն եղող բանդ Աստուած , ո՞ր քու աստուածացին վարդապետութեանդ լոյսը ծագեցիր աշխարհը ծածկող տղիսութեան խաւարին մէջ :

Վերջին ընդհանուր դատաստանին օրինակը ցոյց տուիր մեծատունին և Ղազարոսին վրայ , այս աշխարհին մէջ իրենց ընդունածներուն հակառակը տալով :

Ուստի կ'աղաչենք քեզի , ո՞վ տէր , փրկէ զմեղ մեղքերու և տանշանքներու կրակէն , և հանգչեցուր զմեղ (Արքահամ) արդար նահապետին գրկին մէջ .

Որպէսզի մենք ալ հրեշտակներուն խումբերուն հետ միաբերան՝ անրաժանելի սուրբ երրորդութեանդ փառքը երգենք բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷՒՆ

Ա: Որ պատուիրան նշմարտութեան աւանդեցեր
Բ: եկեղեցւոյ ոո Քրիստո , անսահման ժամանակ
Ը: կաւ աղօրել միտ առ Աստուած հոգւով եւ
մօօ :

Որ զբան ոո օրինաց հաստատեցեր գործով մեզ օրինակ , հանելով զգիւերն ի զլուխ յաղօրսն Աստուծոյ բնութեամբ մերով տնօրինաբար , որում կրկնի ծուեր ամենայն :

Վասն որոյ եւ մեք պաղատեցուր առ մեզ Քրիստո , ընորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել մեզ յանդիման մաքուր աղօրիւր ըստ անմարմնոցն որ յերկինս :

Աղաչանօք աստուածանին անապական եռում ծնողին զիմանալի աշս սրտից մերոց բացցես ողորմութեամբ հայիլ ի լոյս ոո Քրիստո :

Դատաւոր արդարութեան հաստատեցեր ի մեզ զմիս մեր դատել զիզի եւ զմարմին՝ արդարապէս դատմամբ ըստ օրինաց ոոց Քրիստո :

Խսկ անիրաւ դատաւորին որ ի հաղութ բնութեան մերոյ ոչ ունելով զերկիւլ ոո սուրբ , եւ անպատկան ի մարդկանք ոչ առնելով դաս գրկելոյն :

Այլ անման սուրբ փեսային այրի հոգի իմ պաղամի , ուսո՞ զիրաւուն ոո իմում դատաւորիս առնել ինձ դատաստան արդար ընդ ոսոխի մարմնոյ իմոյ :

Մարիամ կոյս անարաւ զանապական փեսայի աղաչեա զի հաւատեսի ընդ այրի եղեալ հոգիս եւ միաւորեսի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալսն ի նմանեկ :

Հ Որ ի սկիզբն փրկուրեան մերոյ օրինակի երեւացար մարգարեկին Մովսիսի աստուածային վառեալ բոցով զմորենին անկիզելի ի նմանութիւն կուսական ծննդեանն , օրինեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց :

Որ յօրինակ նո գալստեանդ յաշխարհա առաքեցեր զմուս ի յեղիպտոս, ազատելով զիինն իսրայէլ արեամբ գառինն խորհրդոյ , որպէս եւ զու գառն Աստուածոյ նո կենարար արեամբդ զնորս իսրայէլ , օրի :

Որ ի նմանութիւն կարմիր ծովուն բաժանեցեր խաչին զծով աշխարհական , խորտակելով զիմանալի բզգուխ վիշապին ի վերայ ջուրց , և առաջնորդեցեր ամպով հոգւոյն ժողովրդեանն նո ի յերկինս , օրի :

Գ Ամենայն գործք տեառն զէր օրինեցէք:

Այսօր մաքրիցուք պահօք բառապետեայ ըստ Մուսիս, զի ելցուք ի լեառն իմանալի առ Աստուած , ամէ :

Այսօր ընդ մէծին եղիսայի սրբալիք պահօք, զի տեսան աստուածային լուսոյն արժանացուք հոգւով , ամէ:

Այսօր պահօք նշմարտուրեան ելցուք ի լեառն փորձութեան ընդ Քրիստոփ պատերազմեալք ընդ քանամւոյն զի յաղթեսուք նովաւ , ամէ :

Մ Աստուածածին գերազոյն ներօքէից բանին բարձող որ զամենայն կրէ զօրութեամբ , բարեխոսուա առ Տէր վասն մերոյ փրկուրեան :

Մայր սրբութեան բարձրագոյն սերօքէից զանեան յինքեանց ի մեջ կրելով ծագեցեր զոյս աշխարհի , բար:

Ծառ կենաց որ զամանակութեան պտուղն ի մեջ ետու նախնոյ մօրն Եւայի՝ ի մահաբեր Երկանցն ազատելով , բար :

Ո Դատաւոր արդար որ հասաւեցեր ի մեզ դատող բնութեան զմիս մեր , շնորհեա սմա դատել զանձինս իրաւամբք եւ արդարութեամբ , խնայեա ի մեզ Տէր ողորմութեամբ :

Փեսայ Երկնաւոր հ սրսին նո եկեղեցւոյ , զայրի եղեալ ի մեջ զիոգիս մեղօք մաքրեա գրութեամբ եւ յօդեա ի մեջ միութեամբ : խնա :

Որ մահուամբ մարմնոյ նո մեղուցեր զմեղս , եւ յարութեամբ նո յարուցեր ի մեզ զարդարութիւն , տուր գօրութիւն հոգւոյս կամաց հնազանդել զկամս մարմնոյ , խնա :

Տ Որ փառաբանիս ի հրետակաց ընդ հօր եւ հոգւոյն Քրիստոս որդի Աստուծոյ , խոնարհեցար ի հողերէն բնութիւնս համբերելով խաչի վասն մեր , վասն որոյ գրա ի մեզ մարդասէր փրկիչ :

Որ զիին մարդն մեր մեղաց ի խաչին սպաներ , նորոգելով զնոր մարդն արդարութեամբ , յուսով կենացն անվախնանից ի նորոգումն նոր Աղամայ , վասն :

Կենդանարար նո յարութեամբդ անմահ բազաւոր կենդանացն զմեռնեալս մեղօք կենդանական գործովք բարեաց ըստ լուսաւոր նոց պատուիրանաց , վասն :

Շնորհեա մեջ Տէր զգաստութեամբ արբուն լինել ըստ դունապ սնին , զի ի բաղիսել սուրբ փեսայիդ բացցուք զսիրս նոց մտից ընդ մեջ եւ հօր նո եւ հոգւոյդ լինել օրեվան , եւ երգեսուք երբորդութեանդ զփառա ի բարձունս :

Եպիսկոպոսի նշանական պատճեն

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԴՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՞վ Քրիստոս, ճշմարիտ պատուիրան մը աւանդեցիր քու եկեղեցիիդ, այսինքն՝ հոգիով և մտքով միշտ անվերջանալի կերպով աղօթել Աստուծոյ:

Քու այս օրէնքիդ խօսքը գործով ալ-իբրէ օրինակ հաստատեցիր մեզի, ամբողջ գիշերը աղօթելով Աստուծոյ, երկնաւոր կարգադրութեամբ մեր բնութիւնն առնելով դուն՝ որու առջե բոլոր արարածները ի ծունը կը խոնարին:

Ուստի մենք ալ քեզի կը պաշատինք, ո՞վ Քրիստոս, չնորհ ըրէ՛ մեզի որ ամէն ժամ քու դիմացդ ելնենք մաքուր աղօթքով երկնային անմարմին հրեշտակներուն նման:

Ո՞վ Քրիստոս, գութ ունեցի՛ր և բա՛ց մեր սիրտերուն հոգեւոր աչքերը քու անարատ ծնողիդ՝ աստուծածնին աղաչանքով, որպէսզի քու լոյսիդ նայինք:

Ո՞վ Քրիստոս, մեր միտքը մեր մէջ իբրէ արդար դատաւոր մը հաստատեցիր, որպէսզի արդար դատաստանով դատէ մեր հոգին ու մարմինը:

Իսկ մեր բնութեան ներքին մասին մէջ գտնուած այդ անիրաւ դատաւորը, քու սուրբ երկիւղդ չունենալով և մարդոցմէ ալ չամչնալով, զրկուածին դատաստանը չի տեսներ:

Բայց իմ այրիացած հոգիս կը պաշատի կ'աղաչէ քեզի՝ անմահ սուրբ փետայիդ, իրաւունքը սովորեցուր իմ դատաւորիս՝ մտքիս, որպէսզի իմ հակառակորդիս (մարմինիս) հետ ունեցած դատս արդար կերպով տեսնէ:

Ո՞վ անարատ կոյս Մարիամ, աղաչէ՛ քու մաքուր փետայիդ՝ Քրիստոսի, որպէսզի հաշտուի այրիացած հոգիներուն հետ, և դարձեալ սիրով միանայ իրմէ հեռացածներուն հետ:

Հըէից եգիպտական գերութենէն ազատուելուն ժամանակ, որ մեր փրկութեան (Քրիստոսի միջոցաւ) օրինակն էր, Մովսէս մարգարէին երեցար, աստուծային բոցով բանկցնելով մորենին որ չէր այրեր իբրէ նշան կոյսէն ծնելուն. օրնեալ ըլլայ մեր հայրերուն տէր Աստուծածը :

Իբրէ օրինակ այս աշխարհս գալուդ Մովսէսը Եղիպտոս զրկեցիր, հին Խորայէլացիները փրկելով խորհրդաւոր գառան արիւնով, ինչպէս որ դուն, որ Աստուծոյ գառնուկն ես, նոր Խորայէլացիները՝ այսինքն քեզի հաւատացողները փրկեցիր քու կենսատու արիւնովդ. օրնեալ :

Խաչով ճեղքեցիր այս աշխարհիս ծովը Կարմիր ծովուն նմանութեամբ, ջուրերուն վրայ խորտակեցիր բանական վիշապին (սատանային) գլուխը, և հոգեւոր ամպով մը առաջնորդ եղար քու ժողովուրդիդ դէպ ի երկինք. օրհ:

Ո՞վ տիրոջ բոլոր արարածները, օրնեցէք տէրը :

Այսօր Մովսէսին նման քառասուն օր պահեցողութիւն ընելով սրբուինք, որպէսզի հոգեւոր լեռը ենենք Աստուծոյ քով (ինչպէս Մովսէս ելաւ Սինա լերան վրայ), ո՞վ տիրոջ:

Այսօր Եղիա միծ մարդարէին հետ պահեցողութիւն ընելով մաքուինք, որպէսզի արժանի ըլլանք հոգիով

տեսնել աստուածային լոյսը, (ինչպէս Եղիա Քորէբի վրայ), ո՞վ :

Այսօր ձշմարիտ պահեցողութիւն ընկելով Քրիստոսի հետ փորձութեան լեռը ենենք թշնամիին դէմ պատերազմելու, որպէսզի անով յաղթենք, ո՞վ :

Ո' Ո՞վ աստուածածին, սերօբէներէն բարձր ես, և կրեցիր բանն Աստծւածը՝ որ իրեն վրայ կը կրէ ամէն արարածները կարողութեամբ. բարեխօսէ՛ տիրոջը մեր փրկութեան համար :

Ո՞վ սուրբ մայր, սերօբէներէն վեր ես, անոնց անտեսանելի եղողը քու մէջդ կրելով իբրև աշխարհի լոյս ծագեցիր. բար :

Ո՞վ կենսատու ծառ, անմահ պտուղը քեզմէ տըւիր նախամայր Եւային, ազատելով զայն մահառիթ ցաւերէն. բար :

Ո' Ո՞վ արդար դատաւոր, որ մեր միտքը մեր մէջ հաստատեցիր որպէսզի դատէ մեր բնութիւնը. շընորհ ըրէ՛ ասոր որ իրաւունքով և արդարութեամբ դատէ մեր անձերը. ո՞վ տէր՝ ողորմէ և խնայէ՛ մեզի :

Դուն երկնաւոր ամուսինն ես քու հարսիդ՝ եկեղեցիին. գթալով մաքրէ՛ և քեզի միացո՛ւր, կապէ մեր հոգիները, որ մեղքերով այրիացած են քեզմէ. ո՞վ տէր :

Քու մարմինիդ մահով մեղքերը մեռցուցիր, և քու յարութեամբ մեր մէջ արթնցուցիր արդարութիւնը, ոյժ տո՛ւր իմ հոգիիս կամքին որպէսզի հնազանդեցնէ իմ մարմինիս կամքը. ո՞վ :

Տ Ո՞վ Քրիստոս, Աստուծոյ որդին, որ հրեշտակներէն կը փառաւորուիս հայր Աստուծոյ և հոգի

Աստուծոյ հետ, մեր հողային բնութիւնը առնելու զիշում ըրիր, մեզի համար համբերելով, համակերպելով հաշին. ուստի գութ ունեցի՛ր մեր վրայ, ո՞վ մարդասէր փրկիչ :

Մեղքերով թաթախուած մեր հին մարդը մեռցուցիր խաչին վրայ, և նոր Աղամը (քրիստոնեայ մարդութիւնը) նորոգելով նոր մարդը արդարութեամբ նորոգեցիր, անվախճան կեանքին յոյսը տալով անոր . ուստի :

Ո՞վ անմահ թագաւոր, քու կենսատու յարութեամբ ողջացո՛ւր մեղքերով մեռածները՝ կենդանի բարեգործութիւններով քու լուսաւոր պատուիրաններուդ համեմատ. ուստի :

Ո՞վ տէր, շնորհ ըրէ՛ մեզի որ դռնապանին պէս արթուն մնանք և զգաստ ըլլանք, որպէսզի երբ դուն՝ առւրբ փեսադ՝ դուռը զարնես, բանանք մեր սիրտերը բնակարան ըլլալու քեզի, հայր Աստուծոյ և հոգի Աստուծոյ, և երրորդութեանդ երգենք փառք բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿՇԻ

ԱՀ Ու զիսրիուրդ և զալսեանդ յառաջագոյն
ԲՅ գուշակեցեր մարգարէիւմն Խարայելի զորս ընտ-
Է- րեցեր յես Մովսիսի, որք խօսեցան հոգւովի
 սրբով բազմապատիկ օրինակօֆ, տուր մեզ փրկիչ ողոր-
 մուրիւն, եւ զմելզաց զրողուրիւն :

Ի մերձենալ ամաց վերջին զոր տեսանողին ծանու-
 ցին զհասանիլ մեր փրկողիդ ուռ ի վախճան ժամանա-
 կին, երեւեցար ի մեջ մարդկան զգեցեալ զկերպ ծա-
 ռայական, տուր :

Ի վեցերորդ աւուր զԱդամ ստեղծեր ի տիպ և տի-
 րական, որ ոչ պահեալ զպատուիրանն մերկացաւ զպա-
 մունանն, իսկ նոր Ադամդ ի վեց դարուն այց արարեր
 կորուսելոյն, տուր :

Տանար լուսոյ անսուներին եւ առագաստ ան-
 հանու բանին, որ զնախնոյ մօրն Եւայի բարձեր զա-
 նենան տրմալի, հայցիս յորդուոյ և միածնի հօր հա-
 տուրեանն միջնորդի, բառնալ ի մենջ զիսրովուրիւն եւ
 սալ զոգւոց զխաղաղուրիւն :

Հաս աւետեաց մարգարէին որ առ փրկեալիս ար-
 եամբ զառինի, ցնծամբ եւ մեք ծառք անտառի ընդ
 զալուս տեսունդ կրկնակի, տնորինեա մեզ տէր ընդ ար-
 դարոցն ընդ առ ի մեն տելեալ ծառոցն, այժմ յուսով
 զուարեանալ եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցնծալ :

Սմին նման տայ աւետիս Զաքարիաս նոր Սինոնի, ե-
 թէ ուրախ լիր ահա զայ առ ենզ խոնար եւ ենզ ար-
 ժայ նսեալ ի յէս եւ յաւանակ կրկին ազանց զոլ օրի-

նակ, նսեալդ յարոն մերօքէից նիս գրութեամբ ի
 մեր հոգիս :

Զահեղ փառաց նոց երեւումն որ լինելոց և յերկ-
 րորդումն, եսես Դափիր յառաջազոյն ծանոյց կանխաւ
 ազդմամբ հոգւոյն թէ յայտնապիս Աստուած զայց հուր
 առաջի իւր բորբոք, յայնժամ Յիսուս ի մեզ խնայեա
 գրա Քրիստոս եւ ողորմեա :

Աստուածածին անհարսնացեալ յերկեկ յերկինս հարս
 ընծայեալ, յորժամ բազմիս լուսոյ նման և միածնիդ
 յաջակողման, յայնժամ մաղթեա ընդ մեր զնոյն փրկել
 զմեզ յահեղ բոցոյնի, համադասիլ ընդ արդարոցն եր-
 գել զիառս ընդ երկնայնոցն :

Հ Ու յաննառելի ծոց հօր ծածկեալ անհնենին
 ծնունդ եւ բան, եւ ի հրետակաց երկրագեալ փառա-
 բանէիր, զեեզ բարեբանեմք Աստուած հարցն մերոց :

Ու խոնարհուրեամբ իջեալ յաշխարհ ժիշուցեր բզ-
 բոց մեղաց որպէս երբեմն ի բաքելոն ի մեջ հնոցին,
 զեեզ :

Ու ըստ նախաձայն մարգարէիցն եկիր ի լրումն
 խորհրդոյ զոր տնօրինաբար կատարեցեր վասն մերոց
 փրկուրեան, զեեզ :

Գ Զեկը օրինեցեկ եւ բարձր արարէ զնա յա-
 փետան :

Ու յայտնեաց հոգին տեսլեամբ Դանիէլի մարգարէին
 զմիւսանգամ զալսեանն Քրիստոսի զիսրիուրդ, բարձր:

Ու զչորրորդ գազանն ահեղ զապսամբեան յԱս-
 տուծոյ ծանոյց բարձեալ զօրուրեամբ աստուածորդուոյնի,
 բարձր :

Ու զիինաւուցն Աստուած եսես նսեալ յարոն

երօքէական , եւ զորդի ընդ ամպս երկնից եկեալ , քարձ :

Մ Աստուածածին պայծառ հան զերկինս , որ ի մեզ ծագեցեր զլոյսն մեծ եւ գերազանց , որով խաւարն անզիտուրեան հալածեցաւ , սրբէական ձայնիւ զիեղ բարեբանեմք եւ հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք :

Ամայ թերեւ եւ լուսաւոր որ զանձրեւն կենաց ի մեզ հեղեալ ի յերկնային ծովին զոր հոսեցեր ի յերկիր ծարաւուս , սրո :

Պարտէզ փակեալ աստուածատունկ Եղեմ , որ եւ ծառն կենաց ի մեջ դրախտի ո՞ն ի հոգւոյն տնկեալ անմահական պտղովն ելից զփիեղերս , սրո :

Ո Որ ողորմութեամբ զգեցար մարմին եւ նորոգեցեր զինացեալիս , նորոգեա եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս եւ ողորմեա :

Որ ի խաչին մեռար մարմնով եւ զմեռեալիս դարձեր ի կեանս , կեցո եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս , եւ ողոր :

Որ յարեադ ի մեռելոց եւ յարուցեր զբնութիւնու մեր յուսով , յարո եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս եւ ողոր :

Որ զարելին ո՞ն զՂազարոս կոչեցեր ի գերեզմանէն կոչեա եւ զմեզ հոգւով ի կեանս եւ ողորմ :

Տ Նորահրած տեսլեամբ յարութեան ո՞ն Տէր ահեղակերպ փայլմամբ զարհութեցան դժոխիք , եւ մեռեալի ընդ կենանեոյ յարեան ի հաւասա համօրէն յարութեան:

Յորժամ փառօք հայրենի Քրիստոս ծագիս ի յերկից եւ յարուցանես զմեռեալս , յայնժամ դասեա ընդ աշմէ հումմէ եւ կոչեա զմեզ ի փառս ո՞ն :

Յորժամ նեծանոցաւ դատովութեան ո՞ն Տէր սրբեա

զկալ աշխարհի յօւմարանս արքայուրեանդ , ժողովեա զմեզ ընդ արդարոցն :

Յորժամ եկեղեցի հարսնացեալ միանայ ընդ փեսայիդ ընդ իմաստուն կուսանացն , արժանացո առագաստին զմեզ ընդ հոսին երգել զփառս ի բարձունս :

Ա Շ Խ Ա Բ Հ Ա Բ Ո Ր Թ Ա Ր Դ Մ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Աշխարհ գալուդ (մարդեղութեանդ) խորհուրդը առաջուրնէ գուշակեցիր հրէական մարգարէներով զորս Մովսէսէն վերջ ընտրեցիր , որք զանազան օրինակնեներով խօսեցան հոգւով լոցուած . ո՛վ փրկիչ , ողորմէ մեզի և ներէ՝ մեր մեզքերը :

Երբ մօտեցան մարգարէներուն գուշակած վերջին տարիները , երբ մեր փրկիչը պիտի հասնէր ժամանակը լրացած ըլլալով , ծառայի կերպարանք հագած՝ մարդոց մէջ երեւցար . ո՛վ :

Վեցերորդ օրը Աղամը ստեղծեցիր քու տիրական , սեփական կերպարանքով , բայց պատուիրանը չպահեւով պատմուճանը հանեց , իսկ դու՝ որ նոր Աղամն ես , վեցերորդ դարուն մէջ կորսուածը վինառելու ելար , ո՛վ :

Ո՛վ Մարփամ , անխաւար լոյսին տաճար և անպատմելի բանն Աստուծոյ առաջաստ կամ ներքին սենեակ , որ նախամայր Եւային ցաւալի անէծքը վերցուցիր . խնդրէ՝ քու միածին որդիէդ որ հայր Աստուծոյ հետ մեր հաշտուելուն միջնորդն է , նեղութիւնները վերցնէ մեզմէ և հոգիներու խաղաղութիւն տայ :

Աստուծոյ գառնուկիդ արիւնով մեզ՝ փրկուածներուս մարգարէին տուած բարի լուրին համեմատ, մնաք՝ անտառի ծառերս կը հրճուինք, կը խայտանք տիրոջդ երկրորդ գալուստին վրայ . չնորհ ըրէ մեզի, ո'վ տէր, որպէսզի քեզմէ տնկուած ծառերուն՝ այսինքն արդարացիսանք, և երկրորդ գալուստիդ (վերջին գատաստանին) ժամանակ ալ քեզի հետ հրճուինք, խայտանք:

Զաքարիա մարգարէն ասոր նման բարի լուր մը կուտայ նոր Սիօնի (քրիստոնեաներուն), թէ ուրախ եղիր, անա խոնարհ և հեղ թագաւորը քեզի կուգայ իշու և աւանակի վրայ նստած, իրեւ օրինակ երկուցեղերուն (հրէից և հեթանոսաց) . դուն որ քերօրէներէ ձեւացած աթոռի վրայ նստած ես, գութ ունեցի՛ր և նստէ՛ մեր հոգիներուն վրայ :

Դաւիթ առաջուընէ տեսաւ և սուրբ հոգիին ազգեցութեամբ գուշակեց քու ահաւոր, անպատմելի փառքդ, որ պիտի երեւի երկրորդ գալուդ (վերջին գատաստանին), թէ Աստուծ պիտի գայ ամէնուն աշքին առջեւ, իր առջեւէն կրակ ցայտեցնելով . ո'վ Յիսուս, այն միջոցին խնայէ՛ մեզի, ո'վ Յիսուս, գութ ունեցիր և ողորմէ՛ :

Ո'վ աստուծածին որ ամուսին չծանչցար, և այս աշխարհէն երկնքի նուիրուեցար իրեւ հարս, երբ լոյսի պէս նստիս քու միածին որդիիդ աջ կողմը, այն միջոցին մեր աեղը խնդրէ՛ որ փրկէ զմեզ անոելի լոցէն, գասակից ընէ արդարներուն, և երկնաբնակներուն հետ Աստուծոյ փառքը երգենք :

Հ Հրեշտակները երկրպագութիւն ընելով կը

փառաւորէին զքեզ որ անքննելի ծնունդ և բանն Աստուածն ես, հայր Աստուծոյ անպատմելի ծոցին մէջ ծածկուած . կը գովարանենք զքեզ ո'վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Խոնարհութեամբ աշխարհ իջնելով մարեցիր մեղքերուն բոցը, ինչպէս երբեմն Բաբելոնի հնոցին մէջ, կը գովարա :

Նախագուշակ մարգարէներուն ըսածին համեմատ եկար կատարելու (մարդեղութեան) խորհուրդը, աստուածային կարգադրութեամբ մեր փրկութեանը համար, կը գովարա :

Գ Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Սուրբ հոգին տեսիլքով Դանիէլ մարգարէին յայտնեց Քիմատոսի երկրորդ գալուստին խորհուրդը, և ի սպառ փառա :

Դանիէլ իմացուց նաև թէ աստուծածորդին իր զօրութեամբ ջնջեց Աստուծմէ ալպատմբով չորրորդ ահաւոր գաղանը, և ի սպառ :

Եւ հինաւուրց Աստուծը տեսաւ նստած քերօրէտական աթոռի վրայ, և որդին՝ որ պիտի գայ երկնքի ամպերուն վրայ, և :

Վ Ո'վ աստուծածածին, երկինքէն աւելի պայծառ, մեր վրայ ծագեցիր մեծ և հրաշակի լուսը, որով ցրուեցաւ տգիսաւթեան խաւարը . սերօրէներու յատուկ ձայնով կը գովարանենք զքեզ և հոգեւոր երգով կը փառաւորենք :

Թերեւ և լուսափայլ ամազ, որ անջրդի երկրին վրայ թափեցիր կենսատու անձրեւը երկնային ծովէն, սերօրէ :

Եղեմական պարտէղ, չորս կողմէն գոցուած և Աստուծոյ կողմէն անկուած, քու դրախտիդ մէջ սուրբ հոգիին տնկած կեանքին ծառը իր անմահ պտուղով լեցուց, կշացուց տիեզերքը, սերօրէա:

Ո Գթալով մեղի մարմին հագար, և նորոգեցիր հինգածները, ո'վ Քրիստոս, նորոգէ՝ մեղ հոգիով, և ողորմէ:

Խաչին վրայ մեռար մարմինով և զմեղ մեռածներս կենդանացուցիր, ո'վ Քրիստոս, զմեղ ալ ապրեցուր հոգիով և ողոր:

Մեռելներէն յարութիւն առիր և մեր բնութիւնը արթնցուցիր յարութեան յուսով, ո'վ Քրիստոս, զմեղ ալ հոգիով արթնցուր և ողոր:

Քու սիրելի Ղաղարոսդ գերեզմանէն դուրս կանչեցիր, զմեղ ալ հոգիով դէպ ի քու կեանքդ կանչէ և ողորմէ:

Տ Ո'վ տէր, դժոխքը սոսկաց քու յարութեանդ հրաշալի տեսիլքէն և սարսափելի փայլումէն, և մեռելները ընդհանուր յարութեան հաւատքով արթնցան քեզի հետ, որ ողջ ես յաւէտ:

Ո'վ Քրիստոս, երբ հայրական փառքովդ երկնքէն ծագիս և մեռելները արթնցնես, այն միջոցին քու աջ կողմդդ զիր և զմեղ կանչէ քու փառքիդ մէջ:

Երբ քու գատաւարութեանդ երկմաննիով այս տախարհիս կալը քու արքայութեանդ շտեմարաններուն մէջ հաւաքիս, ո'վ տէր, արդարներուն հետ ժողուէ՛ զմեղ:

Երբ հարս եղած եկեղեցին իմաստուն սուրբ կոյժերուն հետ քեզի՛ փեսայիդ հետ միանայ, արժանիքը բրէ՛ որ մենք ալ անոնց հետ ներքին սենեակը մասնենք և երգենք քու փառքդ բարձունքին մէջ:

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻՆ

Ա Անեղն ի հօրէ ծնեալ որդի յանիից գոյացուցեր:

Բ զեղեախն՝ զերկմային և զերկրաւորս եռւրիւն, արարած ամենայն տու փառս արարչին յաւիտենից :

Պատկեր ամերեւոյք փառացն հօր ի պատկեր բարերարութեան իւրայ արար զմարդկային բնուրիւնս, արարած :

Լոյսն ի հօրէ լրւոյ ծագեալ լրւափայլ զարդարեաց զնդամ, ի դրախտին եղեալ անմահ տնկոցն երկրազործ, արա :

Եկայէ որդիկ մարդկան այսօր ողբացուր զիօրն զվասնի, որ մերկացաւ մեջօք զփառս արարչին, և զզեցաւ զրգեւոյն ծածկոյք փոխանակ անեալ լրւոյն:

Գովեցիկ զուգին Սոսուծոյ այսօր ցնուրեամբ որդիկ Ագամայ, որ եկն ի խնդիր եղեալ պատկերին, և զեալ նորոգեաց ի փառս առաջին պատմունանին :

Նոր նորոգով բնուրեան մերոյ թիսուս, որ ի խորհուրդ հնուրեան մարդոյն զանպտուղն այսօր չորացուցեր զրգինին, և զմեղ ի հնացեալ մեղաց նորոգեալ ի կեանս պնմահ :

Հ Որ արարիչդ ես յաւիտենից, և սեղծեր զարաւուն ամենայն յոշնչէ, զեզ օրինեմք Սոսուծ հարցն մերոց :

Որ քագաւորդ ես քագաւորաց, և տնորհես բանաւոր կենդանի մարդ ի հողոյ, զեզ :

Որ ապաւենդ ես մոլորելոց, և խնամես զյուսացեալսն ի մեզ ու տեսչուրեամբ, զեզ :

Գ Զեր օրինեցէք եւ բարձր արարէք զնա յսի-
տեան :

Օրինեցէք զբագլուրն եւ զԱսուածն, որ նմա մի-
այնոյ վայելի օրինութիւն, եւ բարձր :

Զի ծանոյց մեզ զսանչելի խորհուրդ սուրբ երրո-
դութեանն եւ զմի ասուածութեանն Քրիսոս եւ բարձր :

Ո Առ ամենեսեան զբաց Քրիսոս բագաւոր
խաղաղութեան, զեզ աղաչեմք միայն մարդակը :

Որում այսօր փափաթեալ զանկայր հոգուով եւ մարմ-
նով մայր որդուով իւրովք խնդրէր զբարձրագոյն զփառո
յերկրին կենդանեաց :

Տուողդ զկեանս անման առ ենզ աղաղակեմք եւ
միաբան հայցեմք, տնօրինեա եւ մեզ տէր կալ ի յաջմէ
բումնէ :

Տ Զեզ օրինեմք որ բաժինող ես բարութեանց
եւ հայցեմք որպէս ի մարդասիրէ ընդ մօր՝ ո ընտե-
լոցն զիմանալի աշխարհն :

Զի դու ես տէր յորմէ հայցէր մայրն հաւատով հան-
դերձ որդուով սրբեցելովք ընդ ազմէ ո զփառու եւ յա-
նեկէ, ընդ որս եւ մեմ աղաչեմք զի դասեցն ընդ
բուրքս ո :

Այլ դու բարձրեալ Փրկիչ որ վասն մեր խոնարհ-
ցար արծանի արա զմեզ ըմպէլ զբաժակ պատութանի
կենաց ոնց տէր, որով կացցուով բազմէ բումնէ ի հան-
դերձալ բամ զարտեանն :

Մ Ալելուիս, աւելուիս, ալելուիս :

Այսօր ընդ զօրս երկնից նամաճայնեալ, միաբա-
նական ձայնիւ երգեմք առելով, ալէլ :

Եկրաւորք ընդ երկնայնան, հողեղինքն ընդ երե-
ղինան միաբան :

Հ Որ յանեկից զոյացուցեր զե՞ն զարարածս ի բա-
կրգբանէ, ի պատկեր աստուածութեանդ ո ստեղծեր
զմարդ ի հողոյ, ժառանգել նմա զանգատում կեանսն :

Խոկ պատրամօֆ բանսարկութին ի դրախտէն արտախ-
անկեալ, ի յաւէծ կենդանութեանն մահառիք պտղով
մեռեալ մերկացաւ զփառս անսուեր լուսոյն :

Այլ դու Փրկիչ բարեւար որ մարմնացար ի սուրբ-
կուսէն, եւ հեղմամբ արեանդ ո բարձեր զյանցանս
նախասեղծին, Փրկելով զմեզ յանձից նորա :

Որ բաս պատրեաց նախահօրն յանձն առին յօժա-
րութեամբ բմպէլ զբաժակ չաշչարանց ընդ ենզ որ-
դին Զեբերեայ, տնօրինեա մեզ տէր զբաժակ ո փրկու-
թեան :

Ի միւսանգամ ո զալսեանն յորժամ զաս դասել
զերկիր, ընդ նոսին դասաւորեա զմեզ ի փառս յաջա-
կողմանն, որով հանցուով ենզ զօրինութիւն յանսպա-
րաւիտենին :

Ա. Ծ Ա. Բ Հ Ա. Բ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Ի Թ Ի Ի Ն

Հայր Աստուծուէ ծնուծ և մէկէ մը չստեղծուած որ-
շին չեղածէն ստեղծեց բոլոր երկնային ու երկրաւոր
պատրածները, յաւիտենական արարիչն վառք տուէք,
ով բոլոր արարածները :

Հայր Աստուծոյ վառոքին անստեսանելի պատկերը
(Քրիստոս) իր բարերարութեան կամ բարերար պատկե-
րով ստեղծեց մեր մարդկային բնութիւնը, կամ բոլոր
մարդկային արարածները. յաւիտեան արարչին վառք

Լոյս Քրիստոս լոյս հայր Աստուծմէ ծագելով լուս
ապահով կերպով զարդարեց Աղամը , և դրախտին միջ
դրաւ զայն իբրև երկրագործ անմահ տունկերուն , յա-
շիտենական արար :

Ո՞վ մարդիկ, եկէք այսօր լանք մեր հօրը. (Ադամին) վասնգին վրայ, որ Աստուծոյ փառքը կորսնցուց մեղքով, և անպատճելի լոյսին տեղ թզենիկն ծածկոյթը հադար:

Ո՞վ Ադամի զաւակներ, այսօր բերկութեամբ գովեցէք Աստուծոյ որդին, որ եկաւ փնտուելու իր աւըլըւած պատկերը, և գանելով նորոգեց առաջին պատմուճանին փառքով :

Ո՞վ Յիսուս, որ մեր բնութիւնը նորոգեցիր և
մարդուն հնութիւնը նշանակող անպառաղ թշենին այ-
սօր չորցուցիր, զմեզ ալ հինցած մեղքերէն նորոգէ՛
անման կեանքով :

Հ Յաւիտենսական, արարիչն ևս դուն և բոլոր աշարածները ոյինչն ստեղծեցիր, ո՞վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Թագաւորներուն թագաւորն ես դուն', և հողին
շնորհեցիր մարդը իբրև բանական կենդանի, կ'օրնենք:
Մղորածներուն ապաստանարանն ես դուն', և քու-
նախախնամութեամբդ կը ինսամես քեզի յուսացողները,
կ'օրնենք:

Органическое стекло и кремний. Физика стекла и кремния

Թագաւորը և Աստուածը, որուն միայն կը վայելէ
օքնութիւնը :

Որովհետեւ Քրիստոս իմացուց մեզի սուրբ Եռոպու-

դութեան և մէկ աստուծութեան զարմանալի խորհուրդը :

Ա Խաղաղութեան թագաւոր Քրիստոս , որ ա-
մէնուն վրայ գութ ունիս , քեզի կ'աղաչենք , որով-
հետեւ միակ մարդասէրը գուն ես :

Որուն այսօր հոգիով ու մարմինով կը փափաքէր
և կը ցանկար մայրը իր որդիներով մէկտեղ, և կեն-
դանիներուն երկրին (արքայութեան) մէջ ամենէն բարձր
փառքը կը խնդրէր :

Քեզի կ'աղաղակենք և միաբերան կը ինգրենք
շնորհ ըրէ՛ մեզի ալ քու աջ կողմդդ կենալ, ո'վ տէր,
որ անմահ կեանք կուտաս :

— 8 — Կ'օրհնենք զքեկ որ բարիք կը բաշխես, և քու ընարեալներուդ (Զերեղեալ որդիներուն) մօրը հետ հոգեւոր աշխարհը կը խնդրենք քեզմէ որ մարդասէր եւս

Որովհետեւ իր սրբուած զաւակներուն հետ մէկաեղ
մայրը հաւատքով կը խնդրէր աջ կողմող և ձախ կողմող
կենալու փառքը, որոնց հետ մենք ալ կ'աղաշենք որ
ու սուրբերուն գ դասին մէջ դնես զմեղ:

Ո՞վ բարձրեալ փրկիչ , որ մեզի համար խոնարհեցար , արժանի ըրէ՛ զմեզ , տէր , քու կենսատու պատուիրանիդ բաժակը խմելու , որպէս զի քու ապագայ գալուստիդ ժամանակ քու աշ կողմէ կենանք :

ՄԿ ՕՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՕՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՕՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ Քեզ
այլուրջեւ:

Այսօր երկնային զօրքերուն հետ միաբերան կ'երգենք ու կ'ըսենք, օրհնութիւն, օրհ :

հողեղիններս հրեղէններուն հետ միաբերան կ'երգենք
ու կ'ըսենք :

ՀԵ ի սկզբան ոչնչէն առաջ բերիր քու արարած-
ներդ, և մարդը հողէն ստեղծեցիր քու աստուածու-
թեանդ պատկերով, որպէս զի անպատմելի կեանքը
ժառանգէ :

Իսկ քսուին (սատանային) խաբէութեամբ դրախ-
տէն մերժուեցաւ, մահառիթ պտուզով մեռաւ իր մըշ-
ալընջենաւոր կենդանութեան մէջ, և անխուար լոյսին
փառքը կորսնցուց :

Բայց դուն, ո'վ բարերար փրկիչ, սուրբ կոյսէն
մարմին առիր և քու արիւնդ թափելով նախասաեղծ
մարդուն յանցանքը վերցուցիր, անոր տրուած անէծ-
քէն ազատելով զմեզ :

Նախահայր Աղամին յանցանքին համեմատ Զեքեթ-
եայ որդինները (Յովհաննէս և Յակոբոս առաքեալները)
յանձն առին չարչարանքի բաժակը ձեզի հետ խմել.
ո'վ տէր, քու փրկութեանդ բաժակը մեզի շնորհէ' :

Երբ երկրորդ գալուդ երկիրը դատես, անոնց հետ
զմեզ աջակողմդ փառքին մէջ սեղաւորէ', որպէս զի
յաւիտեանս յաւիտենից որհնենք զքեզ :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻՆ

Ա. Խմասուն կուսանենք պատրասեալ իւղ լապ-
Բ. Տերաց, Ելին ընդ առաջ Երկնաւոր փեսային
Կ. Վառեալ լապերօֆ :

Խսկ յիմարաց կուսիցն ունայնացեալք ի յիւղոյն ան-
պատրաս գտն գալստեան փեսային տիչեալ լապերօֆ :

Վասն որոյ եւ մեք պատրասեացուք իւղ հոգեւոր,
զի մցուք ի յառագաս անման փեսային վառեալ լապ-
երօֆ :

Յորժամ յերկնից փառօֆ գաս Քրիստո նսխս յա-
րու դատողական, եւ բաժանես զազդս ամենայն,
յաջակողմանն ուրմ դասես զմեզ ընդ օդեացն :

Յորժամ զտաղանդ պատութանին պահանջեսցես
ի ծառայիցն ընդ կրկնաւոհ խմելացն, արժանացո
զմեզ Քրիստո ուրախութեան ոն յերկինս :

Յորժամ կոչես զիւաւիրեալս ի սկզբանէ աշխարհի
ժառանգել զպատրասեալն, տնորհեա մեզ ընդ նոսին
զարբայութին ոն Քրիստո :

Հ. Ու սխանչելիդ ես ի բարձունս տէր եւ ահաւոր
Է. ի մէջ Երկրի անուն ոն սուրբ, օրինեալ ես
Ասոււած հարցն մերոց :

Որ զիւաւացեալս ի մեզ պահեալ եւ զշարս պա-
մեալ, զործակցօֆ շրովք սուզմամբ յանդունդս, օրի:

Որ հաստացեր ազգի մարդկան հրով փորձիլ ի
յերկրորդումն, պահեա անարա զես փրկեալս, օրի:

Դ. Զէր օրինեցեկ եւ բարձ արարէ զմա յա-
լիսեան :

Զքագաւորն յաւիտենից Քրիսոս որ եկն եւ փրկեաց զամենայն արարածս, եւ բարձր :

Որ արար զ սլատեամբն իւրով զգիրկուրիւն ուղւոց մարդկան, եւ բարձր :

Նոր արարածք պատուեալք ի հրետակաց զերծեալք ի խաւարէ առ լոյսն, եւ բարձր :

Ո Թագաւոր փառաց քեզ սպասեսցուք պատասեալք արբնուրեամբ, ընդառաջել որ գաս ի դասել զերկիր :

Անալոս վառեալ լսպետք հաւատոյ ընդ դասս իմասուն կուսանացն, մտանել ի յառագաս ընդ երկաւոր փեսային :

Փուրացուք կանխեալ յառաջ քան զձայն ասուածային բարբառոյն, զի մի՛ մնացուք արտախ ըս տիշման հիճգ կուսանացն :

Տ Որ նսիս ի քօքէս Ասուած բանդ, այսօր վասն մեր խոնահուրեամբ նստար ի լերին ձիրենեաց, օրինեմք զեզ անդադար երգով :

Որ համագոյդ ես խորհղոցդ հայրենի, աշակերտաց քոց ծանուցեր զխորհուրդ ոն զալսեանդ, օրի:

Որ ամենայնց ես արարիչ եւ ստեղծիչ կենդամուրեան, այսօր զծածկեալ խորհուրդ երրորդուրեանդ յայտեցեր ելեղեցոյ սրբոյ քոյ, օրի:

Մ Ահաւոր ես քագաւոր քօքէական ձայնիւ օրինակ նեալ ի յերկինս ի յերկրի եւ յամենայն ժամանակի :

Ահաւոր ես քսգաւոր որ նորոգես զես զարարածս, հատատես ի հաւատս ի զիտուրիւն նմարտուրեան :

Լուսաւորեա զմեզ Քրիսոս ի միւսանգամ ոն զա-

լրսեանդ, յորժամ ծագիս ի յերկնից եւ նորոգես զես զարարածս :

Հ Շնորհեա մեզ սէր արբնուրիւն ընդ իմասուն

Բ կուսանացն, եւ զիոգւոց մերոց լապտես պայծառաց :

Երկնչիմք ի մեն սէր զարհուրեալք ի պատախանւոյն, զամենն ասելով երէ ոչ զիտեմ զձեզ :

Ցորժամ գաս փառօֆ հօր դասել զժիեզերս ամենայն, շնորհեա եւ մեզ սէր կալ ի յաջմէ հումմէ :

Բացցի մեզ դուռն ողորմուրեան երկնաւոր փեսային, եւ մցուք ի յառագաս ընդ իմասուն կուսանսն :

Ժամանեսցուք ընդ առաջ փեսային եւ մցուք ի յառագաս նորա, զի մի՛ մնացուք արտախ ուղիւ զիմար կուսանսն :

Պայծառացին լապետք հոգւոց մերոց, եւ բազմեցուսցես զմեզ ընդ նրաւիրեալսն ի կոչումն արքայուրեան երկնից :

ԱՇԽԱՐԴԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Իմաստուն կոյսերը իրենց լապտերներուն իւղ զպատրաստելով, երկնաւոր փեսան դիմաւորեցին վառուած լապտերներով :

Իսկ յիմար կոյսերը իւղի պակասութենէն նեղուելով, փեսային գալու միջոցին անպատրաստ գտնուեցան մարած լապտերներով :

Ուստի մենք ալ հոգեւոր իւղ պատրաստենք, որ պէսզի անմահ փեսային ներքին սենեակը մտնենք վառած լապտերներով :

Ո՛վ Քրիստոս, երբ երկինքէն վառքով գաս և դատաւորական աթոռին վրայ նստիս, և բոլոր ցեղերը բաժնես, զմեղ քու աջ կողմդ տեղաւորէ ոչխարներուն (արդարներուն) հետ :

Երբ ծառաներէն (մարդոցմէ) պահանջես քու հըրամաններուդ տալանդը (դրամը), կրկինը շահուածքանքարներուն փոխարէն արժանի ըրէ զմեղ երկինքին մէջ քու ուրախութեանդ, ո՛վ Քրիստոս :

Երբ աշխարհի սկսելէն ի վեր հրաւիրուածները կանչես պատրաստուածը ժառանգելու համար, ո՛վ Քրիստոս, քու արքայութիւնդ չնորհէ՛ մեզի անսնց հետ :

Ո՛վ տէր, սքանչելի ես երկնքին մէջ, և երկրի վրայ ալ ահաւոր է քու սուրբ անունդ, օրհնեալ ես, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Քեզի հաւատացողները պահեցիր (ջրհեղեղին ժամանակ), չարերը պատժեցիր և իրենց գործակիցներով ծովուն ջուրերուն տակ ընկղմեցիր, օրհ :

Եւ որոշեցիր կրակով փորձի ենթարկել մարդկային աղջը քու երկրորդ գալուդ. անվնաս պահէ՛ զմեղ որ քեզով փրկուած ենք, օրհ :

Որ Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Քրիստոս յաւիտենական թագաւորը որ եկաւ և բոլոր արարածները փրկեց, և ի սպառ :

Որ իր գալովը փրկեց մարդիկը, և ի սպառ :

Նոր արարածներ, որ հրեշտակներէն պատուեցաք և խաւարէն ազատուելով դէպ ի լոյս գացիք, ի սպառ :

Փառաւոր թագաւոր, արթուն և պատրաստ քեզի պիտի սպասենք, զքեզ զիմաւորելու համար որ երկիրը դատել կուզաս :

Իմաստուն կոյսերուն խումբին հետ հաւատքին լապտերները պայցառորէն վառած ենք՝ երկնաւոր վեպային հետ ներքին սենեակը մտնելու համար :

Աստուածային ձայնէն առաջ կանխենք և փութանք որպէս զի գուրսը չմանք հինգ կոյսերուն պէս, որոց լապտերները մարեցան :

Ո՛վ բանդ Աստուած, որ քերօբէներուն վրայ գր նստիս, այսօր մեզի համար խոնարհութիւն ըրիր, և ձիթենեաց լերան վրայ նստար, կ'օրհնենք զքեզ անդադար երգով :

Քու աշակերտներուդ իմացուցիր (երկրորդ) գալուստիդ գաղտնիքը, դուն որ գիտես բոլոր հայրենի խորհուրդները, հօր Աստուածոյ Էակից ըլլալով, կ'օրհ :

Դուն որ զամենքը ստեղծեցիր և բոլոր կենդանի արարածները առաջ բերիր, այսօր քու սուրբ եկեղեցիիդ յայտնեցիր երրորդութեան թաքուն խորհուրդը, կ'օրհ :

Ահաւոր թագաւոր ես դուն որ քերօբէներուն ձայնով կ'օրհնուիս երկնքի և երկրի մէջ և ամեն ժամանակի մէջ :

Ահաւոր թագաւոր ես դուն որ քու արարածներդ կը նորոգես և կը հաստատես հաւատքին մէջ, ձևաբառութեան գիտութեան մէջ :

Ո՛վ Քրիստոս, լուսաւորէ զմեղ քու երկրորդ գալուդ, երբ երկինքէն ծագիս և քու արարածներդ նորոգես :

ՀՅ Ո՞վ տէր, չնորհ ըրէ՛ որ մենք ալ արթուն ըլլանք իմաստուն կոյսերուն հետ, և մեր հոգիներուն լապտերները պայծառ պահէ՛ :

Ո՞վ տէր, կը վախնանք քեզմէ, կը զարհուրինք այն պատափանէն թէ իրա՛ւ իրա՛ւ կ'ըսեմ որ զձեզ չեմ ճանչնար :

Երբ հօր Աստուծոյ փառքով դաս ամբողջ աշխարհ դատելու, չնորհ ըրէ՛, ո՞վ տէր, որ մենք ալ քուաջ կողմէ կենանք :

ԹՌՈՎ բացուի մեր առջեւ երկնաւոր փեսային ողորմութեան դուռը, և իմաստուն կոյսերուն հետ ներքին սենեկը մտնենք :

Հասնինք փեսային առջեւ, և անոր ներքին սենեկը մտնենք, որպէս զի իմար կոյսերուն պէս դուրս ընանք :

ԹՌՈՎ պայծառանան մեր հոգիներուն լապտերները, և բազմեցուր զմեղ անոնց հետ որք երկնային արքայութեան հրաւիրուած են :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԶՈՐԵՔՆԱԲԱԹԻՆ

ՈՒ Որ յարու փառաց բազմեալ ընդ հօր անըսկ կզբնա՛լից բանդ, այսօր բազմիլ ընդ հողեւ դենսն յանձն առեր, օրհնեմք զեկեալի ի փրկութիւն աշխարհի :

Որ անեալ ասուածուրեամբդ օծեալ զին ծառայական կերպ, այսօր հանեցար օծանիլ իւղով ի մեղաւուաց, օրի :

Որ կենաւար բաղման նո գուշակ զիւղոյն ծանուցեր զօդումն, այսօր Յուղային յայտնեցաւ խորհուրդ արծարսիւրեանն, օրի :

Որ խորհրդեամբ ընդ հօր եւ հոգւոյն, արար ի պատկեր իւր զմարդին առաջին, այսօր որդիի մարդկան ժողովեալ խորհին մատնել ի մահ զորդին Աստուծոյ :

Յուղայ սիրոյն աշակերտ փոխանակեաց զատելութիւն առ վարդապետին, մատնելով բահանայիցն ընդ երեսուն արծարոյ :

Որ զամենայն Տեօրինաբար կամաւ յանձն առեր փրկիչ ընդ մեղաւուացս, վասն անեալ խոնարհութեանդ նո եւ մեզ ողորմեաց :

Հ Որ խորհրդոց ես Տէր Ասուած անման, ըզծածկեալ խորհուրդ շարին ապականեալ վանեա՛, զեղօրհնեմք Ասուած հարցն մերոց :

Որ զիախնոյն Աքրահամու զիանդես խորագոյնս ծանուցեր աւետեօն որդույն պատուեալ, զեղօրհնեմք Ասուած հարցն մերոց :

Որ ընորհես ծածկելոց յայտնի գոլ, յուդաս արծարոյ զանհասանելիդ մատներ, զեղօրհնեմք :

Գ Զեկր օրինեցեք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Զբնակեալն ի վերին զօրսն ծածկապէս խորհուրդ, բահանայքն հոլոնեալ վանառէին զԱսուած, եւ բարձր:

Որ վասն մեր համբերեաց բանսաւրկուին, կամաւ վանառի Ասուած բանն, եւ բարձր :

Ո Զեկն խորհեցան ի չարուրիւն Ասուած յաւիտենից, որ բանիւ զարարած խորհրդով նիմեցուցեր :

Զեկն որ արարիչդ ես մեծուրեան արծարոյ վանառէին, յանձն առեր զամենայն համբերելով վասն մեր :

Զեկն որ բազաւորդ բազաւորաց ի ծառայէ դասպարտեալ, զի զմեզ փրկեսցես ի յանիծիցն Ադամայ:

Տ Այսօր եկեալ կամաւ փրկիչն առ ի մատնիլ յանօրէն ժողովրդէն, վասն փրկուրեան հերանոսաց :

Այսօր բանն մատնի ի բանաւոր հօսէ եւ յառաջնոց դասպարտի յանօրինաց ժողովրդէն, վասն :

Այսօր նոդն զեկն դատապարտէ, եւ արծարոյ վանառի արարիչն արարածոց, վասն փր :

ՄԿ Նոր սփանչելիք այսօր տեսանեմք յաշխարհի ի

ՀԲ մէջ հոլեղինաց, արարած արարչին սպանութեան խորհին զիսրիուրդ :

Որ բանիւն իւրավ զերկինս եւ զերկիրս հաստատեաց յոշնչէ գոյացուցեալ, վանառի այսօր դիւրագին ընդ երեսուն արծարոյ:

ՈՎ յուղաս արտասուելի, երկնաւոր վարդապետին սպանութեան խորհիս զլարիուրդ, մատնելով անօրինաց զի խաչեսցի ի մէջ երկրի :

ԱՇԽԱԲԴԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՈՎ բանդ Աստուած, որ սկիզբ չունենալով հայր Աստուածոյ հետ փառքի աթոռին վրայ կը նստիս, այսօր յանձն առիր հողային մարդոց հետ նստիլ, կ'օրհնենք զքեզ որ աշխարհը փրկելու եկար :

Քու անպատմելի աստուածութեամբ օծուած մարդկային կերպարանքդ մեղաւորներէն իւղով օծել հաւանեցար այսօր, կ'օրհ :

Իւղին օծումը իբրև քու թաղմանդ նշան ցոյց տուիր. այսօր յայտնուեցաւ նաև Յուղային արծաթեմիրութեան գաղտնիքը, կ'օրհ :

Այսօր մարդիկ ժողով գումարելով կը խորհին մահուան մատնել Աստուածոյ որդին, որ հայր Աստուածոյ և հոգի Աստուածոյ հետ խորհրդակցելով՝ իր պատկերին համեմատ ստեղծեց առաջին մարդը :

Սիրելի աշակերտ Յուղան սիրոյ տեղ ստեղութիւն փոխարինեց իր վարդապետին, երեսուն արծաթին փոխարէն քահանաներուն մատնելով :

ՈՎ փրկիչ, որ ամէն բան կամքովդ յանձն առիր աստուածային կարգադրութեամբ, մեղաւորներուս տեղ, մեղի ալ զթա' քու անպատմելի խոնարհութեանդ համար :

Տ ՈՎ անման Աստուած, դուն որ բոլոր խորհուրդներուն, գաղտնիքներուն տէրն ես, չար սատանային թագուն խորհուրդը ի դերե հանէ՛ և հալածէ՛, կ'օրհնենք զքեզ, ո՞վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Արրահամ նահապետին հաւատքին փորձը աւելի խոր

կերպով յայտնեցիր , զայն պատուելով զաւակ մը ու-
նենալու բարի լուրով , կ'օրհ :

Յուղա ստակ առնելով կը մատնէր զքեզ որ ան-
ըմբռնելի ես , և երեւան կը հանես բոլոր գաղա-
նիքները , կ'օրհ :

Գ Օրհնեցէք տէրը և խսպառ փառաւորեցէք զայն
Քահանաները ժողով գումարելով կը ծախէին Աստ-
ուածը , որ երկնային զօրքերուն մէջ կը բնակի և թա-
գուն խորհուրդ մ'է անոնց մէջ :

Բանն Աստուած իր կամքովը կը ծախուի , նա որ
ստանային փորձութեան համբերեց :

Ո Ո'վ յաւիտենական Աստուած , չարիք խորհե-
ցան քու վրադ , որ խօսքովդ և խորհրդով հիմնեցիր
արարածները :

Ստակով կը ծախէին զքեզ որ հարստութիւնը ստեղ-
ծեցիր , ամէն բանի յանձնառու եղար և համբերեցիր
մեզի համար :

Ծառայէն (մարդոցմէ) դատապարտուեցար դուն
որ թագաւորներուն թագաւորն ես , որպէսզի զմեզ
ազատես Աղամին տրուած անէծքէն :

Տ Այսօր փրկիչը իր կամքով եկաւ մատնուիլ ա-
նօրէն ժողովուրդէն , հեթանոսները փրկելու համար :

Այսօր բանն Աստուած կը մատնուի բանական հօ-
տէն (մարդոցմէ) , և կը դատապարտուի ժողովուրդին
անօրէն գլխաւորներէն , հեթանոսնե :

Այսօր հողը (մարդիկ) կը դատապարտէ տէրը , և
արարածներուն արարիչը ստակով կը ծախուի , հեթա-
նոսնե :

ՄԿ Նոր հրաշք մը կը տեսնենք այսօր աշխարհէ-
հը վրայ հողեղէն մարդոց մէջտեղ . արարածնե-
րը կը խորհին մեռցնել իրենց արարիչը :

Այսօր երեսուն արծաթի տեղ շատ աժան կը ծախ-
ուի նա որ իր խօսքով ոչինչէն հաստատեց երկինքն ու-
երկիրը :

Ո'վ յաւալի և արգահատելի Յուղա , կը խորհիս
մեռցնել երկնաւոր վարդապետը , մատնելով զայն ա-
նօրէններուն , որպէս զի երկրին մէջտեղ խաչուի :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻՆ

ԱՀ Վերաձգողն երկնից մօտնչենաւոր հօր որդին,
ԲՀ Եերգործեալ իմովս ի վեր քան զիրաւս, ծա-
ԽԵ ռայի առեալ զկերպ անկողովտելի ասուա-
 ծուրեամբն :

Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զոս լուանայ, զի զխո-
 ւահութիւն ի նոսա սպաւորեսցէ, երրորդուրեանն գոլ
 օրեվան :

Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւնն նոր ուխս ան-
 ուանեալ եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն, մերձեց-
 լոցս ի նա սրբուրեամբ :

Աղբիւր լուսոյ եւ նառագայր անշիջանելի լոյս,
 որ լուանալ յանձն առեր զոս առակերտացն, մաքրեա-
 ի մենջ զմեկ խաւարին խորեզոյ եւ լուսաւորեա զմեզ:

Որ մարմնով եւ արեամբ ու ցուցեր զրողուրիւն
 մեղաց, որ միւս պատարագիս ի մեզ անձախապէս,
 մաքրեա :

Որ քաւիչ զայս նոր ուխս ցուցեր յես առաջնոյ
 ու մահացելոցս ի նաշակմանէ նախահօրն, մաքր :

Որ եսդ ի յերկինս եւ ի վերայ երկրի, այսօր յանձն
 առեր լուանալ զոս առակերտացն, եւ զիս լուս Քրիս-
 տոս ի մեղաց ինոց :

Որ բարեբանիս յիմանալի զուարբնոցն, նանեցար
 մարմնով պատարագիլ, արա եւ զիս արժանի ասուա-
 ծային օնորիթիդ :

Որոյ արոռ ենորք՝ ի վերնատունն բազմեցար, կե-
 նարար բաժակաւդ զմեզ փրկեցեր, փրկեա եւ զիս յա-
 փիտենից ի հրոյն :

Քրիսոս Ասուած որ վասն մեր խոնարհեցար ի-
 կամաւոր շարչարանս, լուացեր զոս առակերտացն այ-
 սօր ի սուրբ վերնատունն, աղաշեմք փրկիչ ողորմեա՛:

Որ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ եւ արբուցեր յան-
 մահական բաժակէն սրբոց ուց առամելոցն այսօր ի-
 սուրբ վերնատանն, աղաչ :

Մաքրեա զմիս եւ զխորհուրդոս զի եւ մեք հաղոր-
 դիցուք սրբուրեամբ, ընդ սրբոց ուց առաւ :

Որ վասն մեր յերկրի երեւալ զամենայնն կատ-
 րեցեր ըստ օրինացն այսօր ի կատարումն սոււերական-
 ութիցն, որդի Ասուածոյ ողորմեա :

Մարդ հեմարիս եւ զառն անարատ որ դատապար-
 տեցեր զմեզս ի մարմնի, այսօր խոնարհեցար ի լուա-
 նալ զոս առակերտացն, որդի :

Բան հօր եւ նահանայալ հեմարիս, որ զաւսար-
 հակեցոյց զմարմին եւ զարիւնդ ու բաշխեցեր յառա-
 նեալսն, այսօր հալորդին հողեղենս ասուածային
 խորհրդոյդ, որդի :

Յորմէ սարսնալ սերոբեկն ոչ իշխեկն նայիլ, այսօր
 ի ծառայի կերպարանս եղեալ նախայաւիտեան բանն,
 օրինեցէք զնա հոգեւոր երգով :

Որ զսուերակերպն այսօր հեմարտապէս կատարեաց,
 լուանալով զոս առակերտացն ի պատրանաց թշնամոյն,
 օրինեցէք :

Այսօր վերստին նորոգեցար ի յանիծից նախահօրն,
 նաշակելով զմարմին եւ զարիւն որդւոյն Ասուածոյ, օրն:

Հ Այսդ ի նայրական ծոցոյ ծագեալ նալածելով

Բ զ զխաւար մեղաց, կենարար յայսնեցեր այսօր
 զխորհուրդ ընտրեալ ու առակերտացն, օրինեալ եկեալդ
 ի փրկուրին մեզ Ասուած հարցն մերոց :

Զոր օրինեն դասի լուսեղեն՝ զոս տաժանեալս լուացեր զանիծիցն մերկացեալ ի մեջ ծածկոյք , զգես ծառայի սփածար , օրի :

Անապականութեան աղբիւր զիենդանարարդ բաւ-
խեցեր զմարմինդ նո , նորոգելով զմանացեալսն յանցա-
նօֆ ի պատրանաց թեմամւոյն , օրի :

Գ ծառագայք փառաց հօր եւ պատկեր բարե-
տարութեան , որ զգեցաւն այսօր զգես ծառայական
կերպի , զնա ամենայն ազինք օրինեցէք հոգեւոր երգով :

Որ անձառ խոնարհութեամբ ի մաքրումն ոտից ա-
չակերտացն զմարդկային ազգի զնաց ուղղեաց ի յեր-
կինս , զնա :

Որ բաշխմամբ կենդանարար խորհրդոյ անապա-
կան նաւակլմամբն , հրաւիրեաց զմեզ յերկնից արքա-
յութինն , զնա :

Ո Արկօդդ զլոյս որպէս զօրոց այսօր անձառ
ՀՅ խոնարհութեամբ ի վերնատունն խորհրդոյ ըգ-
գես ծառայի սփածանիլ յանձն առեր , օրինելիք զեկ-
եալդ ի կամաւոր չարշարան :

Որում երկրպագեն դասի նեւուակաց՝ խոնարհեցար
ի լուանալ զոս հողեղենս , բժշկել սոխ զգաւռապարս
նախահօրն , բժշկեա զիոգույ իմոյ զիիւանդութիւնս :

Որ ի խորհուրդս փրկականս եկեղեցւոյ բաշխեցեր
առակերտացն զմարմինդ նո , նորոգելով զմանացեալսն ի
նաւակլման , հաղորդս այսմ ընկալ զմեզ միայն մար-
դասէր :

Տ Որ անսկիզբն յեռւթեանդ ես Ասուած այսօր
զգեցար զգես հողեղեն ծառայի , ծածկելով զմերկու-
թիւն նախահօրն , օրինեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի
մարդկան :

Որ վեր օրնիս ի նեղեն ներօքէից , այսօր եկիր
կամաւ ի վերնատունն խորհրդոյ լուացեր զաւակերսսն
յօրինակ վասն մեր , օրի :

Որ յարոս փառաց նախս ընդ հօր , այսօր բազմիլ
ընդ առակերտան յանձն առեր բաշխելով զմարմին եւ
զարիւն նո սուրբ . օրի :

Մ Այսօր կանգնեցաւ աւազան մկրտութեան , ի
բողութիւն մեղաց մերոց :

Այսօր սերն մեր լուանայր զոս առակերտացն , եւ
պատուիրէր զայս ասելով :

Մի ոմն ի ձենց եղբարք մատնելոց և զիս ի ման ,
եւ որուի յաւակերտացդ :

Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր առ յովհաննէս ,
հարցանել քէ ո՞վ իցէ :

Բանն զոր ասաց Յիսուս տրմեցոյց զիւր առակերտան
եւ խոռվեցան ամենենեան :

ԱՇԽԱՐԴԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայր Աստուծոյ մշտնջենաւոր որդին , որ երկինքը
կամարի մը պէս տարածեց , ստեղծեց , իմ (մարդկա-
յին) բնութիւնս առնելով սքանչելի գործեր կատարեց ,
ծառայի (մարդու) կերպարանք առաւ առանց սակայն
կորսնցնելու իր աստուածութիւնը :

Զրով կը լուայ ոտքերն անոնց որք մաքրուած էին
իր վարդապետութեամբ , որպէս զի անոնց վրայ տպա-

ւորէ խոնարհութիւնը , և անոնք երրորդութեան բնակարան ըլլան :

Իր մարմինը և արիւնը կը բաշխէ իբրև նոր ուխտ և իբրև յիշատակ իր կամաւոր մահուան մեզի համար որ սրբութեամբ անոր մօտենանք :

Ո՞վ լոյսի աղբիւր և ո՞վ անմարելի լոյսին ճառագայթը , որ յանձնառու եղար աշակերտներուն ոտքերը լուալու , սրբէ' մեր վրայէն խաւարային խորհուրդներուն մշուշը և լուսաւորէ' զմեզ :

Քու մարմինով և արիւնով մեղքերու թողութիւն ըրբը , և միշտ կը պատարագուիս առանց երբէք սպառելու , սրբէ' մեր :

Քու առաջին ուխտէդ վերջ այս նոր ուխտդ ցոյց տուիր իբրև մեղքի թողութիւն մեզի՝ որ մեռանք նաև խահայր Ադամին (արգիլուած պառովը) ուտելէն , սրբէ' :

Այսօր յանձն առիր լուալ աշակերտներուն ոտքերը դուն որ երկնքին մէջ և երկրի վրայ ես . ո՞վ Քրիստոս , զիս ալ լուա՛ իմ մեղքերէս :

Դուն որ հրեշտակներէն կը գովաբանուիս , հաճեցար մեր բնութիւնը առնելով իբրև պատարագ մատուցուիլ , զիս ալ քու աստուածային չնորհքիդ արժանի ըրբէ' :

Վերնատան մէջ նստեցար դուն որուն աթոռ են քերորէները , կեանք տուող բաժակովդ զմեզ վրկեցիր , զիս ալ փրկէ' յաւիտենական կրակէն :

Քրիստոս Աստուած , որ մեզի համար քու ազատ կամքովդ զիջում ըրիր չարչարուելու , այսօր վերնատան մէջ լուացիր աշակերտներուն ոտքերը , կ'աղաչենք ողորմէ' մեզի , ով փրկիչ :

Խորհրդաւոր սեղան մը պատրաստեցիր այսօր , և սուրբ վերնատան մէջ քու առաքեալներուն խմցուցիր անսպառելի կեանք տուող բաժակէն . կ'աղաչ :

Մեր միտան ու խորհուրդները մաքրէ' որպէսզի մենք ալ սրբութեամբ հաղորդ ըլլանք քու սուրբ առաքեալներուղ հետ :

Մեզի համար երկրի վրայ երեւելով , այսօր ամէնք բան գործադրեցիր Մովսիսական օրէնքին համեմատ ստուերական (իբրև օրինակ ծառայող) տօները կատարելով . ողորմէ' :

Ճշմարիտ մարդ և անմարատ գառնուկ , որ մեղքերը դատապարտեցիր քու մարմինիդ վրայ , այսօր զիջում ըրիր աշակերտներուն ոտքերը լուալու . ո՞վ աստուածորդի , ողորմէ' :

Ո՞վ հայր Աստուծոյ որդին , և ճշմարիտ քահանաւյապետ , որ առաքեալներուն բաշխեցիր քու մարմինք և արիւնդ , այսօր հողեղէն մարդիկ կը մասնակցին քու աստուածային խորհուրդիդ . ո՞վ աստուածորդի , ողորմէ' :

Հոգեւոր երգերով օրհնեցէք բանն Աստուածը , որ ամէն ժամանակներէ կանուխ կար . որմէ սոսկալով սերոբէները չեն համարձակեր նայիլ , այսօր ծառայի կերպարանք մտած է :

Եւ այսօր ճշմարիտ կերպով կատարեց ինչ որ (առանոք) սառուեր կամ օրինակ էր միայն , աշակերտներուն ոտքերը լուալով թշնամիին (սատանային) խարբէութիւններէն :

Այսօր գարձեալ նորոգուեցանք նախահայր Ադամին անէծքէն , Աստուծոյ զաւկին մարմինն ու արիւնք աշակելով :

Ն Ո՞վ լոյս Քրիստոս , հայրական ծոցէն ծագելով հալածեցիր մեղքին խաւարը , և դուն որ կեանք կուտաս , այսօր քու ընտրեալ աշակերաներուդ յայտնեցիր խորհուրդը . օրհնեալ ըլլաս դուն որ եկար զմեղ փրկելու , ո՞վ մեր հայրերուն Սաստուածը :

Անէծքին վերաբրուն մեր վրայէն համելով լուացիր յոզնած ստքերը դուն՝ որ կ'օրհնուիս հրեշտակներուն լուսեղէն խումբերէն , սպասաւորի զգեստ հագար , օրն :

Դուն որ անտագանութեան աղբիւր ես՝ բաշխեցիր քու կենդանարար մարմինդ , թշնամիին (սատանային) խարէութեան հետեւանքն եղող յանցանքով մեռնողները նորոգելով , օրն :

Գ Հայր Աստուծոյ փառքին ճառագայթը և առոր բարերարութեան պատկերը այսօր ծառայական կերպարանք ցոյց տուող զգեստ հագաւ . ո՞վ դուք քուր ազգեր , օրհնեցէք զայն հոգեւոր երգերով :

Աշակերտներուն ստքերը լուալով անդատմելի խոնարհութեամբ , մարդկային ազգին ընթացըը դէպ ի երկինք ուղղեց . ո՞վ դուք :

Կենդանարար խորհուրդը բաշխելով և (իր մարմինին ու արիւնին) անապական ճաշակումով հրաւիրեց զմեղ երկնային արքայութեան . ո՞վ դուք :

Ո Դուն որ լոյսը կը հազնիս զգեստի պէս մարմինիդ ամէն կողմը , այսօր յանձնառու եղար սպասաւորի զգեստ հազնելու խորհրդաւոր վերնատունին մէջ անպատմելի խոնարհութեամբ . կ'օրհնենք զքեղ որ քու ազատ կամքովդ եկար չարչարուելու :

Հողեղէն ստքերը լուալու զիջում ըրիր դուն որուն

Ֆրկրպագութիւն կ'ընեն հրեշտակներուն դասերը , ասոնցմով (աշակերտներուն ստքերով) բժշկելու համար նախանայի Աղամին (դէպ ի ծառը գացող) ստքերը . բժշկէ իմ հոգիս հիւանդութիւնները :

Քու մարմինդ բաշխեցիր աշակերտներուն իբրեփրկութեան խորհուրդ մը (քրիստոնէական) եկեղեցիին համար , (Աղամին կերած) պատուղէն մեռնողները նորոգելով . ո՞վ դուն որ միակ մարդասէրն ես , զմեղ այդ խորհուրդին հաղորդեցո՞ւր :

Տ Ո՞վ Աստուծ , որ էութեամբ անսկիզբ ես , այսօր հողեղէն սպասաւորի զգեստ հագար Աղամին մերկութիւնը ծածկելով . օրհնեալ ըլլաս , որ եկար մարդկային ազգը փրկելու :

Դուն որ երկինքին մէջ կ'օրհնուիս հրեղէն քերօքէներէն , այսօր ազատ կամքովդ խորհրդաւոր վերնատունը նեկար և մեզի օրինակ ըլլալու համար աշակերտները լուացիր , օրհնեալ :

Դուն որ փառքի աթոռին վրայ կը նստիս հայր Աստուծոյ հետ , այսօր յանձն առիր աշակերտներուն հետ նստիլ , քու սուրբ մարմինդ և արիւնդ բաշխելով , օրն :

Մ Այսօր մկրտութեան աւազանը բարձրացաւ մեր մեղքերուն թողութիւն ըլլալու համար :

Այսօր մեր տէրը աշակերտներուն ստքերը կը լըւար , և այս պատուէրը կուտար ըսելով .

Ո՞վ եղբայրներ , ձեզմէ մէկը զիս մահուան պիտի մատնէ , և անփկա (մատնիչը) կը բաժնուի քու աշակերտներէդ :

Պետրոս զայն լսելով Յովհաննէսին աչք ըրաւ հարցընելու համար թէ ո՞վ է :

Յիսուսի ըսած խօսքը արտմեցուց իր աշակերտները , և ամենքը չփոթեցան :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱՅՈՒՆ

Աշ. Այսօր ի կատարումն ասուածային ընթեաց
Ե՞ռ նոր ուխտի հեմարտութեան նո , ի վերնասունն

Է՞բ խորհրդոյ աշամաներթեալ Յուղաս ի հօսքն փո-
նու , ուսի եւ դու գանն Ասունծոյ դիմեալ կամաւ ի
մահ խաչին առ ի բանալ զմեղա աշխարհի . վասն ո-
րոյ խնայեա ի մեզ Քրիստո կամաւոր նո չարշարանօ :

Այսօր որ ի հրեղեն զօրաց երկնից միւս փառաբա-
նեալ երկրպագիս բանդ , աղօրէիր առ հայր մարմնով
ընկալեալ ընդ հօր զեն վասն իմ զպալատանս , ուսի
կամաւ կրելով զերկիւդ ի հրեսակաց զօրանայիր զօ-
րացուցիչդ երկնաւորաց եւ երկրաւորաց , վասն որոյ :

Այսօր յառաջ նեանակեալ հրամանն նո կատարիւր
յաւակերտաց դասն , բանզի զիովիւդ նաշ հարեալ ցր-
ուեցաւ հօսն ըստ մարզարէին , որ եւ կապեցար ան-
կապելիդ , ի յանձնայէ եւ ի կայխափայ դատապարտեալ ,
ի ծառայէ ապակեցար եւ նախատանաց բուժ կերպա-
րանի հօր ընլալար , վասն :

Այսօր զիկնեն հաւատոյ շարժեալ փարձողին խարէ-
ութեան մարտ , առ ի մեն բոլացուցեալ զմարդկային
Տկարութիւնս յանդիմանելով , եւ առ յոյս դարձի մե-
դաւորաց որ դառնապիս արտասուելովն ընկալաւ ի մեն
երիւ հարցմամբ սիրոյն զերից ուրացութեանցն զբժը-
կուրիւն . ընդ նմին բժօկեա զմեզ Քրիստո եւ ընորհեա
մեզ արտասուս ապաշխարութեան :

Այսօր զոր յերկնային լուսեղինացն ահիւ ապաեալ
բանդԱսուած , նսեմացեալ դասէ երայեցւոցն զիմանալի

լոյսդ ի զիւերին ջանիւք եւ սուսերօֆ եկեալ ըմբռնել
զանրմբռնելիդ . վասն որոյ երկրպագեմք անհանելի նո
խոնարհութեանդ :

Այսօր զոր սերօբէնն ծածկէին զդէմս յանէ փա-
ռաց ասուածութեանդ , իսկ կորստեան որդին յուղա
ի համբոյր մերձեալ նենցութեամբ , նեանակ եւ առիր
մահու անմահիդ , վասն որոյ :

Այսօր ընդ զերազոյն տեօրկնութեանդ նո որդի Աս-
տունծոյ , հոյլ անմարմնոցն հրաբուն սեռիցն պակուց-
եալ զարմանային տեսանելով զանեսանելիդ մատնեալ
կամաւ ի ձեռս մեղաւորաց , վասն որոյ :

Այսօր բարեկամք եւ մերձաւորք նո հեռի եղեն ի
մեն Քրիստո , օսարացան եւ եղբարք նո , եւ ցուլ զերէ
պատարեցին որք ի դպրաց եւ ի փարիսեցւոց , եւ ըուց
նղեն ըունիք բազում պիղատոսի եւ հերօդի , վասն :

Է՞բ Արծարսիրութեամբն մոլեալ Յուղա , զիւր
զմեծ զվարդապեսն ընդ երեսուն արծարոյ հրէիցն մա-
տեր :

Ընդ որում ես համբռութեցից ասէ՝ զնա կալառուք ,
ո՛վ համբոյր նենցութեան նեան եւ առիր մահու :

Մերկացաւ յինենեկ զասուածային սուրբ հոգին ,
եւ զգեցաւ զատանայ՝ որպէս հանդերձ արկաւ զիւ-
եաւ :

Ի զիւերին յորում մատնիւր փրկիցն մեր ի մահ խա-
չին , ել ի լետոն ձիթենեաց , աղօրելով զայս ասէ .
նայր , անցո՛ յինեն զբաժակս :

Ասկ անօրէն աւակերտին բոլեալ զգուր սիրոյ նորա
եւ փուրայր առ խախայսն , ասէր ինձ զինչ կամիք
տալ զի մատնեցից զվարդապեսն :

Ժողովեալ հրեիցն կը ուցին արծար բազում, առեալ տարան առ պիղատոս, ասեն ի խաչ հան ի խաչ զի հայոյիշ է օրինաց :

Հ Իշեր ի յերկնից անսկիզբն ուղի, ի հողեղեն ի
Է բնուրենէ մարդկան զշարչաւան յանձն առեր,
օրհնեմք զեղ որ եկր յառաջ քան զամենայն յաւիտեան:

Որ ապացեր բանիւ լինել ամենայն երկրի, ի յերկրի
յատենի կացեալ տեսանին արարած, օրի :

Յորմէ դողան զուարքունք երկնից, այսօր եկիր
կամաւ ի խաչ զեղարդեամբն խոցեցար, օրի :

Դ Զեկր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք յաւիտեան :
Եւ զինաւորն գեղարդեամբն յարձակեալ խոցեաց
զկող կենարարին, բար :

Ուսի աղբիւր կենդանարար բնիսեալ լուաց զտիւ-
զերս ի մեղաց, բարձր :

Ռ Եկեալ ի փրկութիւն ազգի մարդկան, ի ծա-
ռայէ յանձն առնու մատնիլ ի դատաստան, համբերելով
վասն զմեղ կեցուցանին :

Մատնեալ պիղատոսի որպէս մահապար, ի յաննա-
յէ եւ ի կայիափայ դատապարտեալ, համբերեւ :

Կացեալ ի յատենի երկուրդ Ադամ, վասն առա-
ջինն Ադամայ պարտեացն բողուրեան, համբերեւ :

Տ Ա՛վ սկանչելի եւ տեսիլ ահաւոր, զարարիչն
երկնի եւ երկրի այսօր տեսաք ի խաչի :

Տեսեալ զտեն ի խաչին խաւարեցաւ արեգակն,
եւ վարագոյր տանարին ցելոյր վերուս մինչ ի վայր :

Անարգաբար խաչեցաւ տերն ի մեջ ի յանօրինաց,
զի լցին զիւն որ ասէ թէ ընդ անօրենսն համարեցաւ :

Մ Որ բազաւորդ ես բազաւորաց Քրիստոս ի

Բ ծառայէ դատապարտեալ համբերելով վասն
մեր, երկայնամիտ տեր ենց փառք :

Որ պատուական խաչիւդ որ Քրիստոս եւ սուրբ ա-
րեանդ որ հեղմամբ կեցուցանել զմեղ կամեցար, երկ :

Որ մարդասիրապէս վասն ամենեցուն ամենայնի
համբերեցեր, եւ ի մահու զման կոխեցեր, երկ :

Վ Եկայէ հաւատացեալ երկրպագեցուք սուրբ
Շ երուղուրեանն, լոյսն որ ընդ հօր է յեռ-

Ջ բեան, ի խանաճից դատապարտեալ եկեալ ի
խաչ ելանել, անմահ բագաւորն :

Զոր երկինք ոչ բաւեին տանել, զփայս պատուհասի
ուսով բարձեալ եւ եկեալ ի տեղի կառափման ի խաչ
ելանել, անմահ :

Հիմացեալ պետուրեանց երկնից ընդ բաղումն տեսոն
ի նոր գերեզմանի, բանզի որ անմահն է յեռեան վասն
արարածոց փրկուրեան զման նառակեաց, անմահ :

Ա. Շ Խ Ա. Բ Հ Ա. Բ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Այսօր երբ քու ծշմարիտ նոր ուխտիդ աստուած-
ծային ընթրիքը կը կատարէիր խորհրդաւոր վերնատու-
նին մէջ, Յուղան հեռացաւ մերժուեցաւ փոքր խում-
բէն . ուստի դուն ալ, ո՛վ Աստուծոյ գտանուկ, ազատ
կամքովդ դիմեցիր խաչին մահուան աշխարհի մեղքը
վերցնելու համար . ուրեմն, ո՛վ Քրիստոս, խնայէ՛ մե-
ղի քու կամտուոր չարչարանքներովդ :

Ո՛վ բանդ Աստուած, զոր հրեղէն երկնային զօր-

Քերը միշտ երկրպագութեամբ կը փառաբանեն, այսօր մարմինով (իբրև մարդ) աղօթք կ'ընէիր հայր Աստուծոյ, (իբրև Աստուծած) ընդունելով քու հօրդ հետ ինձի համար իբրև մարդ քու ըրած աղաչանքդ. ուստի ազատ կամքովդ վախի ենթարկուելով, հրեշտակներէն կը զօրանայիր դուն որ երկնարնակներուն և երկրաբընակներուն զօրութիւն տուողն ես, ուրեմն :

Առաջուց ակնարկած քու հրամանդ (խօսքդ) այսօր կը կատարուէր աշակերտներուն խումբին վրայ, որովհետեւ մարդարէին ըսածին պէս՝ քաջ հովիւը զարնուելով հօան ալ ցրուեցաւ. կապուեցար դուն զոր կապել անկարելի է, Աննայէն և Կայիփայէին դատապարտուեցար, (քահանայապետին) ծառայէն ապահուեցար, և նախատալից թուք ընդունեցիր դուն որ հայր Աստուծոյ կերպարանքն ես. ուրեմն :

Փորձիչ սատանային խարէական պատերազմը քու թոյլտութեամբդ այսօր նեղը ձգեց հաւատքին վէմը (Պետրոս առաքեալը), իբրև յանդիմանութիւն մեր մարդկային տկարութեան և իբրև յոյս մեղաւորներու գարձի գալուն. Պետրոս դառն կերպով լալով իր երեք անդամ ուրանալուն բժշկութիւնը քեզմէ ընդունեց զքեզ սիրած ըլլալուն երեք հարցումով. ո՛վ Քրիստոս, անոր հետ բժշկէ զմեզ, և զղջումի արցունք շնորհէ մեզի :

Այսօր հրէից խաւարեալ խումբերը գիշեր ատեն ջահերով և սուրերով եկան բռնել զքեզ որ հոգեւոր ըրյան ես և չես բռնուիր, և երկնային լուսեղէններէն կը պատուիս մեծ վախ աղդելով անսնց. ուստի մինչեւ գետին կը խոնարհնք քու անպատմելի խոնարհութեանդ առջեւ :

Այսօր կորստական որդին՝ Յուղան՝ կը մօտենայ նենդութեամբ համբուրելու քեզ՝ որուն աստուածութեան փառքին երկիւղէն սերօբէնները իրենց դէմքը կը ծածկէին, համբոյրը տալով իբրև նշան և իբրև պատճառ մահուանդ, որ անմահ ես. ուստի :

Ո՛վ Քրիստոս, քու բարեկամներդ և ազգականաներդ այսօր հեռացան քեզմէ, քու եղբայրներդ ալ օտարացան, և դպիհներէն ու փարիսուցիններէն գէր ցոււեր զքեզ պաշարեցին և Պիղատոսին ու Հերովդէսին շուները քու շուրջդ հաւաքուեցան. ուստի :

Թ Յուղա իր արծաթսիրութենէն խելքը թռուցած, երեսուն արծաթի փոխարէն հրեաններուն կը մատնէր իր մեծ վարդապետը :

Որո՛ւ հետ որ ես պագտուիմ, ըսաւ, ձերբակալեցէք զայն. ով նենդամիտ համբոյր, մահուան նշան և պատճառ :

Իր վրայէն հանեց նետեց աստուածային սուրբ հոգին, և սատանան հագաւ հագուստի պէս :

Այն գիշերը երբ մեր փրկիչը խաչին մահուան կը մատնուէր, Զիթենեաց լեռը ելաւ, և աղօթելով կ'ըսէր, ո՛վ հայր, զանց ըրէ՛ ինձմէ այս բաժակը :

Իսկ անօրէն աշակերտը բանի տեղ չդնելով անոր սէրն ու գութը, քահանաններուն առաւ իր շունչը, ըստելով, ի՞նչ կ'ուղէք տալ ինձի որ վարդապետը մատնեմ :

Հրեանները հաւաքուելով շատ դրամ կշաեցին, և Պիղատոսին տանելով (այն գումարը), ըսին, խաչէ՛, խաչէ՛ զայն, որովհետեւ (մեր, մովսիսական) օրէնքին դէմ հայհոյող մ'է :

Հ Ո՞վ անսկիզբ որդի , երկինքէն իջար , յանձնառու եղար չարշարուելու հողեղէն մարդոց ձեռքով : Կ'օրհնենք զքեզ որ բոլոր ժամանակներէն կանուխ կայիր :

Դուն որ քու պարզ խօռքովդ հրամայեցիր որ երկրը ստեղծուի , արարածները (այսօր) կը տեսնէին զքեզ դատարանին առջեւ կեցած . կ'օրհ :

Այսօր քու ազատ կամքովդ խաչուելու եկար , և գեղարդով վիրաւորուեցար դուն՝ որմէ կը դողան երկանին հրեշտակները . կ'օրհ :

Գ Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւ որեցէք զայն : Զինուորը իր տէգով յարձակելով վիրաւորեց կողն անոր որ կեանք կուտայ . փառաւորեցէք զայն իսպառ (նոյն կողէն) կենդանարար աղբիւր մը բղիսելով տիեզերքը որբեց մեղքերէն . փառաւ :

Դ Մարդկային աղզը փրկելու համար գալով յանձնառու կ'ըլլայ ծառայէն (մարդոցմէ) դատաստանի մատնուելու , և (ամէն բաներուն) կը համբերէ մեղի կեանք տալու համար :

Երբեք մահապարտ Պիղտոտոսին կը մատնուի , Սնայէն և կայիտափայէն կը դատապարտուի , և կը համբերէ մեղի կեանք տալու համար :

Առաջին Աղամին յանցանքը քաւելու համար երկրորդ Աղամը դատարանին առջեւ կը կենայ , և կը

Տ ի՞նչ հրաշալի և ահոելի երեւոյթ , այսօր խաչի վրայ տեսանք զայն որ երկինքն ու երկիրը ստեղծած :

Երեւը խաւարեցաւ՝ տէրը խաչին վրայ տեսնելով , և տաճարին վարագոյրը կը պատուէր վերէն վար :

Տէրը անարգութեամբ խաչուեցաւ անօրէններուն (երկու աւազակներուն) մէջտեղ , որպէս զի կատարուի գրուածը թէ անօրէններուն կարգը դասուեցաւ :

Մ Ո՞վ Քրիստոս , որ թագաւորներուն թագաւորն ես , ծառայէն դատապարտուեցար՝ մեղի համար համբերելով . փառաւորեալ ըլլա՛ս , ո'վ համբերատար տէր :

Ո՞վ Քրիստոս քու պատուական խաչովդ և սուրբ արիւնդ թափելով ուզեցիր ապրեցնել զմեղ . փառաւ :

Ամէնուն համար ամէն բանի համբերեցիր և մեռնելով ոտնակոխ ըլլիր մահը . փառաւոր :

Ե Ո՞վ հաւատացեալներ , եկէք երկրպագութիւն ընենք սուրբ երրորդութիւն . Լոյսը (Քրիստոսը) որ էս ութիւնմբ հայր Աստուծոյ հատ է , ահա քահանաներէն դատապարտուեով խաչ կ'ելնէ , անմահ թագաւորը :

Նա զոր երկինք չէր կարող կրել , կոնակը շարկած ոհրազորձն փայտը կ'երթայ Գողգոթա խաչին գրայ ենելու :

Երկնային իշխանութիւնները (հրեշտակներուն խումբերը , գտառակարգութիւնները) կ'ապչին տարօրինակ գերեզմանի մէջ տիրոջը թազուելուն վրայ . որովհետեւ արարածներուն փրկութեան համար մահը ճաշակեց նաև որ իր էութեամբը անմահ է :

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ԶՈՐ ՅԱՂԱԳՍ ՀՍԿՄԱՆ

ՄԵԾԻ ՈՒԹԲԱԹՈՒ ԳԻՇԵՐՈՅՆ Է ԱՍՍՅԵԱԼ

ԴԿ Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն ի փրկութեան
մեր կատարումն , խոնարհի ի վերնատունն ի
սուեւական տօնից լրումն , նախ բան զբերքիսն խոր-
հրդոյ սփածաւ ղենջակ արկօնն լուսոյ , եւ շուր առեալ
ծառայաբար զոս լուսանայր զաւակերտացն :

Բանին հօր փառաց լուսոյ պետքու մերձիլ յոս
ոչ եւերէ , այնմ ձեռաց որոյ են զորք երկնից երկինք
եւ երկրաւորք , որով կուրաց աչք բացան խուլք եւ
համերք արձակեցան , զոր վերածեաց զինքն ի ծովին .
սաստեաց ալեացն եւ լուցին :

Գլխոյն ընտեալ հօսին փոխու սաստէ զխորհուրդն
ոչ զիտելոյ , որով դառն այր եւ հնազանգեր զոս եւ բգ-
գլուխս մաքրել մաղրէք . զիխոյս տակ չէ ինչ պիտոյ լր-
ւացումն ջրոյ զի լուացեալ է , ոժիցդ պէտք են մաք-
րութեան յօդիլ ի գլուխս սրբութեան :

Դասուց իւրոց առակերտաց զոր նախ բանիւ վար-
դապետեաց , այսօր զործով զծայրագոյն եցոյց լինեան
զխոնարհութիւն , սպասաւորեալ հողեղինաց այն որ
անեսն է հրեղինաց , տարեալ պատօն իւր ծառայիցն
այն որ պատօն ի սրօքէից :

Երէ տէր առ եից եւ վարդապետ բոլորից զա-

շակերտացդ եւ զծառայից զոս լուացի ի հնոյ աղտից
միմեանց եւ դուք համարնութեամբ ցուցէք զնոյն խո-
նարհութիւն , բարձրացելոյն ի կործանումն եւ անկելոյ
բնուրեանդ կանգնումն :

Զոր մաքրեցեր յաւազանին մաքուր ձեռօք զոս նո-
ցին , եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ յաղրող լինել չար
հպարտին , եւ զիմ լուա զժիլմն մեղաց աղաչանօք սր-
բոյ զնին , եւ զգնաց ուղղեա զոտին խոնարհութեամբ
ելիս յերկինս :

Ելից զօրենսն մովսիսի զոր խօսեցաւն ի սինայի ,
եկեր զգառն օրինակին եւ զբաղարջն ընդ եղէգին , ըգ-
հինն ի նորս փոխելով զսուերն ի լոյս նօմարտելով ,
փոխան գառինն ինքն զոլով գառն Ասուծոյ նուիրելով :

Ընդ բալպարջին հաց անխմոր ես զմարմին իւր զերկ-
նաւոր , զկուսածինն անսերմնաւոր զանապականն եւ
զիոզեւոր . ընդ ոչխարին արեան ուխտին ես մեզ զա-
րինն իւր ուխտ կրկին , եւ եղէգան դառնագունին փո-
խան զվարս ասուածային :

Թագաւորն արարածոց զիացն կենաց ես խաղցելոց ,
եւ զբաժակն ուրախաւար որք յադամայ տրտմեցելոց ,
այս նոր ուխտ է իմոյ արեան փոխան հնոյ ուխտին ա-
րեանց զոր յիշատակ իմ առնիցէք մինչեւ եկից ես միւ-
անգամ :

Ժողովեալս ի ժեն հայցեմք ընդ ժողովեալ մետա-
սանին , որ զկենարարդ նո մարմին բաշխեալ ետուր ընդ
բաժակին , ժնորհեա եւ մեզ տէր ընդ նոսին հաղորդ
լինել եռու սեղանին կենաց հացիդ յոր վափառիմք եւ
ըմպելոյդ ում ծարաւիմք :

Ի յընտելոց աշակերտացն Յուղաս մեկնեալ ի սուրբ գառանցն, զքարձող մեղաց գառն Աստուծոյ մատներ ի մաս ընդ արձարոյ. ի յընքրիսն հոգեւոր մերձի ժպիրին եւ նենգաւորն, ուտելով ընդ վարդապետն յանախէ բգաբեռքիւն:

Հոյսն խօսէր աղերսալի խաւարելոյն վասն դարձի, մի ոմն ի ձենջ ասէ եղբարք զիս մատնելոց է առ ի մահ. պետքու լուեալ զայն զարհուրէր, եւ ակնարէր առ Յովիաննես հարցանել քէ ո՞վ իցէ դաւան սնող վարդապետին:

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն զտրմուրիւնն փառատեաց բացեալ պատառ տայ յուղայի նեաւակեալ ըգգողն մատնիչ, զոր առեալ եւ մերկացաւ յասուածային հոգւոյն ժնորհաց, մատնեցաւ նախաչարին ընդ մասնուրեան վարդապետին :

Մայրագոյն լուսոյն զրկեալ խաւարասէրն արտախ ելեալ տէրն յայտնէր լոյս եղելոցն զգայրակղիլն ի գիշերի. պետքու խօսէր խախուսելի եւ կըսամբիւր հաւախօսի, զիւրն յաշխարին զփոխիլն ասէր եւ զգալուս հոգւոյն պատմէր :

Կեդրոննեան յանկոյս ձորոյ ի վերն ասունն ել խորհոյ եմուս պարտէզ ընդ պարտիզի եմոյծ զադամ յադին դրախտիք. մուծես եւ զմեզ տէր ընդ նմին ուսիք հաներ նախ զառաջինն, զի ժառանգել զհայրենին արժանացուք մեք վերստին :

Հոգար զիրիցն տրմաքար երիւն ելեալ առանձնաբար, փրկել զաշխարհն հոգիս յօժար, բայց է բնու-

թիւն մարմնոյս տկար. ոչ ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր, եւ ոմն անզօր վտանգաւոր, այլ միեւնոյն գոլ միաւոր կըրէր զիրսն կ սմաւոր :

Զայնիւ մաղբէր աղօրական վասն իմ առ հայր իւր եական, ծունց դնէր խոնարհական որում կրկնի ծունց ամենայն, երէ փրկիլ մարդկան հնար է առանց մահու իմ որ գրեալ է, բածակ մահուս յինեն անցցէ, ոչ իմ կամաւ այլ ենյդ եսկէ :

Լողեալ յերկիւղ բրանց հոսման որունաձեւ կայլակ վիճման, ի զօրանալ հրեսակ մերձեալ զօրինական գիրն լցեալ, զի կատարեալ եառ զբնուրիւն ասուածն բան զմարդկութեան, պարտէր զերկիւղ եւ զտրմութիւն յիւրումն կրել տնօրենուրիւն :

Ճառագայթ փառաց հին որ բա բնուրեանս մարդկային տագնապեցար ի գիշերին աղօրեցեր առ հայր յերկիւն. ծագեա ի մեզ զլոյսդ երկնային եւ փառասեա զերկիւղ չարին, մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ ու սուրբ բեւենեսցին :

Մերձեալ Յուղաս որ մատնելոց հանդերձ դասուն Փարիսեցոց, անկան նման սորուանկելոց որք յաւիտեան չեն կանգնելոց. յուղաս նենգաւ համբուրելով առիք մահու նեան տալով, փոխան սիրոյ զնա մատնելով չար ընդ բարւոյ վճարելով :

Յայնժմամ առ զուր սիրոյն պետքու զծառային անուն Մազքու եհատ սուսերբ զոկանջն աջոյ որ ոչ լըւաւ տեսոն իւրոյ. իսկ տէրն մեր արագապէս յունին մերձեալ բժշկապէս, առողջացոյց ասուածապէս, զոր ոչ տեսին կուրացն հանդէս :

Նոր հօտին փոքր ցրուեալ բանզի զիսվիւն բաջ հարեալ, պետք միայն զիտ երբալ ի յաղջկանէ վիմին շարժեալ. նշանակեալ հաւն խօսեր առ ի պետք սերն ակնարկեր, զբ սնն յիշեր դառն արտասուէր ի զլորմանէն դարձեալ կանգնիւր :

Շնորհեալ վիմին Եկեղեցւոյ զոր պահեցեր ի հոսելոյ եւ կանգնեցեր ի զլորելոյ վասն սրտին արտասուելոյ. կանգնեա եւ զիս սեր ընդ նմին ի զլորմանէ սայրախողին, տալով աշացս յորդ արտասուս եւ զուր ծովու նման զիլսոյ :

Ով կամաւ զանկապելին կապեալ զձեռսն արձակողին, ի յավարանս տանէին կայիսափայ եւ աննային. ծառայն զերեսն այն ապտակեր յորմէ սրբէն թեւախորկեր, բուք արձակեալ պիղծ բերանով յայն որ կուրին լոյս ծագեաց բերվն :

Զար կապանաց մարդկան լուծիչ առ կապեցար ընդ կապելոյն զիս արձակեա յինքնակապէս մեղաց կապից դժոխայնոյն, որ ընդ մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղդ ի յադենին, յորժամ փառօք գաս հայրենին մի՛ դատեսցես զիս ընդ նոսին :

Պատկառանօք նինն Ադամայ որ ձաղեցար վասն նորա ջնջեա զամօք մեղաց լրբին որով զերեսս իմ ծածկեցին, որ Եւրեցեր չար ծառային ածեալ ձեռօք նեզ ապտակին, հար ուժգնակի զդէմս չարին որպէս եւ զիս ենար ուժգին :

Համն լուսոյ առաւտօսին ի յուրբարու հնոյ զատկին կայր առաջի դատաւորին ծառայն նստէր ի յատենին, ի

հարցանել պիլատոսի սերն ոչ առներ պատասխանի, զի կանխասաց գիրն լցցի եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի :

Ռամիկան դաս զինուորացն արկին հանդերձ նախատանաց այնմ որոյ զգեսն է լոյս փառաց իբրեւ զօրոց զինքնամբ արկած . ի ծունր իշեալ կատակէին զգլուխն Եղեգամբ հարկանէին պատկ ի փոց բոլորէին զիսւս մեղացն բարձողին :

Սոսկալին սերօրէից բառնայր ինքնեամբ զփայս խաշին մինչ ի տեղի զոլգորային յորում եդեալ մարդն առաջին, Ետուն բմպէլ զինի զմուսեալ եւ կերակուր լեզեալ խառնեալ, որով զպտղոյն դառն նաւակ փոխեաց մեզ խաղցր եւ ախորժակ :

Վերնականնն զարհոււեալ տեսին զտէրն մերկացեալ եւ զիանդերձն բաժանեալ պատմունանին վիճակ արկեալ, զձեռսն եւ զոսն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւրեան ձայնին, ընդ փայս խաչին բեւեռեցին զմատունսն որ գրեաց ի տախտակին :

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոսք ընդ ոսից ընթանլեաց, փայս ընդ փայտի դառն պտղոյ կեամբ ընդ մահու փոխարկելով . ի մեջ Երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուղոն օրինաց, զոր ոչ տեսին ազգն կուրաց բաց ի միոյն աւագակաց :

Բոպէիցն արեգական զժիւն արար զիւերանման, զսուերն եօլ արկ մերկուրեան զի մի՛ տեսցէ ակն անօրժան . ի միջօրեայն նսեմացաւ յորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ ի յիններորդն ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ :

Յօղեւ արտօսր ցաւագին մայր տեառն որ կայր մերձ առ խաչին , յոթամ լսեր զծարաւին բարբառելոյ իւր միածնին . ետուն քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ բըղիս եաց գետ յադենի , եւ ի վիմեն վտակ բարի արբոյց տնի մին դառնացողի :

Իւծեալ յերրորդ ժամու օճին զմիւս նախնոյ մօրն եւայի , ի վեցն անկեալ մարդն առաջին հաւանական բանիւ նորին . ի սոյն ժամու տէրն ի խաչին զի քաւեսց զմեղս նոցին , եւ յոթամ ել ադամն նին եղ զաւազակն ի մէջ դրախտին :

Փարեի բարբառ ընդ իմ ելի ելի առ հայր գոչէր , զիոգին կամաւ հօր աւանդէր զիոգիս մարդկան նոյն ընծայէր . երկիր հիմամբք սասանեցաւ եւ վարագոյն ընդմէջ հերձաւ , վիմք ի յինենաց պատառեցան եւ գերեզմանն մահու բացան :

Փարոզի ի սեանչելեաց Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ , մերով բնուրեամբս մեռանի Աստուած անման խոսովամի , կրկնավտակ կողին աղբերբք եկեղեցի իւր հաստափի , ջրովն մաքրի զարիւնն ըմպէ զորդի ընդ հօր փառաւորէ :

Ա. Ե Խ Ա. Բ Հ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Ի Թ Ի Ի Կ Ե

Անսպատմելի լոյսին (հայր Աստուածոյ) ծագումը (Քրիստոս) , այսօր ի գլուխ հանելու համար մեր փըրկութեան գործը , վերնատունը կը խոնահի , կ'իջնէ կատարելու , վերջացնելու համար ստուերական (նորին

իբրև օրինակ , իբրև ստուեր ծառայող) տօները . խորհրդաւոր ընթրիքէն առաջ գոգնոց մը կապեց նա որ ամբողջովովն լոյս հագած է , և ջուր առնելով սպասաւորի պէս կը լուար աշակերտներուն ոտքերը :

Պետրոս թոյլ չէր տար որ իր ոտքերուն մօտենայ հայր Աստուածոյ փառքին լոյսը , բանն Աստուածը , որուն ձեռքով ստեղծուած են երկինքն ու երկիրը , որով բացուեցան կոյրերուն աչքերը , խուլերուն ականջները և համրերուն լեզուները քակուեցան , որ զինք (Պետրոսը) ծովին երեսը հանեց , յանդիմանեց ալիքներուն և հանդարտեցան :

(Քրիստոս) կը յանդիմանէր ընտրեալ փոքր խումբին գլուխը (Պետրոսը) թէ չէր գիտեր այդ խորհուրդին նշանակութիւնը . ասոր վրայ նա (Պետրոս) ետ գառնալով կը հնազանդէր , և կ'աղաչէր որ մաքրէ ստքերն ալ գլուխն ալ . (Քրիստոս) ըսաւ թէ գլուխը ջրով լուացուելու պէտք չունի որովհետեւ լուացուած է . պէտք է որ դուք՝ ոտքերդ մաքրուիք սուրբ գլուխիս (ինծի) միանալու համար :

Սյուր իրեն վրայ ցոյց տուաւ վերջին ծայր խոնացութիւնը իր աշակերտներուն , որոնց նախ քարոզած էր խօսքով , հողեղիններուն ծառայեց նա որ հրեղիններուն (հրեշտակներուն) անտեսանելի է , սպասաւորեց իր ծառաներուն նա որուն կը ծառայեն սերօդէները :

(Քրիստոս) ըսաւ , եթէ ես որ բոլոր արարածներուն տէրն եմ և ամէնուն ուսուցիչը եմ , հին աղտերէն լուացի ձեր՝ իմ աշակերտներուս և իմ ծառաներուս ոտքերը , դուք ալ որ իրարու հետ նոյն բնութիւնը ունիք , միեւնոյն խոնարհութիւնը ցոյց տուէք , որպէսզի ամ-

բարտաւանը կործանի և ձեր ինկած բնութիւնը բարձրանայ :

Իմ մեղքիս ցեխն ալ լուա՛, և իմ ոտքիս ընթացքը ուղղէ՝ խոնարհութեամբ դէպ ի երկինք եւնել, աղա-չանքով սուրբ խումբին (աշակերտներուն), որոց ոտքերը մաքուր ձեռքերով մաքրեցիր կոնքին մէջ, և սովորեցուցիր խոնարհութեամբ յաղթել չար հպարտին (սատանային) :

Կատարեց այն օրէնքը զոր ինք հրամայեց Մովսէսին Սինա լերան վրայ, կերաւ իբրև օրինակ ծառայող գառնուկը և անխմոր հացը եղերդին հետ, հինք նորի փոխեց, գառնուկին տեղ ինքզինք Աստուծոյ նուիրեց իբրև գառնուկ :

Բաղարջին՝ անխմոր հացին տեղ տուաւ իր երկնաւոր և հոգեւոր մարմինը, որ կոյսէն ծնած է առանց սերմի և անարատ. ոչխարին արիւնին ուխտին տեղ իր արիւնը տուաւ իբրև երկրորդ ուխտ, և լեղի եղերդին փոխարէն իր աստուածային վարքը տուաւ :

Արարածներուն թագաւորը կեանքին հացը տուաւ անօթիներուն, և Աղամի մեղքէն տրտմողներուն ալ տուաւ ուրախացուցիչ բաժակը. (ըսելով) իմ արիւնիս նոր ուխտն է ասիկա՝ (նիւթական) արիւններուն հին ուխտին տեղ. պիտի կատարէք, ասիկա զիս յիշելու համար մինչեւ որ գամ նորէն :

Հոս հաւաքուողներս կը խնդրենք քեզմէ (վերանատան մէջ) հաւաքուող տասն և մէկ աշակերտներուն տեղ, դուն որ քու կենդանարար մարմինդ բաժակին հետ բաշխելով անոնց տուիր, մեզի ալ շնորհ ըրէ՛, ո՞վ

տէր, մասնակից ըլլալ քու սեղանիդ, կեանքի հացիդ որուն կարօտ ենք և բաժակիդ՝ որուն ծարաւի ենք :

Սուրբ գառնուկներէն, ընտրեալ աշակերտներէն բաժնուելով Յուղան, դրամի փոխարէն մահուան կը մատնէր Աստուծոյ գառնուկը որ (մարդկային) մեղքը կը կրէր. աներեսը և խարդախը (Յուղան) կը մօտենայ հոգեւոր ընթրիքին, վարդապետին հետ կը ճաշէ խարդութիւնը առաջ տանելով :

Լոյսը (Քրիստոս) թախսանձելով կը խօսէր դարձի քերելու համար խաւարեալը (Յուղան). ըսաւ, ձեղմէ մէկը, ո՞վ եզրայրներ, զիս մահուան պիտի մատնէ, Պետրոս կը սոսկար այս լուրը առնելով, և աչք կ'ընէր Յովհաննէսին որպէսզի հարցնէ թէ վարդապետին դաւաճանութիւն ընողը ո՞վ է :

Իր բազմախնամ սիրովը տիրութիւնը փարատեց իր սիրելիններէն. պատառը թաթիսելով Յուղային կուտայ՝ յայտնապէս խայտառակելով մատնիչ գողը. Յուղա առնելով պատառը՝ զրկուեցաւ աստուածային հոգիին չնորհքներէն, և վարդապետը մատնելուն տեղ ինք ալ մեծ չարին (սատանային) մատնուեցաւ :

Խաւարասէրը (Յուղան) կատարեալ լոյսէն (Քրիստոսէն), զրկուելով դուրս ելաւ, տէրը կ'իմացնէր կանխաւ լոյս եղողններուն (իր միւս աշակերտներուն) թէ պիտի դայթակղին գիշերուան մէջ. Պետրոս եռանդնալից կը խօսէր, բայց հաւախօսին ժամանակ կը յանդիմանուէր, (Քրիստոս) կը պատմէր թէ ինք պիտի փոխադրուէր աշխարհէն և թէ պիտի գար սուրբ հոգին :

Խորհրդաւոր վերնատունէն ելնելով կեդրոնեան հեղեղատին միւս կողմը գնաց, (եղեմական) պարտէզին տեղ ուրիշ պարտէզ մը մտաւ, Աղամը մտցուց դարձեալ եղեմական դրախտին մէջ . ո'վ տէր, զմեղ ալ անոր հետ մտցո՛ր հոն ուրկէց հանեցիր առաջին անդամ, որպէսզի դարձեալ արժանի ըլլանք հայրենի (ին, Աղամական) պարտէզը ժառանգելու :

Տիսուր կերպով հոգ կ'ընէր իր կրկելքներուն վրայ՝ երեք անգամ առանձնանալով, (կ'ըսէր) հոգիս պատրաստ է այս աշխարհը փրկելու, բայց մարմինիս բնութիւնը տկար է . ո'չ թէ մին ուժով և զօրաւոր էր, և միւսն ալ տկար և վտանգաւոր, այլ երկուքն ալ (մարմին և հոգի) միասին էին, և աղատ կամքով կը քաշէր իր զլիսէն տնցածները :

Ինձի համար իր արարիչ հայր Աստուծոյ կը մաղթէր աղօթող ձայնով . խոնարհաբար կը ծնրադրէր նառուն առջև կը խոնարհին բոլոր ծունկերը, (կ'ըսէր) եթէ կարելի է մարդոց փրկութիւնը առանց իմ մեռնելուս որ զրուած է, այս մահուան բաժակը թո՛ղ անցնի ինձմէ, բայց ո'չ թէ իմ կամքով, այլ քու կամքդ թո՛ղ ըլլայ :

(Քրիստոս) ընկղմեցաւ երկիւղի մէջ որ ոլոռն ու լոռն քրտինք թափել կուտար անոր, հրեշտակ մը մօտեցաւ զայն զօրացնելու համար, որով օրէնքին (Հին Կատարանին) մէջ զրուածը կատարուեցաւ, որովհետեւ բանն Աստուած կատարելապէս առաւ մարդկացին բընութիւնը, պէտք էր որ իր աստուածային կարգադըք բութեան միջոցին կրէր թէ՛ երկիւղ և թէ տիրութիւնը

Ո'վ Աստուծոյ փառքին ճառագայթը (Քրիստոս), որ մեր մարդկային բնութեան համեմատ տագնապներ կրեցիր նոյն գիշերուան մէջ, և աղօթեցիր գէպ ի երկինք հայր Աստուծոյ, ծագէ՛ մեր վրայ քու երկնային լոյսդ և ցրուէ չարին (ստանալին) երկիւղը, մեր հողիներուն բոլոր մասները և մարմինը թո՛ղ գամուխն մնան քու սուրբ երկիւղիդ :

Երբ փարիսեցիներուն խումբին հետ մատնիչ Յուղան մօտեցաւ, զհախին տապալեցան երկինքէն վարինկողներուն (սատանաներուն) նման, որք ա՛լ մինչեւ վերջը պիտի չկանգնին . Յուղա նհնդութեամբ համբուրեց իրեւ մահուան նշան և պտաճառ տալով (համբոյը), (Քրիստոսի) սիրոյն տեղ զայն մատնեց, բարիին տեղ չարիք փոխարինեց :

Այն ատեն Պետրոս (Քրիստոսի համար) իր ունեցած սիրոյն համար, իր տիրոջը խօսքին մտիկ չընկերվ, Մաղքոս անուն ծառային աջ տկանջը սուրով զարկաւ կարեց . իսկ մեր տէրը փութով մօտեցաւ ականջին իրեւ բժիշկ, իրեւ Աստուած բժշկից, բայց կոյլերուն (հէից) բազմութիւնը չհասկցաւ :

Նոր փաքր խումբը ցրուեցաւ որովհետեւ քաջ հովիւր զարնուած տեսաւ . Պետրոս միայն անոր ետեւէն գնաց, բայց վէմին (Պետրոս) ալ աղջիկէն նեղը մնաց . որոշուած հաւախօսին ժամանակ տէրը Պետրոսին ակնարկ մը նետեց, որ դառնապէս արտասուեց, և իր գլորումէն զարձեալ ոտք կ'ենէր :

Ծնորհք ըրիր գայթակղութենէ, վար իյնալէ պահելու եկեղեցւոյ վէմը (Պետրոս), և իր գլորումէն վեր առիր զայն ի սրտէ արտասուելուն համար . ո'վ տէր, զիս ալ անոր հետ վեր ա՛ռ սահեցնողին (սատա-

նային) գլորումէն , առատ արցունք տալով աչքերուս , և ծովի չափ ալ ջուր տալով գլխուս :

Ի՞նչ մեծ հրաշք էր որ կապելով զայն որ ձեռքերը կը քակէր , և դոր կապել անհնարին էր , Անհնայի և Կայիշափայի դատարանը կը տանէին , ծառան ապտակ կը զարնէր այն երեսին , որմէ սերօբէները իրենց երեսը կը ծածկէին իրենց թեւերով , և կը թքնէր իր պիղծ բերնով անոր որ իր թուքով լուսաւորեց կոյրը :

Ո՞վ դուն որ քակեցիր մարդոց չար կապերը , որ կապուեցար կապուած Աղամին տեղ , արձակէ' զիս մեղքերու դժոխային կապերէն որոնցմով զիս կապեցի . դուն որ յանցաւոր Աղամին մեղքերուն տակ ատեանին առջև կեցար անմեղ ըլլալով , զիս անոնց հետ մի' դատեր երբ հայրենական փառքովդ գաս :

Դուն որ հին Աղամին ամօթը յանձն առնելով ծաղրուեցար անոր համար , չնչէ' մերը մեղքերուն ամօթը , որով նոյն մեղքերը ծածկեցին իմ երեսս . դուն որ ներեցիր չար ծառային որ իր ձեռքով ապտակեց զքեզ , ուժգին կերպով զարկ չարին դէմքին , ինչպէս որ անիկա ուժգին կերպով ինձի զարկաւ :

Լոյսին ջահը (Քրիստոս) հին (հրէական) զատիկին ուրբաթ առաւօտուն դատաւորին առջև կը կենար . (իսկ) ծառան (հողեղէն մարդը) ատեանին մէջ բազմած էր , տէրը պատասխան չէր տար Պիղատոսի հարցումներուն , որպէսզի կատարուի մարգարէութիւնը թէ ես չխօսող մարդ մը եղայ :

Զինուորներուն ռամիկ խումբերը նախատալից հա-

գուստ հագցուցին անոր որ փառքին լոյսը վերարկուի պէս հագած է . ծունկի գալով կը նախատէին , գլխուն կը զարնէին եղէգով , փշեղէն պսակ կը հիւսէին անոր որ մեղքին փուշը կը վերցնէր :

Նա որմէ կը սոսկան սերօբէները՝ անձամբ կը կրէր խաչափայտը մինչև Գողգոթա ա'յն տեղը՝ ուր թաղուած էր առաջին մարդը . զմուսած զինի խցուցին և լեղիով խառնուած կերակուր , որով (արգիլուած) պըտուղին դառն համբ անոյշ և ախորժելի ընծայեց մեղի :

Վերնաբնակները (հրէշտակները) զարհուրեցան երբ տէրը մերկ տեսան , անոր հացուսաները բաժնուած և պատմումանին վրայ վիճակ ձգուած . ծակեցին անոր ձեռքերն ու ոտքերը , ինչպէս գուշակած էր յայտնապէս Դաւիթ , խաչափայտին գամեցին այն մատները որք զրեցին (մովսիսական) տախտակին վրայ :

(Քրիստոս) տարածեց ձեռքերը փոխանակ (Եւայի) ձեռքերուն (որք դէպ ի արգիլուած պտուղը երկարեցան) , տարածեց ոտքերը փոխանակ (Եւայի) ոտքերուն (որք դէպ ի արգիլուած ծառը քալեցին) . փայտը (խաչը) փայտին (արգիլուած ծառին) փոխանակեց , կեանքը՝ մահուան . երկու անօրէններուն (աւազակ) մէջտեղ մերկ կեցած էր նա որ օրէնքը տուաւ . կոյրերուն (հրէից) աղզը չտեսաւ զայն բաց ի մէկ աւազակէն :

Արեւու ըովէներէն ձեւացած ցերեկը (Քրիստոս) խաւարի վերածեց , ստուերով (խաւարով) ծածկեց իր մերկութիւնը որպէսզի (հրէից) անարժան աչքը չտեսնէ . (արեւը) կէս օրին խաւարեցաւ երբ Աղամ

մեղքովը մեռաւ, ժամ ինսին լուսաւորուեցաւ եղբ (Քրիստոսի) մահով (Աղամին) մահը քակուեցաւ:

Տիրոջը մայրը՝ որ խաչին մօտ կեցած էր՝ ցաւալի արցունքներ կը թափէր երբ կը լոէր որ իր միածին որդին «Մարաւի հմ» կ'աղաղակէր. լեզի խառնուած քացախ տուին անոր որ եղեմին մէջ գետ բխեցուց, և կարծրասիրտ աղզին (հրէից) անոյշ ջուր բխեցուց ապառաժէն:

Ժամը երեքն էր երբ օձը խաբեց նախամայր Եւային միտքը, առաջին մարդն ալ (Աղամը) անոր հասմողիչ խօսքով ինկաւ (մոլորեցաւ) ժամ վեցին. այս ժամուս տէրը խաչին վրայ ելաւ, որպէսզի անոնց մեղքը սրբէ, և երբ հին Աղամը դուրս ելաւ, աւազակը դրաւ դրախտին մէջ:

(Քրիստոս) դողտրիկ ձայնով «Աստուած իմ, Աստուած իմ» կ'աղաղակէր հօրը, իր կամքով իր հոգին հօրը կը յանձնէր, ինչպէս նաև կը նուիրէր մարդոց հոգիները. երկիրը սարսեցաւ իր հիմնրով և վարդոյրը մէջտեղէն պատուցաւ, քարերը իրենք իրենցմէ ճաթրտեցան, և մեռելներուն գերեզմանները բացուեցան:

Այս հրաշքներէն կը հոչակուի թէ Աստուած մարմինով ինձի համար խաչ ելաւ, մեր բնութեամբ կը մինոնի, (բայց) իբրև անմահ Աստուած կը դաւանին դայն (մարդիկ). իր եկեղեցին կը հաստատուի անոր կողին կրկին աղբիւրներով, ջուրով (մկրտութեամբ) կը մաքրուի, արիւնը (Ա. Խորհուրդ Հաղորդութեան) կը խմէ, և փառք կուտայ որդիին, ինչպէս նաև հօրը:

ԿԱՆՈՆ ԹԱՂՄԱՆ ՄԵԾԻ ՇԱԲԱԹՈՒ

ԱՀ Պարզեւատուն ամենեցուն այսօր խնդրի պարբես կեւս ի Պիղատոսէ եւ արկօղն զլոյս որպէս զօրոց հաւանի պատիլ ի յօսեփայ:

Կենդանատուն ամենեցուն այսօր դնի ի նոր գերեզմանի, եւ զանձն անմահութեան կնքի մատանեաւ բահանայիցն:

Արարածոց փրկուրիւն Քրիստո այսօր եղաւ ի նորափոր վիսիր զոր օրինեն զօրք երկենց երգով պահպանի ի զինուորաց :

Կենդանին յաւիտենից Քրիստո այսօր խնդրի որպէս մեռեալ ի Պիղատոսէ եւ մերկուրեան ծածկոյրն Աղամայ յանձն առնեալ պատիլ ի յօսեփայ:

Անմահութեանց տուող Քրիստո այսօր ի հող մահու խոն առնեցաւ եւ բն սկեալն ի լոյս անմատոց բաղեցաւ մարմնով ի սիրտ երկրի :

Արեգուկն արդարութեան Քրիստո այսօր եղաւ ի զբի սուներականի, եւ փառացն հօր նառագայք ծածկեցաւ վիմով ի մէջ երկրի :

Կուսածին մարմնով Քրիստո այսօր դնի ի կոյս զերեզմանի, եւ լուծիչն երկանց դժոխոց մատանեաւ կնքի բահանայիցն :

Արքուն բնութեամբ արարիչն ամենեցուն այսօր ննջ ի մէջ մահացելոց որ պահեն զիսրայէլ անուն պահպանի ի զինուորաց :

Ցնծուրիւն արարածոց Քրիստո այսօր արտասութ

որպէս մեռեալ ի տրմազգեցիցն , եւ բուրումն անմահութեան խնկի ի զգաստիցն խղաքերից :

Հ Զենք օրինեմք բագաւոր յաւիտենից անմահ ,
Հ Ասուած հարցն մերոց :

Զոր ոչ բնուրիւնք արարածոց զԱսուած տանիւր ,
մահուամբ սահմանեալ դնի ի նոր գերեզմանի , նոր զիս
ընդունելով մարդ , գովեմք զեղ Տէր հարցն մերոց :

Որ անփակ գրով հաստատեալ հարտկ կերի մասան-
եաւ անկորուս պահելով զմեզ հաւատով երրորդու-
թեանն , գովեմք զեղ :

Դ Զէր օրինեցիք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտ-
եան :

ԶՔրիսոս բագաւորն յիմանալի զօրացն ահիւ պա-
ռեալ , եւ բարձր :

Զանյաղթելի զրագաւորն որ պահի ի զինուորաց
զանձն անմահութեան , եւ բարձր :

Ո Որ բաշխողդ ես բարուրեանց եւ պարզեւա-
սու արարածոց բոց , այսօր հանեցար խնդրիլ ի պար-
զելի մասին ի Պիդատոսէ , զի եւ մեզ շնորհեցես զպար-
գեւս ողորմութեան բո :

Որ զանձառ զլոյս իտուաց իբրեւ զօրոց զենու ար-
կար , այսօր անձառ խոնարհութեամբ պատեցար ի յով-
սեփայ ի գերեզմանի տնեալ , զի զինուրիւն մեղաց մե-
րոց նորոգեսցն ի կեանս անմահ :

Որ յեռեանդ ես ընդ հօր անպարագրելի բանդ ,
այսօր մատանեաւ հահանայիցն պարագրիլ ի յանձն ա-
ռեր անկողոպտելի գանձ , զի զմեզ փրկեսցն ի յանցա-
նաց մեղաց մերոց :

Տ Ցովսէկի ճշմարիս եւ արգար հայցէր ի պիդա-

տուն զիասարակաց զպարզեւատուն , որ տուաւ մեզ
զանձն անկողոպտելի :

Պատեալ սուրբ կտաւօք զմարմինն տերունական
զարկողն զլոյս որպէս զօրոց , որ զգեցոյց մեզ զգեստ
անկողոպտելի :

Եգաւ ի նորափոր ի վիմիր եւ մատանեաւ կնեցաւ ,
որ զիախաստեղն կենդանացոյց եւ զմարդկան կապանս
մահու ելոյն :

Ցովսէկի մեջ հաւատացեալ պիդատոսի աղերսէր
շնորհել զտերունեանդ մարմին :

Զանյապական զաստուածացեալ մարմինդ պատեալ
սուրբ կտաւօք եւ եղ ի գերեզմանի :

Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի մերո-
ցէս վիմով կնեցար յերկրի :

Ա. Շ Խ Ա. Բ Հ Ա. Բ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Ի Թ Ի Ի Ն

Այսօր Պիդատոսէն իբրև պարզել կը խնդրուի նա-
որ ամէնուն պարզել տուողն է , և յանձն կ'առնէ Ցով-
սէփին պատանքի մէջ փաթթուիլ նա որ լոյսը հագած
է իբրև վերարկու :

Այսօր նոր գերեզմանի մէջ կը դրուի նա , որ կեն-
դանութիւն կուտայ ամէնուն , և քահանաներուն կնի-
քով կը կնքուի նա որ անմահութեան գանձարանն է :

Նոր փորուած քարէ գերեզմանի մէջ դրուեցաւ
այսօր Քրիստոս որ արարածներուն փրկիչն է . զին-

ՏԵՐԻՆԵՐԸ պահպանութիւն կ'ընեն անոր զոր երկնային գօրքերը կ'օբնեն :

Քրիստոս, որ յաւիտենապէս կենդանի է, այսօր Պիղատոսէն կը խնդրուի իրբե մեռած մարդ մը, և նա որ Աղամին մերկութիւնը ծածկեց՝ յանձն կ'առնէ պատանքի մէջ փաթթուիլ Յովաէփէն :

Քրիստոս, որ անմահութիւն կուտայ, այսօր կը զիջանի իջնել մահուան հողին մէջ, և անմատչելի լոյսին մէջ բնակողը (Քրիստոս) երկրի սրախն մէջ թաղուեցաւ մարմինով :

Քրիստոս, որ արդարութեան արեւն է, այսօր խաւարային գուրի մէջ դրուեցաւ, և երկրին մէջտեղը քարով ծածկուեցաւ նա որ հայր Աստուծոյ փառքին ճառագայթն է :

Այսօր կոյս (գեռ չգործածուած) գերեզմանի մէջ կը թաղուի Քրիստոս, որ կոյսէն մարմին առած էր, և քահանաներուն կնիքովը կը կնքուի նա որ ջնջեց դժոխային անէծքը, ցաւերը :

Այսօր մահկանացուներուն մէջտեղ կը քնանայ ամէնուն արարիչը, որ իր բնութեամբ արթուն, ամենատես է, զինուորները պահպանութիւն կ'ընեն անոր որ առանց քնանալու իսրայէլին վրայ կը հսկէ :

Սգակիր կիները այսօր կ'արտասուեն Քրիստոսի վրայ որ բոլոր արարածներուն ուրախութիւնն է, և իւղ բերաղ իմաստուն կիները կը խնկեն զայն որ անմահութիւն կը բուրէ :

Հ կ'օբնենք զքեզ, ո'վ յաւիտենական անմահ թագաւոր, ո'վ մեր հայրերուն Աստուծուածը :

Մեռնելով նոր գերեզմանի մէջ կը փակուի նա

զոր բոլոր արարածները չեն կրնար կրել, նոր մարդ ընդունելով զիս, կը գովիճնք զքեզ ո'վ մեր հայրերուն տէրը :

Անփակ գիրով (Աստուծոյ անունը ցոյց տուող է գիրը) թուղթ մը պատրաստուելով կը կնքուի կնիքով, որպէսզի երրորդութեան հաւատքով անկորուստ պահէ զմեղ, կը գով :

Գ Օրնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Քրիստոս թագաւորը՝ որմէ կը սոսկան հոգեւոր գօրքերը (հրեշտակները), և կը պատուին զայն :

Անյաղթելի թագաւորը (Քրիստոս), և անմահութեան գանձարանը, որուն պահպանութիւն կ'ընեն զինուորները :

Դ Այսօր յանձնառու եղար իրբե պարզե խընդրուիլ Պիղատոսէն գուն՝ որ բարիքները կը բաշխես, և քու արարածներուդ պարզե կուտաս, որպէսզի մեզ զի ալ չնորհես քու գթութեանդ պարզեները :

Փառքի անպատմելի լոյսը իրբե զգեստ հագար, այսօր անպատմելի խոնարհութեամբ Յովսէփին պատանքով փաթթուեցար և գերեզմանին մէջ հսկեցիր, որպէսզի մեր հինցած մեղքերը անմահ կեանքով նորոգես :

Ռ վ անբովանդակելի բանդ Աստուծ, որ հայր Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունիս, այսօր յանձն առիր քահանաներուն կնիքով բովանդակուիլ գուն՝ որ անկողոպտելի գանձ մ'ես, որպէս զի մեր մեղքերէն ու յանցանքներէն փրկես զմեղ :

Տ Արդար և ձշմարտախօս Յովսէփը Պիղատոսէն

կը խնդրէր զայն որ ընդհանուրին պարգև տուողն է ,
և մեզի տրուեցաւ իրրև անկողոպտելի գանձ մը :

(Յովսէփ) մաքուր կտաւներով փաթթեց տիրոջը
մարմինը , զայն որ լոյս հազած է զգեստի պէս , եւ
մեզի հագցուց անկողոպտելի զգեստ :

Նոր փորուած քարէ գերեզմանին մէջ դրուեցաւ և
կնիքով կնքուեցաւ նա որ առաջին անգամ ստեղծուածը
(Աղամը) կենդանացուց և մարդոց մահուան կապերը
քակեց :

Յովսէփ քեզի հաւատալով թախանձեց Պիղատո-
սին որ չնորհ ընէ տէրունական մարմինդ :

Անարատ և աստուածացած մարմինդ մաքուր կը-
տաւներու մէջ փաթթելով գերեզմանին մէջ դրաւ :

Դուն որ արարածները ստեղծեցիր և գերօրէներուն
վրայ կը հանդչիս , քարով մը կնքուեցար երկրի վրայ :

ԿԱՆՈՆ ՄՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ ՆԱԽԱՎԿԱՅԻՆ

Ա.2 Նահատակ բարի Քրիստոսի եղեր այսօր ի մի-
է.3 ջի մերում , եւ մեր ի վերնատունն խորհրդոյ
Է.4 յաւիտենականի :

Որ ընտեցար ի դաս երկնաւոր զօրացն , պասկե-
ցար ի բագաւորէն զանքառամ զպակն , եւ մկրտեցար
արեամբդ բով սրբով առաջին վկայ Քրիստոսի սուրբ
ստեփանոս նախասարկաւագդ մեծ :

Մարտեար ընդդեմ թշնամւոյն այսօր եւ գնեցեր
արեամբդ բով զարբայութիւն , ի պարծաճն ազգի մարդ-
կան նզնաւոր Քրիստոսի , գոհութիւն երեսարքենին , որ
ընկալաւ զվկայդ իւր զուրբ ստեփանոս ի վերիցն
երուսալիմ :

Որ ընտեցար ի կոչումն առաքելական հարոզու-
թեանցն արժանաւոր լինելով սուրբ Ստեփանոս , բա-
րեխօսեա առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց :

Որ խնդրեցեր զրոյութիւն ի վերայ և հարաձիգ
ժողովոյն սուրբ ստեփանոս եւ այժմ վասն և ուխտա-
ւորաց աղաշեա զբնդաշմէ հօր նստեալի :

Որ արժանի եղեր զմարտիրոսականն առնուլ պասկ
նախոդ ի վկայս , առ պասկիչն սրբոց եւ վասն մեր
բարեխօսեա :

Դ.4 Առաքեալ եւ նախավկայ Քրիստոսի սուրբ
ստեփանոս , որ զարկոծումն յանձն առեր եւ յանձնա-
նից բնակարանն վերափոխեցար , աղաշեա զԱսուած
օնորիել մեզ զկեանս անվախնան :

Տունկ անմահ իմանալի դրախտին տնորհեցար ի հօրէ , եւ լուսաւորեցար անեառապէս , այսօր ցնծան դասի հրետակացն ընդ ո մեծապայծառ ճգնուրիւնդ , աղա :

Ասուածաստեղծ մարդոյն պտուղ ընծայեցար մերձ յանմերձենալի լոյն , եւ հայրենի աւանդուրեանն եղեք ժառանգորդ , աղս :

Ճանապարհ վկայից յէս Քրիստոփ գտար , եւ ասուածային փառացն արժանաւոր եղեր , բանսարկուն զինու ո վիրաւորեցաւ եւ նախաստեղծն պայծառացնալ բերկեցաւ , աղա :

Դասակարգեալ եւ մեք ընդ անմարմանական բազմուրիւնսն վերահայցեմք ընդ հրեղէն լեզուացն աղօքանուէր մաղրանօֆ հայցեմք ի մեն մարդասէր փրկիչ , խնայեա ի մեզ ստեղծող մեր եւ կեանք աւշտարհի :

Հ Ընդ երկնային հոգեղինաց դասսն այսօր սօնեմք զիշեատակ սրբոյն սեփաննոսի , բարեբանլով զեեզ սէր Ասուած հարցն մերոց :

Որ հրետակակերպ տեսլեամբ արխաբար պատերազմալ զբարկուումն յանձն եառ , խոսովանելով զեեզ Քրիստո Ասուած հարցն մերոց :

Որ անպարագրելի ասուածուրեանդ տեսօղ եւ բարեխօս իւր ուխտաւորաց այսօր յիշատակաւ սրբոյն սեփաննոսի , գովեմք զՔրիստո Ասուած հարցն մերոց :

Գ Զսէր օրինեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիշեան :

Որ յերկնային զօրացն միշտ օրինի Քրիստո Ասուած այսօր յիշատակաւ սրբոյն սեփաննոսի , զսէր օրինե :

Հաւալի ասուածաբանուրեամբ սրբոյն սեփան-

նոսի խահանայէ ընդ վերին զօրացն երկնից , զՔրիստո զովէ :

Ո Առաքեա ի մեզ սէր զբազում զքուրեան ո զողուրուրիւն բարեխօսուրեամբ սրբոյ նախավկային ո եւ ողորմեա :

Որում զերկնայինն բացեր զդուռն ցուցանելով զաննառելի զխորհուրդ , սորին աղաչանօֆ խնայիա ի մեզ սէր եւ ողմար :

Որ աղօքանուէր հայցմամբ զքողուրիւն խնդրելով ի մեն անօրէն սպանողաց իւրոց , սորին աղաչանօֆ խնայի :

Ս Ո՞վ երջանիկ նառագայր , առամելական բարզուրեանցն արժանաւոր լինելով սուրբ Ստեփանոս , հաստառուրիւն ի Քրիստոսէ հայցեա սուրբ եկեղեցւոյ :

Որ բոյին յօժարական համբերուրեամբ զքարկոծումն յանձն առեր , ընորհեալ ևեզ յԱսուծոյ լինիլ չարչարակից Քրիստոսի զի եւ մեզ ուսոււցես փառաւորել սուրբ զերորդուրիւնն :

Աղօքեր որ հարաձիգն լինեին ի մեզ նախա ի վկայս , զի առցես հատուցումն բարի յարաշէն ամենեցուն , եւ այժմ աղաչեմք զեեզ եւ վասն մեր բարեխօսեա :

Մ Նախասարկաւագ եւ առաջին մարտիրոս որ թէ ի Քրիստոսէ պատկեցար , եւ յերկնանեմ առագաստին պայծառացեալ բերկեցար , աղաչեա զԱսուած ընորհել մեզ զկեանս անվախան :

Որ բոյին համբերուրեամբ զգրունս երկնից բացեալ տեսեր եւ զորդի ընդ աշմէ հօր , աղօքեր ի վերայ ո հարաձգողացն , աղա :

Եկեղեցիկ արդարոց եւ ծոլովիք ուղղափառաց այսօր զիշեատակս ո տօնեմք եւ արտասուօֆ հայցեմք ի մեն նօմարիս վկայ Քրիստոսի , աղա :

ՅԵ Յնծայ այսօր եկեղեցի Աստուծոյ զբո վայելչապէս տօնէ զյիշատակս ով սուրբ Ստեփաննոս , մեծ եւ պատուական անուանիդ ի վկայս , ողաչեա զԱստուծ տն:

Նախաւալիդ բարեաց ամենայն աշխարհի եւ լուսազարդ ճանապարհացն եղեր ժառանգորդ ո'վ սուրբ ստեփաննոս , մեծ եւ :

Աստուծային զինու վառեցար սուրբ հոգւոյն , տեսնելով յերկինս հայրենի փառօք զորդին Աստուծոյ ով սուրբ Ստեփաննոս , մեծ եւ :

Ա. ՇԽԱ. Բ. ՀԱ. Բ. Թ. Ա. Բ. Գ. Մ. Ա. Ն. Ո. Ւ. Ի. Ի. Ն.

Այսօր մեր մէջ (Քրիստոնէական եկեղեցին մէջ) Քրիստոսի քաջ նահատակը եղար , և յաւիտենական խորհուրդին վերնատունը մտար (Աստուծոյ փառքը տեսար , անոր քով դացիր) :

Երկնաւոր զօրքերուն խումբերուն մէջ ընտիր համարուեցար , անթառամ պսակով պսակուեցար թագաւորէն , և քու սուրբ արինովդ մկրտուեցար , ո'վ սուրբ Ստեփաննոս , որ Քրիստոսի առաջին մարտիրոսը և առաջին սարկաւագն ես :

Այսօր թշնամիին (սատանային) դէմ կուռեցար և քու արինովդ գնեցիր արքայութիւնը , ո'վ Քրիստոսի ճգնաւոր և մարդկային ազգի պարծանք . փա՛ռք կուտանք երրորդութեան որ վերին երուսալէմի մէջ ընդունեց իր մարտիրոս՝ սուրբ Ստեփաննոսը :

Քրիստոսի բարեխօսէ' մեր անձերուն համար ո'վ

Ստեփաննոս , որ արժանաւոր ըլլալով՝ առաքելական քարոզութեան կոչումին յարմար դատուեցար :

Ո'վ սուրբ Ստեփաննոս , ներում խնդրեցիր զքեզքարկոծող բազմութեան համար . հիմայ ալ Հայր Աստուծոյ աջ կողմը նատող Քրիստոսին աղաչէ' մեզի համար որ քեզի համար ուխտ հաստոտած ենք :

Ո'վ մարտիրոսներուն մէջ առաջինը , որ արժանի եղար , մարտիրոսական պսակը առնելու , մեզի համար ալ բարեխօսէ' անոր որ իր սուրբերը կը պսակէ :

Ո'վ սուրբ Ստեփաննոս , Քրիստոսի առաքեալը և առաջին մարտիրոսը , որ յանձն առիր քարկոծուիլ և անմաներուն բնակարանը փոխադրուեցար , աղաչէ' Աստուծոյ որ անվախճան կեանքը պարգեւէ մեզի :

Հայր Աստուծմէ պարգեւուեցար հոգեւոր դրախտին իբրև մէկ անման տունկը , և անպատմելի կերպով լուսաւորուեցար . այսօր հրեշտակներուն դասերը կը հրճուին քու մեծ և պայծառ չարչարանքներուդ վրայ , աղաչէ Անոր :

Դուն իբրև պտուղ նուիրուեցար աստուածաստեղծ մարդուն (Աղամին) անհպելի լոյսին (Աստուծոյ) քով , և հայրենի աւանդութեան ժառանգորդ եղար , աղաչ :

Քրիստոսէ վերջ մարտիրոսներուն առաջնորդն եղար , և արժանի եղար աստուածային փառքը տեսնելու , սատանան քու զէնքէդ վիրաւորուեցաւ և նախաստեղծ Աղամը ուրախացաւ և հրճուեցաւ , աղաչէ :

Մենք ալ անմարմին հրեշտակներու հետ դասաւորուելով , ո'վ մարդասէր փրկիչ , անոնց հրեղէն լեզուներուն հետ աղօթքով և մաղթանքով կը հայցիւք՝ ինայէ' մեզի ո'վ մեր արարիչը և աշխարհի կեանք տուողը :

Հերկնային հոգեսոր էակներուն դասերուն հետայսօր կը տօնենք սուրբ Ստեփաննոսին յիշատակը գու վաբանելով զքեզ, ո'վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը:

Հրեշտակի կերպարանք առնելով քաջաբար կը ուղեցաւ և քարկոծուելու յանձնաւու եղաւ, դաւանելով զքեզ, ո'վ Քրիստոս՝ մեր հայրերուն Աստուածը:

Այսօր յիշելով սուրբ Ստեփաննոսը, որ տեսաւ քու անբովանդակելի աստուածութիւնդ, և կը բարեխօսէ մեզի՝ իր ուխտաւորներուն համար, կը գովենք զՔրիստոս, մեր հայրերուն Աստուածը:

Գ Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Այսօր սուրբ Ստեփաննոսին յիշատակին առթիւ օրհնեցէք Քրիստոս Աստուածը, որ միշտ կ'օրհնուի երկնային զօրքերէն :

Ո'վ քահանաներ, սուրբ Ստեփաննոսի ուսուցած սքանչելի աստուածաբանութեամբ երկնային զօրքերուն հետ գովեցէք Քրիստոս Աստուածը :

Ո Ո'վ տէր, առաջին սուրբ մարտիրոսին բարեխօսութեամբ մեր վրայ զրկէ՛ քու բազում ողորմութիւնդ և գթութիւնդ, և ողորմէ՛:

Անոր առջե բացիր երկնային դուռը և քու անպատճելի գաղտնիքդ ցոյց տուիր, ասոր աղաչանքով խնայէ՛ մեզի, ո'վ տէր, և ողորմէ՛:

Աղօթքով և պաղատանքով իր անօրէն սպանիշներուն համար թողութիւն կը խնդրէր քեզմէ. ասոր աղաչանքով :

Տ Ո'վ երջանիկ ճառագայթ, սուրբ Ստեփաննոս, առաքելական քարոզութեան արժանաւոր պաշ-

տօնեայ, խնդրէ՛ որ Քրիստոս հաստատութիւն տայ սուրբ եկեղեցիին :

Քու յօժարութեամբդ և համբերութեամբդ քար կոծուելու յանձնաւու եղար, Աստուած շնորհ ըրաւ քեզի որ Քրիստոսի չարչարակից ըլլաս, և մեզի սովորցնես սուրբ երրորդութիւնը փառաւորել :

Ո'վ առաջին մարտիրոս, կ'աղօթէիր զքեզ քար կոծողներուն վրայ՝ որպէսզի բարի վարձք ընդունիս բոլոր արարածներուն արարիչէն, հիմակ ալ կ'աղաշնենք քեզի մեզի համար ալ բարեխօսէ :

Մ Առաջին սարկաւագ և առաջին մարտիրոս, որ Քրիստոսէն պատկուեցար, և երկնաւոր բնակարանին մէջ ուրախութեամբ փայլեցար. աղաչէ՛ որ Աստուած անլախճան կեանքը պարզենէ մեզի :

Քու համբերութեանդ շնորհիւ երկինքի դուռները բացուած տեսար, և որդին ալ հօր աջ կողմը, կ'աղօթէիր զքեզ քարկոծողներուն վրայ, աղաչ :

Արդարներուն եկեղեցիները և ուղղափառ քրիստոնէից բազմութիւնները, մենք, այսօր քու յիշատակդ կը տօնենք, և արտասուելով կը խնդրենք քեզմէ, ո'վ Քրիստոսի ծամարիտ մարտիրոս, աղաչ :

Ճ Աստուածոյ եկեղեցին այսօր կը բերկրի և վայելուչ կերպով կը տօնէ քու յիշատակդ, ո'վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիրոսներուն մէջ մեծը, պատուականը և նշանաւորը, աղաչ :

Ընդհանուր աշխարհի բարի առաջնորդ եղար և (ծամարտութեան) լուսաւոր ճամբաններուն ժառանգ եղար, ո'վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիրուն մէջ մեծը, պատուականը և նշանաւորը, աղաչ :

Սուրբ հոգիին աստուածային զէնքովը սպառազինուեցար, երկինքին մէջ տեսար Աստուածոյ որդին, իր հօր փառքով, ո'վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիրոսներուն մէջ մեծը, պատուականը և նշանաւորը, աղաչ :

Ե Ր Գ

ԱՐԵՒՄԱԳԱԼԻՆ

Յարեւելից մինչ ի մուս, ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ, ամենայն ազգ եւ ազինք յօրհնութիւն նոր օրհնեցիք զարարիչն արարածոց, որ ծագեաց զլոյս արեգականն այսօր յաշխարհն :

Եկեղեցիք արդարոց, փառաբանիչիք ամենասուրբ երրորդութեանն, յառաւօս լուսոյ զառաւօս խաղաղութեան Քրիստոս գովինցիք ընդ հօր եւ նոգւոյն որ ծագեաց զլոյս գիտութեան իւրոյ ի մեզ :

Յորդորակ

Յարեւելից յարեւմուս մանկունք Սիօնի, օրհնեցիք միւս անդադար զծագօղն լուսոյ :

Եկեղեցիք արդարոց եւ փառաբանիչիք, բարեբանեցիք որ ես զիմաստս լուսոյ :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ բոլոր ազգեր ու ցեղեր, արեւելքէն մինչև արեւմուտք, հիւսիսէն և հարաւէն, նոր օրհնութիւնու

ներով օրհնեցէք արարածներուն արարիչը , որ այսօր աշխարհի վրայ ծագեց արեւուն լոյսը :

Արդարներու (հաւատացեալներուն) ժողովներ , ամենատուրբ երրորդութիւնը փառաբանողներ , այս լուսւոր առաւոտուն գովեցէք խաղաղութեան առաւոտը՝ Քրիստոս , հայր Աստուծոյ և հոգի Աստուծոյ հետ , որ մեր վրայ ծագեց իր գիտութեան լոյսը :

Յորդորակ

Ո՛վ Սիօնի մանուկներ (քրիստոնէական եկեղեցին զաւակները) , միշտ և անդադար օրհնեցէք արեւելքն մինչև արեւմուտք զայն որ լոյսը ծագեց :

Արդարներու ժողովներ , և փառաբանողներ , գովեցէք զայն որ լուսաւոր իմաստութիւնը տուաւ մեղի:

Ճգնաւոր Աստուծոյ եւ ժառանգորդ Երկնից արայուրեանն , որք փոխանակեալք զանցաւորս առիք զանանցն բարուրինան , բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ :

Նահատակի պանձալիք եւ սիրեցեալք ի յերկնաւոր հօրէն , որք մկրտեցայք ընդ Քրիստոփ արեամբ ձերով ի մահ խաչին , բարեխո :

Մարտիրոս ցանկալիք եւ օրեւանն հոգւոյն նօմարտուրեան , որք յազրեցիք հոգւով կարեաց եւ ցանկուրեան , բարե :

Գովելիք աշխարհի , եւ բաղձալիք վերնոցն պետուրեանց , որք երանուրեան մասին հասիք խան զամենայն որդիս մարդկան , բարեխո :

Կամաւոր պատարագք , մանկունք տիօֆ եւ կատարեալք իմաստուրեամբ , որք փոխանակ կարին արքիք զգինին զմայլեցուցիչ , բարեխո :

Յորդորակ

Ճգնաւոր նօմարիտ վկայք Քրիստոփ բարեխօսեցէք առ Տէր վասն անձանց մերոց :

Նահատակի կենդանիք , սիրովք Քրիստոփ , որք չարշարեցայք մարմնով վասն անուանն տեառն :

Մարտիրոս ցանկալիք մարդիան ըզձալիք , հայցեցէք ի սուրբ հոգւոյն տալ մեզ զբարիս :

Գովելիք վերնոց դասուց պարծանք աշխարհի , խնդրեցէք զիազաղուրին տալ եկեղեցւոյ :

Կամաւոր սուրբ պատարագք հասակաւ մանկունք հայցեցէք լինել եւ մեզ՝ ձեզ պատկալից :

Ա. Ծ Խ Ա. Բ Հ Ա. Բ Ա. Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ո՛վ Աստուծոյ ճգնաւորներ , և երկնքի արքայութեան ժառանգորդներ , որ անցաւոր (աշխարհային) բարութիւններուն փոխանակեցիք անանցանելի (երկնային) բարութիւնները , տիրոջը բարեխօսեցէք եկեղեցին մանուկներուն (հաւատացեալներուն) համար :

Երկնաւոր հօրմէն սիրուած պանծալի նահատակներ , որք Քրիստոսի հետ խաչի մահով մկրտուցաք ձեր արիւնով , տիրոջը :

Ճշմարիտ սուրբ հոգին բնակարան ցանկալի մար-

տիրոսներ , որ հոգիով յաղթեցիք աշխարհային կիրքերուն և ցանկութեան , տիրոջը :

Աշխարհ կը գովէ զձեզ , և վերին պետութիւնները (հրեշտակները) ձեզի կը ցանկան , որ բոլոր մարդոցմէ աւելի երանութեան հասաք , տիրոջը :

Ձեր անձերը զոհեցիք ձեր կամքով , հասակով մանուկ բայց իմաստութեամբ կատարեալ , կաթին տեղ զմայեցնող գինին (մարտիրոսութիւնը) խմեցիք . տիրոջը :

Յորդորակ

Ճշմարիտ ճգնաւորներ , Քրիստոսի վկաներ , մեր անձերուն համար բարեխօս եղիք տիրոջը քով :

Քրիստոսը միրող կենդանի նահատակներ , որ տիրոջը անունին համար մարմինով չարչարուեցաք :

Յանկալի մարտիրոսներ որոց կարօտ կը քաշեն մարդիկ , խնդրեցէք որ սուրբ հոգին բարիքներ տայ մեզի :

Երկնային դասերը կը գովեն զձեզ , աշխարհ ձեզ մով կը պարծի , խնդրեցէք որ տէրը խաղաղութիւն տայ եկեղեցիին :

Սրբութեամբ զոհեցիք ձեր անձերը՝ թէւ հասակով մանուկ . խնդրեցէք որ մնաք ալ պսակակից ըլլանք ձեզի :

Լոյս արարիչ լուսոյ առաջին լոյս , բնակեալի ի լոյս անմատոյց , հայր երկնաւոր , ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ , ի ծագել լուսոյ առաւօսուս ծագեա ի նոգիս մեր զլոյս ու իմանալի :

Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արդար , աննառ ծնունդ հօր որդի , յաւաշ բան զարեւ անուն ու գովեալ ընդ հօր , ի ծագել լուսոյ առաւո :

Լոյս , ի հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան հոգիդ սուրբ Աստուծոյ , մանկումն եկեղեցւոյ ընդ հրեսակս զիեզ բարեբանեն , ի ծագել լուսոյ :

Լոյս , երբեակ եւ մի անբաժանելի սուրբ երրորդուրիւն , զիեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինիս միւս փառաւորեմիք , ի ծագել լուսոյ առաւո :

Յորդորակ

Անեղանելիիդ Աստուծ հայր ամենակալ , ընկալ զաղաշանս մեր եոց պատօնեից :

Ի հօրէ ծագումն աննառ արեգակն արդար , ծագեա' ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութեան :

Ի հօրէ բղխեալ նոգի աղբիւր բարութեան , լուսով ու լցո' զմեզ յայսմ առաւօսուս :

Երեք անձինք եւ մի բնուրիւն , մի աստւածուրիւն , զիեզ խոսովանիմիք յաւես սուրբ երրորդուրիւն :

Ա. Շ. Ա. Հ. Ա. Բ. Ա. Ը. Թ. Ա. Բ. Գ. Մ. Ա. Ն. Ո. Ւ. Թ. Ի. Ի. Ն

Ո՛վ լոյս , երկնաւոր հայր , առաջին լոյսն ես դուն . և անմատչելի լոյսի մէջ կը բնակիս , և լուսեղին դասերը (հրեշտակները) կ'օրհնեն զքեզ . երբ ահա կը ծագի այս առաւօսեան լոյսը ; քու բանաւոր լոյսդ մեր հոգիներուն մէջ ծագէ' :

Լոյսէն ծագող լոյս , արդար արե , ո՞վ որդի , հայր Աստուծոյ անպատմելի ծնունդը , քու անունդ հայր Աստուծոյ հետ կը գովուի արեէն ալ առաջ , երբ ահա :

Ո՞վ լոյս , Աստուծոյ սուրբ հոգին , բարութեան աղբիւր որ հօրմէն կը բղխիս , եկեղեցին մանուկները հրեշտակներուն հետ կը գովեն զքեզ . երբ ահա :

Ո՞վ լոյս , սուրբ Երրորդութիւն , երեք անձ , այլ մէկ և անբաժանելի , երկրի վրայ ապրողներս երկնայիններուն հետ միշտ կը փառաւորենք զքեզ . երբ ահա ,

Յորդորակ

Ո՞վ Աստուած , որ մէկէ մը ստեղծուած չես , ամենակալ հայր , ընդունէ՛ մեր՝ քու պաշտօնեաներուդ աղաւանքները :

Հօրմէն ծագած ես անպատմելի կերպով , արդար արե , մեր անձերուն վրայ ծագէ՛ քու ողորմութեանդ լոյսը :

Ո՞վ հոգի , որ հօրմէն կը բղխիս և բարութեան աղբիւր ես , քու լուսովդ լեցուր զմեզ այս առաւօտ :

Երեք անձեր և մէկ ընութիւն , մէկ աստուածութիւն , ի սպառ կը դաւանինք զքեզ սուրբ Երրորդութիւն :

Ճանապարհ եւ նօմարտութիւն եւ կեանք Քրիստո , առաջնորդեա հոգւոց մերոց յերկրէ ելանել յերկինս :

Դուռն կենաց մտից Յիսուս , մո՞յծ եւ զմեզ առ հայր քո եւ հոգի , երգել միտ զիածու :

Յորդորակ

Ճանապարհ բարի Քրիստո եւ նօմարտութիւն , առաջնորդեա հոգւոց մերոց յերկրէ յերկինս :

Դուռն կենաց մտից Յիսուս , Ասուած նօմարիս , մո՞յծ եւ զմեզ առ հայր քո հոգւովդ սրբով :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՞վ Քրիստոս , փրկութեան ճամբան , ճշմարտութիւն և կեանք ես դուն , առաջնորդ եղիր մեր հոգիներուն երկրէն մինչեւ երկինք :

Ո՞վ Յիսուս , կեանքին մէջ մտնելու դուռն ես դուն , զմեզ ալ տար քու հօրդ և հոգին , որպէս զի միշտ փառք երգենք :

Յորդորակ

Ո՞վ Քրիստոս , բարի ճամբան և ճշմարտութիւնն ես , մեր հոգիներուն առաջնորդն ես երկրէն երկինք :

Ո՞վ Յիսուս , ճշմարիտ Աստուած , կեանքը մըտնելու դուռն ես դուն , զմեզ ալ տա՛ր քու հօրդ քու սուրբ հոգիով :

ԵՐԳ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄՈՒ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻՆ

ԲՀ Նայեա'ց սիրով հայրդ գրած ի բա ստեղծեալ գործս ձեռաց, եւ զբանակս հրեսահաց տուր պահապան մեզ տկարացս, փրկեա զանձինս ի փորձանաց ի խաւարի շըջող դիւաց, զի ի տուրնջեան եւ գիշերի տացուր մեզ փառս անլուկի:

Եին անեղ անսկզբան ծնունդ աննառ որդի եւ բան, որ արաւեր զիւ զործոյ եւ զգիշեր ի հանգիս մեռյ, տուր ի ննջել աչաց մարմնոյ արքուն լինել մեզ բաս հոգւոյ. զի:

Բարուն հոգւոց բանաւորաց աղբիւր լուսոյ բաւ խող ընորհաց, ի փակել դրանց բնուրեանց մարմնոց, լոյս տուր աչաց սրից մերոց, ի գիշերաց առ մեզ կան խել ընդ հրեղինացն օրհնաբանել, զի:

Սուրբդ սրբոց երրորդուրիւն, զմեզ մաքրեա մեզ բնակուրիւն, ընորհեա ընդ մանկանցն առագաստի հանգչիլ ընդ մեզ ի յանկողնի, տուր զիացուած բարեկամին զփոխ երից նկանակին, զի:

Երեւելի լոյս ստեղծեր զիւ եւ զգիշեր բաժանեցեր, ծագեա մեզ տէր ի գիշերի զնառագայրս իմանալի, տուր յամենայն ժամանակի զպահպանող աշ բո հովանի, զի ի տուրնջեան:

Սիրոյ բո հուր արկեալ յերկիր բարբոքեսցի ի հոգիս մեր, զիսրիորդ սրից մեր մաքրեսց, զլոյս զիտուրեան բո փայլեսց, ի բնոյ մանու զմեզ զարքուսց, զմիս բոցով բո վառեսց, զի:

Ի մեզ նայիմ լոյսդ անմատոյց ի զգայական ծած-

կեալ լուսոյ, որ վասն մեր եղար ի զբի եւ ննջեցեր ի տապանի, առ մեզ ննջեա արքուն բնուրիւն հերթեա զշարին ներգործուրիւն, զի:

Եիդ լուսոյ անսուների պաղատաճօֆ կամֆ առաջի, որ փակեալ դրամբք յերեկոյին երեւեցար մետասանին, ընդ Թօմայի առ մեզ զոչեմֆ տէր եւ Ասուած զենց դաւանեմֆ, էջ եւ առ մեզ յերեկոյիս եւ տուր զողոյն բո ի հոգիս :

Բամեալքս զենց տէր աղաչեմֆ մեզ յօգնուրիւն նայեա հայցեմֆ պահապանդ խրայէլի անձանց մերոց լեր հովանի, օքեա'. առ մեզ խաղաղարար եւ ննջեսուր անխոռվաբար, զի ընդ առաւօս կանխեսցուր օրինել զենց ընդ հօր հոգւով:

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի որ ի վերջնումն զիտերի, լսել արա զմեզ արժանի եւ յաջակողլին օդեաց դասի, անտէշ վառեալ զլոյս լապտերաց բաս իմաստուն հինգ կուսանաց, զի ընդ փեսայիդ ի յառագաս հարսունի հոգւով մցուր ի փառս:

Հալածեա' ի մենց տէր նեանաւ խաչի բո զընդիմամարտ եւ զաներեւոյր զազանն, եւ մի' սար յապականուրիւն զեն ժառանգուրիւնն:

Բարեխոսեա վասն մեր աստուածածին Մարիամ, որ ծնար զտէր Ասուած որ հովուերն զիսրայէլ ամենազօր եւ սբանչելի փառօքն իւրովք :

ԱՇԽԱՐՀԱԲՈՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՞վ զթած հայր, սիրով նայէ՛ քու ձեռքովդ
ստեղծածներուդ, և հրեշտակներուն բանակները պա-
հապան ըրէ՛ մեղի պէս տկարներուն, փրկէ՛ մեր ան-
ձերը փորձանքներէ, մութին մէջ պտըտող սատանա-
ներէն, որպէս զի գիշեր ցերեկ փառք տանք անդա-
դար :

Անսկիզր և անեղ Աստուծոյ անպատմելի ծնունդ,
ո՞վ որդի և բանդ Աստուած, որ ցերեկը գործելու և
գիշերը հանգիստ քնանալու համար ստեղծեցիր, երբ
մարմինին աչքերը քնանան, տուր որ հոգիով տրթուն
ըլլանք, որպէս զի :

Դուն որ բանական հոգիներուն (մարդոց) վարդա-
պետ ես, լոյսին աղբիւրն ես, չնորհք կը բաշխես, երբ
նիւթական մարմիններսւն դուռները (աչքերը) գոցուին,
լոյս տուր մեր սրտերու աչքերուն, առաւօտները կա-
նուին քեզի դալ և հրեղէն հրեշտակներուն հետ օրհնել
զքեզ, որպէս զի :

Սուրբերուն սուրբը, ո՞վ երրորդութիւն, մաքրէ՛
զմեզ իրբե բնակարան քեզի, չնորհ ըրէ՛ որ փեսաւեր
մանուկներուն հետ քեզի հետ հանգչինք անկողինի մէջ.
տուր մեր բարեկամին ուզածը՝ երեք նկանակին փո-
խը, որպէս զի :

Նիւթական երեւցած լոյսը ստեղծեցիր, ցերեկն ու
գիշերը բաժնեցիր. ո՞վ տէր, զիշերուան մէջ ծագէ՛
մեր վրայ հոգեւոր ճառագայթները, ամէն ժամանակ
մեր վրայ հովանի ըրէ՛ քու պահապան աջդ, որպէսզի:

Երկրի վրայ նետուած քու սիրոյդ կրակը թո՛ղ
բորբոքի մեր հոգիներուն մէջ, թո՛ղ մաքրէ մեր սիր-
տերուն խորհուրդը, թո՛ղ փայլեցնէ քու գիտութեանդ
լոյսը, մահուան քունէն թո՛ղ արթնցնէ, մեր մեղքը
թո՛ղ վառի՛ քու բոցովդ, որպէս զի :

Ո՞վ անմատչելի լոյս, զգալի լոյսէն ծածկուած
քեզի կը նայինք, որ մեզի համար գուրին մէջ զետեղ-
ուեցար և գերեզմանին մէջ քնացար. ո՞վ արթուն
բնութիւն, մեր քով քնացիր, վանէ՛ չար սատանային
ազդեցութիւնը, որպէս զի :

Պաղատանքով կեցած ենք քու առջնւդ որ ան-
խաւար լոյսն ես, և իրիկունը՝ դուռներուն գոց ա-
տենը՝ երեւցար տասնեւմէկ առաքեալներուն. Թովմաս
առաքեալին հետ կ'ալաշակենք քեզի, կը դաւանինք
զքեզ իրբե տէր և իրբե Աստուած. մեր քով ալ իջիր
այս իրիկուն, և մեր հոգիներուն տուր քու ողջոյնդ :

Ո՞վ տէր, հոս հաւաքուողներս կ'ալաշենք քեզի որ
մեզի նայիս և օգնես, հովանի եղիր մեզի որ իմրայէլի
պահապանն ես. ո՞վ խաղաղարար, գիշերը մեր քով
անցուր, որպէսզի անխոռվ քնանանք, և առաւօտուն
արթնալով հայր Աստուծոյ հետ զքեզ օրհնենք հոգիով:

Սրժանի ըրէ՛ զմեզ որ վերջին գիշերը լսենք Գաբ-
րիէլի փողին ձայնը և ոչխարհներուն (արդարիներուն))
աջակողմը կենանք, առանց մարելու վառենք լապ-
տերներուն լոյսը իմաստուն հինգ կոյսերուն պէս, որ-
պէս զի հոգիով հարս եղած քեզի՝ որ փեսան ես,
առագաստի փառքին մէջ մտնենք :

Ո՞վ տէր, քու խաչիդ նշանով հալածէ՛ անտեսա-
նելի և հակառակորդ գաղանը, և մի՛ փճացներ քու-
ժառանգներդ, զմեզ :

Բարեխօսէ՛ մեղի համար, ո՛վ աստուածածին Մարիամ, որ տէր Աստուածը ծնար, որ իր ամենազօր և սքանչելի փառքով իսրայէլի հովիւն էր:

Պ.2 Ի են հայյեմք հայր գրութեանց եւ Աստուած միտրարութեանց, ի տիրական գիւերային մերձեալ ժամու, միտրարեա զմեզ ի տրմութեանց մեղաց եւ ըրնորհեա զուրախութիւն գործով արդարութեան, աղաշիօն սուրբ աստուածածին եւ ամենայն արդարոց :

Հաս հաղցրազոյն աստուածային նորամանի կոչ ման որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի նորեկոյիս աշխատեալք եւ ծանրաբեռնեալք, թերեւացո ի ծանրութեանց մեղաց զանձինս, եւ զօրացո բառնալ կամաւ զբացը լուծ եոց պատուիրանաց, աղաչա :

Պաղատիմք առ եեզ հոգով ի հանգստեան հասեալ ժամու մարդասէր հոգի Աստուծոյ, յորժամ նորոգես զերես երկրի եւ վերստին ստանաս զոգիս մարդկան, նորափետուր զարդարեա զննջեցեալսն մեր զծնեալսն ի են սուրբ աւազանաւն, աղաչա :

Զկենդանազիր անարատ ծնողի նորիկանեմք առաջի անխակալ տերութեանդ նոր, յորժամ զաս փառօք հօր դասել զրծնամին խաչի նոր, ներեա յանցանաց մերց բարեխօսութեամբ մօր նոր եւ կուսի, աղաչիմք ըզգեց տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի սուրբ :

Հաղորդս արա եւ զմեզ տէր ընդ սրբոց եոց առանցինց, որք արժանի եղեն տեսանել զբեզ ի յարութեան նոր, արժանաւորեա տէր տեսանել զբեզ ի միւսանգամ նոր զալսեանն, օրինութիւն առափողին ի բարձունս :

Ի նսիլ նո յատենի դատաւոր ահեղ աղաչանօք սուրբ աստուածածին յիւեա զննջեցեալսն մեր, յորժամ գայցես աննառ փառօք, բանզի նո են փառք յաւիտեանս ամեն :

Ա.Շ Խ Ա. Բ Հ Ա. Բ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ո՛վ գթութեանց հալր և միտիթարութեանց Աստուած, կը խնդրենք քեզմէ մեղքի տրտմութիւններէն միսիթարէ՛ զմեզ երբ ահա կը մօտենայ գիշերային տըխուր ժամը, և արդարութեան գործերով ուրախութիւնն մեզի սուրբ Աստուածածին և բոլոր արդարներուն աղաչանքով :

Ո՛վ Աստուածորդի, քու աստուածային ձայնիդ քաղցր հրամանին համեմատ՝ այս իրիկուն քու առջեւդ եկած ենք յոգնած և ծանր բեռներու տակ ընկճուած, մեր անձերը թեթեւցուր մեղքերու ծանրութիւններէն, և ոյժ տուր որ մեր ազատ կամքով կրենք քու պատուիրաններուդ լուծը, սուրբ աստուածած :

Ո՛վ մարդասէր հոգի Աստուծոյ, հոգիով կը պազատինք քեղի այս հանգստեան ժամուն համանելով, երբ նորոգես երկրի երեսը և դարձեալ ձեռք ձգես մարդոց հոգիները, նորոգէ և զարդարէ՛ մեր ննջեցեալները՝ որ քեզմէ ծնած են քու սուրբ աւազանովդ, սուրբ աստուածած :

Քու ներողամիտ տէրութեանդ առջեւ կը դնինք քու անարատ ծնողիդ (Մարիամու) պատկերը. երբ գաս դատելու քու խաչիդ թշնամին փառքովդ գաս դատելու քու խաչիդ թշնամին

(սատանան), մեր յանցանքներուն ներէ՛ քու մօրդ և կոյսին բարեխօսութեամբ . կ'աղաչենք քեզի, ո'վ տէր, քու սուրբ խաչիդ հովանիին տակ պահպանէ զմեզ :

Ո'վ տէր, մեզ ալ մասնակից ըրէ՛ քու սուրբ առաքեալներուդ հետ, որ արժանի եղան զքեզ տեսնելու յարութիւն առած ատենդ . արժանի ըրէ՛, ո'վ տէր, զքեզ տեսնելու քու երկրորդ գալուդ (վերջին դատաստանին) . օրհնեալ ըլլայ երկնքի մէջ նա որ զքեզ աշխարհ զրկից :

Ո'վ ահաւոր դատաւոր, երբ ատեանին մէջ նստիս, իիշէ՛ մեր նոջեցեալները սուրբ տատուածածնին աղաւանքով երբ գաս անպատմելի փառքով, որովհետեւ քեզի կը վերաբերի միշտ փառքը :

ԿԱՆՈՆ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա. Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս ասելով առակերտացն, նսարուիք ի հաղափիդ երուսալմէ, Ե. մինչեւ զգենուցուիք զօրութիւն ի բարձանց : Միաբանեալ սուրբ առաքեալին միախոն եւ միակրօն, միաբան նստին ի սուրբ վերեատանն, եւ ակնունին գալստեան սուրբ հոգուոյն :

Յանկարձակի եհաս ի նմանութիւն լրւսոյ փայլման եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեալսն, մինչդեռ նստին ի սուրբ վերեատունն :

Համբարձաւ Տէրն մեր Քրիստո օրհնութեամբ ընդ ամպս երկնից, եւ առաքելոցն երկրպագեալ դարձան յերուսալմէ, միաբանութեամբ վերասպեկին զալօրս :

Մտեալ ի յերկինս բիւրաւոր զօրօֆ բազմութեամբ նիւթեակաց, որք ալզակեկին եւ ասէին, օրինեալ եկեալ ի յանունն տեսն :

Նստեալ ընդ աջմէ ծնողին կսաւելով զիսուացեալ պարգեւսն, միսիրարիչ սուրբ հոգին զայ առ ձեզ, աղբերացուցանել զմեծ զողորմութիւն :

Հ. Օրհնեացի պասկ հաղցրութեան նո Տէր որ պատի հեցեր զմեզ յերկրի, այսօր համբարձաւ փառօֆ յերկինս առ հայր նիւթեակաց դասուիք, օրինեալ Տէր Աստուած հարցն մերոց :

Հիացան վերինն ընդ մարդկային նո կերպ, հարցաբանեալք զնսայեայն՝ ո'վ է սա դիմեալ յերկրի արիւնազգեստեալ, օրի :

Երգեկին հրետակին զդաւրեան առածն առ բարապանս դրանց երկնից, ասեն՝ համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր եւ մսցէ արքայ, օրի:

¶ Զեր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Որ ելն ի կառս իւր եւ ընկնեաց զիշխանն մահու:

Որ եղ յամպս զգնացս իւր եւ վերասլացաւ առ հայր ի յերկինս, օրի:

Որ նսի ընդ աջմէ հօր հաւասար սուրբ հոգւոյն, օրինեա:

ո Որ ողորմութեամբ նո հիմնեցեր զաշխարհս, եւ իշեալ փրկեցեր ի յանիծիցն Աղամայ, այսօր համբարձար փառօֆ յերկինս տէր ողորմեա մեզ Աստուած:

Որ ելեր ի բարձրադիտակ խոնարեւին առնելով զիեծելութիւն փրկութեան, այսօր :

Որ երեքօրեայ բաղմամբ նու դատապարտեցեր զդաւանանդ փիշապն, այսօր :

Տ Իշխանութիւնն երկնից զարութեցան տեսանելով զելս նո Քրիսոս, ընկեր առ ընկեր սարսեալ ասէին՝ ո'վ է սա բագաւոր փառաց :

Սա է մարմացեալ բանն Աստուած որ ի խաչին զմեզս սպան, եւ վերասլացեալ փառօֆ գայ յերկինս տէր հօր զօրութեամբ իւրով:

Սա է որ ի գերեզմանէն յարեալ եւ աւերեաց բզդիսս, եւ վեր համբարձեալ փառօֆ գայ առ հայր տէր կարող ի պատերազմի:

Ճ Որ համբարձան այսօր աստուածային իշխա-

՞ նութեամբ ի հայրական ի կառս սպասաւորելով ի հրետակական դասուցն որք նուազէին ասելով՝

համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր եւ մսցէ բագաւոր փառաց:

Հիացան վերնական իշխանութիւնն եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակին առ միմիանս, ո'վ է սա բագաւոր փառաց եկեալ մարմնով եւ սփանչելի զօրութեամբ, համբարձ:

Եղանակին վերնական պետութիւնն հրաշալի ձայնիւ երգեկին երգ նոր ասելով՝ սա իննէ ե բագաւոր փառաց փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան, համբար:

Ճ Որք սնակից եղաք նմանութեան մահու նո որ-

Դ դի Ասունծոյ, արժանաւորեա զմեզ կերպարանակից լինել մեզ փառաց բագաւոր, մեզ երգեցեն եկեղեցիք սրբոցն զերզս հոգեւորս:

Զիին մարդն խաչակից մեզ արաւեր եւ զիայրոց մեղացն սփզուցեր, ազատեցեր զմեզ կենարար փայտին յորում մածար, եւ սփրէ արեան նո արբուցին զժեզերս, մեզ երգես :

Վասն զրութեանդ նո աստուածային մարդեղութեանդ հաւասարեցեր զմեզ մարմնոյ նո եւ արեան, պատարագաւոդ հօր ի հոս անութից զմարմինդ առ ի մենչ, եւ համբարձար լուսափայլ ամպօֆ, յայտնեցար իշխանութեանց եւ պետութեանց՝ որք հիացեալ հարցանկին երէ այս ո'վ է որ դիմեալ գայ յեղովմայ, եւ յեկեղեցւոյ նո ուսան զբազմապատիկ զիմաստութիւնս նո, մեզ:

ԱՇԽԱԲՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեր տէրը երկինք համբարձաւ՝ աշակերտներուն ըսելով՝ նստեցէք երուսաղէմ քաղաքին մէջ, մինչև որ բարձունքէն ընդունիք զօրութիւնը :

Սուրբ առաքեալները մէկ խորհուրդով և մէկ կը- րօնքով միաբան կը նստէին սուրբ վերնատունին մէջ, և սուրբ հոգիին գալուն կ'սպասէին :

Յանկարծ հասաւ պայծառ լոյսի նման և բնակեցաւ սուրբ առաքեալներուն մէջ, երբ սուրբ վերնատան մէջ կը նստէին :

Մեր տէրը Քրիստոս օրհնութեամբ համբարձաւ երկ- նից ամպերուն մէջէն, և առաքեալները երկրպագու- թիւն ընելով երուսաղէմ դարձան, և միաբերան ա- ղօթքներ կ'ուղղէին դէպ ի երկինք :

Երկինք մասւ հրեշտակներու բիւրաւոր զօրքերով որք բարձրածայն կ'ըսէին՝ օրհնեալ ըլլայ այն որ տի- րոջը անունով կուգայ :

Ծնողին (հայր Աստուծոյ) աջ կողմը նստաւ կա- տարելով իր խոստացած պարգևուը թէ՝ միսիթարիչ սուրբ հոգին պիտի գայ ձեզի, մեծ ողորմութիւնը աղ- բիւրի պէս հոսեցնելու համար :

Հ Ո՞վ տէր, օրհնեալ ըլլայ քու քաղցր գործիդ կատարումը, որ երկրի վրայ պահեցիր զմեզ, այսօր հրեշտակներու դասերուն հետ փառքով երկինք համ- բարձար հայր Աստուծոյ քով. օրհնեալ ես, ո՞վ մեր հայրերուն տէր Աստուծոյ քով :

Վերնաբնակները ապշեցան քու մարդկային կեր-

պարանքիդ վրայ, և իրարու կը հարցնէին Եսայիին ը- սածը թէ՝ ո՞վ է ասիկա որ արիւնի պէս կարմիր ըզ- գեստներ հագած կուգայ երկրէն, օրհ :

Հրեշտակները կ'երգէին Դատիթին խօսքը երկնքի- դունապաններուն, կ'ըսին՝ ո՞վ իշխաններ, ձեր դուռ- ները վեր վերցուցէք և թագաւորը (Քրիստոս) թո՛ղ մտնէ, օրհ :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Որ իր կառքին (հրեշտակներուն) վրայ հեծաւ և ընկճեց մահուան իշխանը (սատանան), օրհ :

Որ ամպերուն վրայէն քալեց և երկինք թռաւ հօ- րը, օրհ :

Որ հայր Աստուծոյ աջ կողմը կը նստի սուրբ հո- գիին հաւասար, օրհ :

Ո Բու ողորմութեամբ աշխարհը հաստատեցիր, և իշնելով փրկեցիր Աղամին անէծքէն, այսօր փառ- քով երկինք համբարձար, տէ՛ր ողորմէ մեզի :

Որ բարձրահայեաց քառաթեւին (խաչին) վրայ ելար, փրկութեան գործիք ընելով զայն, այսօր :

Որ երեք օր թաղուելով դատապարտեցիր դաւա- ճան վիշապը (սատանան), այսօր :

Տ Երկնքի իշխանութիւնները սարսափեցան տես- նելով քու հոն ելնելու, ո՞վ Քրիստոս, սարսափահար կ'ըսէին իրարու, ո՞վ է այս փառաւոր թագաւորը :

Սա է մարմին առնող բանն Աստուածը որ խաչին վրայ մեղքը սպաննեց, և իր զօրութեամբ հզօր տէրը փառքով երկինք կուգայ :

Սա է որ գերեզմանէն յարութիւն առաւ և դը- ժոխքը քանդեց, և պատերազմի մէջ կարող տէրը փառքով կուգայ հօրը քով :

35 Այսօր աստուածային իշխանութեամբ հայրական կառքին վրայ հեծաւ, հրեշտակները կը ծառայեն, և երգելով կ'ըսեն, ո՞վ իշխաններ, վեր վերցուցէք ձեր դուռները և թող մտնէ փառաւոր թագաւորը (Քրիստոս) :

Վերին իշխանութիւնները ապշեցան և ահռելի ձայնով կ'աղաղակէին իրարու, ո՞վ է այս փառաւոր թագաւորը որ մարմինով և սքանչելի զօրութեամբ կուգայ, ո՞վ իշխ :

Վերին պետութիւնները հրաշալի ձայնով կ'երգէին նոր երգ մը՝ ըսելով, ասիկա նոյն ինքն փառաւոր թագաւորն է, աշխարհի փրկիչ և մարդկային ազգին հոգեւոր աղատարարը, ո՞վ իշխ :

36 Ո՞վ որդի Աստուծոյ, մենք որ քեզի պէս մեռանք (մեղքերուն համար), ո՞վ փառաւոր թագաւոր, արժանի ըրէ նաև քու կերպարանքդ հաջնիլ. սուրբերուն ժողովները հոգեւոր երգեր պիտի երգեն քեզ :

Հին մարդը (մեղանչող մարդկութիւնը) քեզի հետ խաչեցիր և մարքցիր մեղքին խայթոցը, աշատեցիր ըզմեղ կենարար փայտովը որուն վրայ կառչեցար, և քու արեան կաթիլները տիեզերքը ոռողեցին. սուրբե :

Քու աստուածային մարդեղութեանդ գթութեամբ հաղորդեցիր զմեղ քու մարմինիդ և արիւնիդ, մեղմէ առած մարմինդ հայր Աստուծոյ զոհեցիր անոյշ հոտերով և լուսափալ արմերով համբարձար, յայտնըցար երկնային իշխանութիւններուն և պետութիւններուն, որք զարմանքով կը հարցնէին թէ՝ ո՞վ է ամիկա որ Եղովմէն (հեթանոս, կռապաշտ աշխարհէն) կուգայ, և քու եկեղեցիէդ սովորեցան քու բազում իմաստութիւններդ . սուրբերուն :

ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՅ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷՒՆ (ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ)

37 Առաքելոյ աղաւնուոյ իշանելով մեծաձայն

38 հնչմամբ ի բարձանց, ի նմանուրիւն լուսոյ փայլման հրազդեաց անկիգելի զաւակերտսան, մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն :

Աննուրական աղաւնի, անբննելի որ ֆննէ զխորս Աստուծոյ, զոր առեալ ի հօրէ պատմէ զահաւոր եւ բզմիւսանգամ զալուսն, զոր բարոզեցին համազոյական :

Օրհնուրիւն ի բարձունս ելօդին ի հօրէ հոգուոյն սրբոյ, որով առաքեալին արքեցան անմահական բաժակաւն, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս :

Կենդանարար Աստուծ մարդասէր հոգի, զժողովեալսն միաբանական սիրով լուսաւորեցեր հրեղինօֆ լեզուօֆ, վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմի զգալուս նուրբ :

Զուարճացան նո զալսեամբն սուրբ առաքեալին, կոչելով ի միասին զցրուեալսն ի միմեանց բազմաձայն լեզուօֆ, վասն :

Հոգեւորական սուրբ մկրտուրեամբ զարդարեցեր նոյօֆ զտիեզերս ի զգեստ լուսափայլս եւ նորափետուրս, վասն որոյ :

39 Երրորդուրիւն անբաժանելի եւ զօրուրիւն երկնային լոյս ծագեալ յաշխարհ, նմա հանցուք զօրինուրիւնս երգով :

Որ էջն յերկից այսօր եւ հանգեաւ յառաքեալսն նոմարիս սուրբ հոգին, նմա :

Որ ի խորհուրդս փրկականս այսօր ընդ իշանել յառաքեալն ծանուցաւ մարգարէին , նմա :

Հ Զնուրոյն զզալուսն տօնեմք որ մսիբարեաց
զ զառաքեալսն հանգչելով ի նոսա նրեղէն լեզուօֆ , օրհնեալ յաւիտեան :

Զերեւումն հոգւոյն տօնեմք վերաբերեալ Ասուած խոսովանիմք նորոգող եւ կենդանարար , օրի :

Այսօր ուրախացեալք հոգւովն խոսովանիմք Ասուած զնոգին սուրբ բաշխումն եւ լցուցիչ զամենայն , օրի :

Գ Զեկր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Զելողն ի հօրէ զեակից որդւոյն , սուրբ զնոգին օրհնե :

Զեկեալն այսօր Ասուած նրեղինօֆ լեզուօֆ , առ բանն ընտրութեան օրհնե :

Ս Այսօր նոր ժողովուրդք ցնծացէք ընդ զալուս հոգւոյն սրբոյ , մեծացուցանելով զելողն ի հօրէ :

Այսօր ցնծան առաքեալն զարդարեալք ի տնորհաց հոգւոյն սրբոյ մեծացու :

Այսօր զուարեացան արարածք նօմարիս գալսեամբ հոգւոյն սրբոյ , մեծացու :

Ո Որ յամենայնի ես ասուածուրիւն , եւ ի ձայն հնչման իշեր յերկնից սուրբ հոգի , ողումեա մեզ :

Որ զամենայն լնուս զօրութեամբ բով , եւ ի դասս առաքելոցն իշեր բնակիլ սուրբ հոգի , ողում :

Որ անբաժանելի ես յասուածուրեան եւ ի նրեղէն ողում :

Տ Որ ի քրօքական կառսդ հանգչիս այսօր իշեր յերկնից ի դասս առաքելոցն սուրբ հոգի , օրհնեալ ես բազաւոր անմահ :

Որ զնաս ի վերայ թեւոց հողմոց , այսօր ի նրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն սուրբ հոգի , օրին :

Որ խնամես տեսչութեամբ զեն զարարածս , այսօր եկիր ի հաստատել զեկեղեցի բու սուրբ հոգի , օրի :

Ժ Ժողովկեալ ընտրելոց մետասանիցն , սպասեալ մեային աւետեացն հօր հաւատով ի վերնատանն :

Սուրբ հոգին երեւեալ սրբոցն լցոյց խնդութեամբ սուրբ զառաքեալսն հաւատով ի վերնատանն :

Որք արբին զիուրն կենդանի եւ ընթացեալք արբուցին տիեզերաց , որք արբին կենդանացան :

Ճ Որ ի հարաւարժ ի յաղբերէն յառաջ բղխեալ

Ք անհատաբար ի յորդւոյ տիրապէս սուրբ հոգին այսօր ի յերկնից սաստիկ հեղեալ ի դասս առաքելոցն լցուցիչ բոլորից , զնա օրհնեսցուք երկրպագելով :

Որ յանսկիզբն եւ ի միւս ի յեկն նոյնագոյ բնութիամբ , անորիս բաժանմամբ ի յորդւոյ արարշակից սուրբ հոգին այսօր հրով բաժանեալ լեզուս հարոցիցն , ի լոյս ածեալ զազգս մարդկան բաժանմամբ պէս պէս շնորհաց , զնա :

Որ ի վերայ զուրցն գոլով գոյացոյց զարարածս , անանշապետն ի հրոյ եւ յորդւոյ իշխանակից սուրբ հոգին այսօր վերածնեաց զազգս ամենայն , ջրոյ կենդանուոյ բղխեալ յերուսաղէմ , զնա :

Ապրանչը բարձրաց

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Դրկուած աղաւնին (սուրբ հոգին) բարձրաձայն հնչումով երկինքն իջաւ, և պայծառ լոյսի նման կը բակով զինեց աշակերտները առանց այրելու զանոնք, երբ սուրբ վերնատունին մէջ նստած էին :

Անխւթ աղաւնի և անքննելի, որ կը քննէ Աստուծոյ խորին խորհուրդները, և հայր Աստուծմէ առնելով կը պատմէ Քրիստոսի ահաւոր և երկրորդ գալուստը, առաքեալները քարոզեցին թէ սուրբ հոգին ալ համագոյակից է հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ:

Օրհնեալ ըլլայ բարձունքին մէջ սուրբ հոգին որ հայր Աստուծմէ կը բղիքի, որուն միջոցաւ առաքեալները գինովցան անմահական բաժակով, և երկրի բընակիները երկինք հրաւիրեցին :

Ո՞վ մարդասէր հոգի Աստուած, որ կեանք կուտաս, հրեղէն լեզուներով լուսաւորեցիր զանոնք որ միաբանական սիրով հաւաքուած էին, ուստի մենք ալ այսօր կը տօնենք քու սուրբ գալուստդ :

Սուրբ առաքեալները ուրախացան քու գալուդ վրայ, և զանազան տարբեր լեզուներով իրարմէ բաժնուածները ի մի կոչեցին, ուստի :

Անոնց (առաքեալներուն) միջոցաւ հոգեւոր և սուրբ մկրտութեամբ ամբողջ աշխարհը զարդարեցիր լուսափայլ և նորափետուր զգեատներով, ուստի :

Անբաժանելի երրորդութիւնը և երկնային զօրութիւնը լոյս ծագեցաւ աշխարհի վրայ, օրհնենք զանիկա երգերով :

Ճշմարիտ սուրբ հոգին այսօր երկինքէն իշաւ և առաքեալներուն վրայ հանգչեցաւ, օրն :

Մարգարէն կանուխ գուշակեց փրկութեան խորհուրդով առաքեալներուն վրայ անոր իջնելը, օրն :

Կը տօնախմբենք սուրբ հոգին գալուստը, որ առաքեալները մխիթարեց հրեղէն լեզուներով անոնց վրայ հանգչելով, ի սպառ կ'օրհնենք զայն :

Կը տօնախմբենք սուրբ հոգին երեւիլը, աւելցընելով թէ կը դաւանինք զայն իբրև նորոգով և կենադանարար Աստուած, ի սպառ :

Այսօր հոգիով ուրախացած՝ իբրև Աստուած կը դաւանինք սուրբ հոգին, որ կը բղիքի և կը լեցնէ զամենքը, ի սպառ :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Սուրբ հոգին որ հօբմէ կ'ելնէ, և որդի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունի, օրն :

Այսօր իբրև Աստուած եկաւ հրեղէն լեզուներով ընտրելու համար քրիստոնէական վարդապետութիւնը, օրն :

Ով նոր (քրիստոնեայ) ժողովուրդներ, այսօր հրձնեցէք սուրբ հոգին գալուն վրայ, փառաւորելով զայն, որ հայր Աստուծմէն կ'ելնէ :

Այսօր առաքեալները կը հրճուին, սուրբ հոգիին չնորհներով զարդարուած, փառաւորե :

Այսօր արարածները ուրախացան սուրբ հոգին իրապէս գալուն վրայ, փառաւորե :

Ո՞վ սուրբ հոգի, որ ամէն բանի մէջ Աստուած ես, և բարձրաձայն իշաւ երկինքէն, ողորմէ մեղի :

Որ ամէն բան կը լեցնես քու զօրութեամբդ , և վար իջար բնակելու առաքեալներու դասին վրայ , ո՞ղորմ :

Ո՞վ սուրբ հոգի , որ աստուածութեան մէջ անբաժանելի ես (հայր Աստուծմէն և որդի Աստուծմէն) , և հրեղէն լեզուներու բաժնուելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար , ողորմ :

Տ Ո՞վ սուրբ հոգի , որ քերօքէներէ ձեւացած քու կառքիւ վրայ կը հանգչիս , այսօր երկինքէն իջար առաքեալներու դասին վրայ , օրհնեալ ըլլաս , ո՞վ անմահ թագաւոր :

Ո՞վ սուրբ հոգի , որ հովերու թեւերուն վրայ կը քալես , այսօր առաքեալներուն վրայ հանգչեցար հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , օրհ :

Ո՞վ սուրբ հոգի , որ հովերու թեւերուն վրայ կը քալես , այսօր առաքեալներուն վրայ հանգչեցար հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , օրհ :

Ո՞վ սուրբ հոգի , որ կը նախախնամես քու արարածներդ , այսօր եկար հաստատելու քու եկեղեցիդ , օրհ :

Տ Բնարեալ տասնեւմէկ առաքեալները հաւաքուելով , վերնատունին մէջ հաւատքով կ'սպասէին հայր Աստուծոյ խոստումին :

Սուրբ հոգին սուրբերուե երեւելով , ուրախութեամբ և հաւատքով լեցուց սուրբ առաքեալները վերնատունին մէջ :

Որ կենդանի կրակը խմեցին , և փութացին ամող աշխարհի ալ խմցնել . խմողները կեանք առին :

Տ Այսօր սուրբ հոգին , որ հայր Աստուծմէ շար-

ժած աղբիւրէն կը բղիսի իսկապէս և որդիէն շի բաժնուիր , սաստիկ ձայնով երկինքէն թափեցաւ առաքեալներու դասին վրայ և զամէնքը լեցուց . օրհնենք զայն երկրպագութեամբ :

Այսօր սուրբ հոգին , որ կ'ելնէ անսկիզբ և մշտագոյ հայր Աստուծմէն , նո՛յն բնութեամբ , և որդի Աստուծմէն կը բաժնուի առանց տարբերութեան , կրակով կը բաժնէ քարոզիներուն (առաքեալներուն) լեզուները , և մարդկացին ազգը կը լուսաւորէ զանազան շնորհներ բաշխելով , օրհ :

Այսօր սուրբ հոգին , որ (աշխարհի սկզբնաւորութեան ատեն) ջուրերուն վրայ ըլլալով արարածները ստեղծեց , որդի Աստուծմէ և հայր Աստուծմէ անբաժանէ , անոնց հետ նոյն իշխանութիւնը ունի , նորէն ծընունդ տուաւ բոլոր ազգերուն , կենդանի ջուր բղիսւլով երուսաղէմի մէջ , օրհ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴԻ ԱԽՈՒՐՆ

Ա: Նոյն եւ նման հօր եւ որդւոյ հոգիդ ամեղ
Բ: եւ համագոյ, բլխումն հօր անբնաբար առօղ
Կ: հոգւոյ անեառաբար, ի վերնատունն այսօր ի-
 շեր զիոգիդ անորհաց քոց արբուցեր, արբո՞ եւ մեզ ո-
 ղորմութեամբ ի բաժակեկ իմաստութեան :

Եից ստեղծող արարածոց որ օջէիր ի վերայ շրոց,
 նոյն եւ ի շուրսն աւազանին ի շնորհել մեզ քում հա-
 կցին, զգուես սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս
 ասուածակերպ, արբո՞ :

Բարուն վերնոցն իմանալեաց եւ ստորին այս ըգ-
 գալեաց, որ մարգարես տաս ի հովուաց եւ առաքեալս
 ի ձինորսաց, աւետառոր զմախաւորու բարող բանի քում
 զիալածողս, արբո՞ :

Սարսափելի հողմոյ նման ահեղագոչ սաստիկ հընչ-
 մամբ երեւեցար ի վերնատանն նոգիդ դասուն երկուս-
 սան, որք առ ի են մկրտեցան ոռպէս զոսկի երով մար-
 եցան, մաքրեա ի մենչ զմեզ մեղաց եւ զգեցո զլոյս
 փառաց :

Եկիր յերկիր ասուածաբար դասել զաւսարհս ի-
 խանաբար, ընդ արդարութեան եւ ընդ մեղաց եւ ընդ
 չարին զաւսանաց, բացեր զգանձդ անհիւրական
 պարզես ետուր որդւոց մարդկան, մաքր :

Ուրեն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց յինքն զանդամս իւր
 եւ յօդեաց, զելեղեցի իւր զոր սինեաց եօրն սեամբ
 քո հաստատաց, տնեսն ի նմա եղ զառաքեալսն եօրնեակ
 տնորհօֆ քո զարդարեաց, մաքր :

Հ: Որ անիմանալիդ ես յեռքեան եւ անպատում
Վ: հոգիդ նևմարիս, անսկզբնաբար բղխումն ի
 հօրէ, եւ համագոյուիից որդւոյն միածնի, օրհնեմբ զեղ
 Ասուած հարցն մերոց :

Որ կատարեալ անձնաւորութեամբ յերից կատարե-
 լոց մի եւ նոյն բնութիւն, որով ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ
 միտք երկրպագիս յարարածոց հոգի Ասուածոյ, օրի :

Որ համապատի հօր եւ որդւոյ հարողեցին զեղ
 ասուածաբանն եկեղեցւոյ, յոր մկրտիմբ եւ դաւա-
 թիմբ համագոյ երրորդութիւն անբաժանելի, օրի :

Գ: Զեկր օրհնեցէք բարձր արարէ զբաւիողն
 տնորհաց :

Եկայք նոր արարածի ի Քրիստո նորածնեալի աւա-
 զանաւն ի հոգւոյն սրբոյ, բարձր :

Նոր բահանայութիւն վերապատուեալ ի Քրիստու
 օծմամբ սուրբ հոգւոյն, բարձր :

Շ: Որ առաքեցար ի հօրէ հոգիդ անեղ եւ համա-
 գոյ աղայանօֆ տօրինաբար քում հակցին լինել մխիթա-
 րիչ սուրբ առաքելոցն, աղայիմբ զեղ ողորմեա :

Որ իշեր տրաբար յերկնից սաստիկ հողմոյ նման
 Ասուած յայտնապէս, եւ ի հերեղեն լեզուս բաժանեալ
 հանգեար ի դասս առաքելոցն, աղաչ :

Որ արբուցեր երկնաւոր զինեաւն իմաստութեան
 զիոգիս սրբոց քոց առաքելոցն, որք արբուցին ՏՏՏՄԵ-
 ցելոց որդւոց Աղամայ զբաժակն ուրախարար յայտոյն
 եղեմայ, աղաչ :

Տ: Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ հեղեր
 առատապէս հոգիդ նևմարիս, զաւսուածային եւ զգե-
 րագոյն քո իմաստութիւնդ լինել փառաբանիչ սուրբ

ԵՐՐՈՐԴՈՒՐԵԿԵԱՆԴ, ընդ նոսին փառաւորեմք զերեալ միուրիւնդ :

Որ զկերպարանն աստուածային ստեղծեալ երրորդուրեանդ խորհրդակցուրեամբ զարգարեցեր փշմամբ ընորհաց եոց կենդանարար, եւ ընդ ծնեալսն առ ի նմանէ խօսեցար օրինօֆ եւ մարգարեկիւք, ընդ նո :

Որ յերկրորդի ինելուրեանս յես յարուրեան հում էակցին մտեալ ի վերնատունն դրօնն փակելով ընորհելով լոս առաջին փշմանն զեզ մետասանիցն, առանելոցն ասաց՝ առեկ հոգի սուրբ, ընդ նո :

ԱՇԽԱԲՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԽԻԹԻՒՆ

Ո՞վ հոգի Աստուած, հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ նոյն և նման ես, մէկէ մը ստեղծուած չես, նոյն գոյութիւնը ունիս անոնց հետ, հայր Աստուծմէ կը բզիս անքննելի կերպով, որդի Աստուծմէ կ'առնես անգամունիլի կերպով, այսօր վերնատունը իշնելով քու շնորհներուդ հոգին խմցուցիր. մեզի աշ մեղքցիր և քու իմաստութեանդ բաժակէն խմցուր :

Արարածներուն ստեղծիչը, որ ջուրերուն վրայ կը պարտէիր, նոյնպէս աւազանին (մկրտութեան) ջուրերուն վրայ՝ քու էակիցիդ (Քրիստոսի) շնորհիւ աղաւնիի պէս սիրով կը գուրգուրաս, և աստուածանին կերպարանքով ծնունդ կուտաս մարդոց, մեզի ալ երկնալին հոգեւոր էակներուն և այս աշխարհի նիւթական էակներուն վարդապետն ես, հովիւներէն

մարգարէ կը հանես, ձկնորսներէն առաքեալ, մաքսաւորներէն աւետարանիչ, զքեզ հալածողներէն քառզիչներ, մեզի ալ :

Մարսափելի հոգի մը նման, ահաելի և սաստիկ ձայններով, ո'վ հոգի Աստուծոյ, վերնատան մէջ երեցար տասներկու առաքեալներուն որ քեզմէ մկրտուեցան և ոսկիի պէս կրակով մաքրուեցան, մեր վրայէն մաքրէ՛ մեղքերուն մշուշը և փառքի լոյս հագցուր :

Երկրի վրայ եկար իրեւ Աստուած, իբրև իշխան երկրը դատելու արդարութեան համար, մեղքին համար, և չարը (սատանան) դատապարտելու համար, աննիւթական գանձդ բացիր և պարգեւներ տուիր մարդոց, մաքրէ՛ :

Սէր հայր Աստուծմէ ծնող սէր Քրիստոս Պրկեց զքեզ որ սէր ես, քեզմով իրեն միացուց իր անդամները (քրիստոնէական եկեղեցին զաւակները), քու եօթն սիւներովդ (շնորհներով) ամրացուցիր իր շնած եկեղեցին, անոր անտես դրաւ առաքեալները զոր զարդարեց քու եօթն շնորհներով, մաքրէ՛ :

Հ Ո՞վ ձմարիտ հոգի, որուն էութիւնը ըմբանել անկարելի է և անպատճելի է, առանց սկիզբ ունենալու հայր Աստուծմէ կը բզիս և միածին որդիին հետ նոյն գոյութիւնը ունիս, կ'օրհնենք զքեզ, ո'վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Կատարեալ անձնաւորութեամբ, երեք կատարեալներէն ըլլալով մէկ և նոյն բնութեամբ, ո'վ Աստուծոյ հոգի, միշտ կը պաշտուիս հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ, կ'օրհ :

Եկեղեցին աստուածաբանները հայր Աստուծոյ և

որդի Աստուծոյ հետ նոյնապատիւ քարողեցին զքեզ ,
որով կը մկրտուինք և կը խոստովանինք համագոյ և
անբաժան երրորդութիւնը , կ'օրհ :

Օրհնեցէք տէրը , փառաւորեցէք զայն որ չնորհ կը
բաշխէ :

Թրիստոսով պատրաստուած նոր արարածներ , որ
առւրբ հոգիէն դարձեալ ծնաք մկրտութեան աւազա-
նին մէջ , եկէլ փառա :

Նոր քահանաներ Թրիստոսէ պատուուած , և սուրբ
հոգիէն օծուած , փառաւորե :

¶ Ո'վ անեղ և համագոյ հոգի , որ հայր Աս-
տուծմէ զրկուեցար քոն էակիցիդ (Թրիստոսի) իրրե-
մարդ աղաչելուն համար , սուրբ առաքեալներուն մը-
խիթարիչ ըլլալու , կ'աղաչենք քեզի , ողորմի՛ :

Որ սաստիկ հովի մը նման իսկապէս իջար երկին-
քէն , յայտնապէս իրրե Աստուած , և հրեզէն լեզունե-
րու բաժնուելով , հանգչեցար առաքեալներու խումբին
վրայ , կ'աղաչ :

Որ իմաստութեան երկնաւոր գինիով գինովցուցիր
քու սուրբ առաքեալներուդ հոգիները , որ Աղամի
արտմած որդիներուն խմցուցին եղեմի այգիէն ուրա-
խարար բաժակը , կ'աղաչ :

§ Ո'վ ճշմարիտ հոգի , որ նախ և առաջ երկ-
նային անմարմին զօրքերուն վրայ առատօրէն թափե-
ցիր քու աստուածային և բարձրագոյն իմաստութիւնդ՝
որպէսզի սուրբ երրորդութիւնդ փառաբանեն , անոնց
հետ կը փառաւորենք երեքանձնեայ միութիւնդ :

Երրորդութեան խորհրդակցութեամբ աստուածային
Կերպարանքը (Աղամը) ստեղծելով զարդարեցիր քու

կենդանարար շնորհքդ փչելով , և անկէց վերջ ծնած-
ներուն հետ օրէնքներով և մարդարէներով խօսեցար ,
անոնց հետ :

Երկրորդ ստեղծագործութեան (Քրիստոսով) ատեն
քու էակիցդ իր յարութենէն վերջ վերնատունը մտաւ
դուռները գոց , և առաջին փչումին պէս զքեզ շնոր-
հեց առանեւմէկին , ըսելով անոնց՝ առէք սուրբ հոգինր
անոնց հետ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴԻ ԱԽՈՒՐՆ

Ա.2 Այսօր երկնայինն ուրախացան ընդ երկրաւ լորաց նորոգումն, խնդի նորոգողն էից հո-
Բ.1 գին էջ ի սուրբ վերենատունն, որով նորոգեցան դասի առաքելոցն :

Այսօր հողանիւրեայ բնուրինս ցիծայ ընդ հօր հաւաքուրեան, խնդի որ երարձ զիոգին ի մարդկանէ մարմին եղելոց դարձեալ վերսին զնոյն պարզեւէ :

Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ տօնեն ցնծուրեամբ ըգ- գալուս սուրբ հոգւոյն, որով զարդարեցան ի զգեստ լուսափալս եւ գերապայծառս, երգեն ընդ սրբէսն զերեխորենին :

Որ զմիաբանեալսն յաւսարակին բաժանմամբ լեզ- ուացն խակեաց, այսօր զբաժանեալ լեզուս ազգաց միա- բանեաց դարձեալ ի սուրբ վերենատունն. ամենայն հո- գին օրինեցէք զիոգին Ասունծոյ :

Որ էջ հոգին տեառն եւ առաջնորդեաց երկուսաս և ցեղիցն խրայէլի ի յանապատին, այսօր երկուսասն ա- ռաքելոցն առաջնորդէ ի յաւսարանն, ամենայն հոգին:

Որ ելից հոգին տեառն զբեսէլիկ նաւսարապետ- իուրանին, այսօր շինէ զմարդիկ խորան սուրբ երրո- դուրեանն, ամենայն հոգին :

Հ.2 Որ բոլորից ես պատճառ էից անպատճառից
Դ.3 եւ որոց պատճառաւ, հայր անձին եւ անը- կիդին, որդույ պատճառ անժամանակ ծննդեամբ եւ հարցն բղխման անբնաբար, օրինեալ Տէր Ասունծուած

Որ կամաւ հօր եւ սուրբ հոգւոյն անեղակից բանդ Ասունծուած ի հայրական ծոցոյ իշեր աւետեօֆ Գաբրիէլի որ զիոգին բերկեալ կուսին յումէ ծնար մարմնով ան- հառաքար ի հոգւոյն սրբոյ, օրին :

Որ մարգարեկիւն զուօակեյեր հոգիդ յուազագոյն զգալուս եռմ հակցին, եւ ի յորդանան վկայեցեր ա- դաւանակերպ իշմամբ ի վերայ մարմնացեալ բանին, օր:

Գ.4 Զէր օրինեցէք բարձր արարէ զիա յաւիտեան:

Այսօր համագոյակիցն հօր եւ որդույ հոգին հրա- ֆայլ ծագմամբ իշեալ ի վերենատունն մկրտեաց զզաս առաքելոցն ի հուրն անկիզելի, զէր :

Այսօր արարչակիցն հօր եւ որդույ հոգին բղիւեալ անհիւրական ջուր կենդանի յերուսաղէմ իմասուրեան եւ մաքրուրեան մեջաց, զէր :

Շ.5 Որ ի վերայ բղիւեալ գաւազանին յեսսեայ հանգեար եօրնարփեան ընունօֆ, հոգի Ասունծոյ եւ խորհրդոյ, հոգի հեզուրեան եւ զօրուրեան, հոգի ի- մասուրեան եւ գիտուրեան, հոգի երկիւղի ասուա- ծապատակուրեան, աղաչնիք ընունեան եւ մեզ ողորմու- թեամբ ի եռյ պարզեւացդ :

Որ զզուակեան նո եսայեւու ելից օծեան ի մեն մարմնով, առէ՝ հոգի տեառն ի վերայ իմ, զոր ի տօն- նուրեանն խոնարհուրեամբ ընթեցեալ որ վասն իւր զբան մարգարեկին, աղաչ :

Որ զառախումն առ ի հօրէ ի եւ հոգւոյդ բանին յաւ- իարի մարգարեկիւն ծանուցեր, զոր ի դիմաց մարգա- րեկին բարբառիւր առ մարդկուրինս Տէր Տէր առաք- եաց զիս եւ հոգի նորա, աղաչ :

Տ.6 Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դասուցն հոգւոցն

Ասեղծողին երգեմք, փառաւորեալ և զալուս հագւոյն սրբոյ :

Ընդ առաքելոց խմբիցն այսօր զուարենացեալք վերագոչեմք հոգուով, փառաւոր :

Ասամօր վերնատուն սիօնի որդիի նորոյ երգեցէք ձայնիւ վերնոցն, փառաւ :

Ի ձայն ցնուրեան ամենայն հոգիի տացուք զմեզ նորոգողին զփառս, փառաւ :

Ա. Յ Ա Բ Հ Ա Բ Ա Բ Թ Ա Բ Գ Մ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն,

Հրեշտակները այսօր ուրախացան մեր՝ երկնաւոր սերուս նորոգուելուն վրայ, որովհետեւ արարածները նորոգող հոգին վերնատունը իջաւ, որով նորոգուեցան առաքեալները :

Մեր հողեղէն բնութիւնը այսօր կը հրճուի հայր Աստուծոյ մեղի հետ հաշտուելուն վրայ, որովհետեւ նա որ (ջրհեղեղին ժամանակ) իր հոգին վերցուց մարմին եղող մարդիկներէն, դարձեալ կը չնորհէ նոյն հոգին :

Եկեղեցին մասուկները այսօր ուրախութեամբ կը տօնեն սուրբ հոգիին դալուսար, որուն չնորհիւ լուսափայլ և յոյժ պայծառ զղեստներով զարդարուեցան. և սերոբէներուն հետ կ'երգեն սո՞ւրբ, սո՞ւրբ, սո՞ւրբ :

Ո՞վ բոլոր հոգիներ, Աստուծոյ հոգին օրհնեցէք, որ լեզուները բաժնելով քակեց աշտարակին մէջ զըտնուղներուն միաբանութիւնը, և այսօր դարձեալ սուրբ վերնատունին մէջ համաձայնեցուց աղքերուն բաժնըւած լեզուները :

Տիրոջը հոգին որ իջաւ և անապատին մէջ առաջ նորդ եղաւ իսրայէլի տասներու ցեղերուն, այսօր իր աւետարանով առաջնորդ կ'ըլլայ տասներկու առաքեալներուն . ո'վ բոլոր հոգիներ, Աստուծոյ հոգին օրհնեցէք :

Տիրոջը հոգին, որ լեցուց երուսաղէմի տաճարին ճարտարապետ Բեսելիէլը, այսօր սուրբ երրորդութեան խորան կը չինէ մարդիկը, ո'վ բոլոր :

Հ Ո'վ հայր Աստուծած, որ մէկէ մը ծնած չես և սկիզբ չունիս, պատճառ ես բոլոր անպատճառ և պատճառաւոր էակներուն, անժամանակ ծնունդով պատճառ ես որդիին, և հոգին քեզմէ կը բղիսի անքննելի կերպով, օրհնեալ ես, ո'վ մեր հայրերուն տէր Աստուծը :

Ո'վ բանդ Աստուծած, որ հայր Աստուծոյ և սուրբ հոգիին կամքով հայրական ծոցէն իջար Գաբրիէլ հրեշտակին բարի լուրջովը, որ հրճուեցուց կոյսին հոգին, որմէ մարմինով ծնար անպատմելի կերպով սուրբ հոգիին միջոցաւ, օրհն :

Ո'վ հոգի, որ առաջուց մարդարէներու միջոցաւ գուշակեցիր քու էակիցիդ գալուսատը, և Յորդանանին մէջ վկայեցիր՝ մարմին առնող բանն Աստուծոյ վրայ իջնելով աղաւնիի պէս, օրհն :

Օրհնեցէք տէրը, ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ գոյակից հոգին այսօր հրափայլ ծագումով վերնատունը իջնելով, առաքեալները մկրտեց անկիզելի կրակովը, օրհն :

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ արարչակից հոգին այսօր երուսաղէմի մէջ բղիսեցուց իմաստութեան

և մեղքի մաքրութեան անհիւթական կենդանի ջուր ,
օրի :

6 Եօթն չնորհներով հանգչեցար Յեսսէի (Դաւիթի) սերունդին վրայ , Աստուծոյ և խորհուրդի հոգի , խոնարհութեան և զօրութեան հոգի , իմաստութեան և գիտութեան հոգի , աստուածպաշտութեան և երկիւղի հոգի . Կ'աղազենք մեզի ալ չնորհ ըրէ ողորմութեամբ քու պարգեղ :

Մարմինով քեզմէ օծուածը (Քրիստոս) կատարեց Եսայիին գուշակածը , ըսաւ՝ տիրոջը հոգին իմ վրաս , և մարգարէին իրեն մասին ըսած խօսքը խոնարհութեամբ կարդաց իր տնօրէնութեան (աշխարհի վրայ գտնուած) ատեն , կ'աղաչ :

Մարդարէին միջոցաւ յայտնեցիր բանն Աստուծոյ աշխարհ գալը հայր Աստուծոյ և Հոգիիդ կողմէ , մարդարէին մարդացեալին (Քրիստոսի) կողմէ կը խօսէր մարդկութեան թէ Տէրը և անոր Հոգին դրկեց զիս , կաղաչ :

8 Երկնային հոգեղէն հրեշտակներուն հետ կ'երգենք հոգիները ստեղծօղին . սուրբ հոգիին գալուստը փառաւորուած է :

Առաքեալներուն խումբին հետ այսօր ուրախանաւով կ'աղաղակենք հոգինով դէպի երկինք . սուրբ :

Հոս է Արանի վերնատունը , նոր սիոնի որդիներ , հրեշտակներուն ձայնով երգեցք , սուրբ :

Մենք՝ բոլոր հոգիներս , ուրախութեան ձայնով փառք տանք անոր որ զմեզ նորոգեց . սուրբ հոգիին գալուստը փառաւորուած է :

ԿԱՆՈՆ ԶՈՐՐՈՐԴԻ ԱԽՈՒՐՆ

Ա Արեգակն արդարութեան Քրիստոս ծագեալ
Բ յաջխարհ հալածեաց զխաւարի անզիտութեան ,
Վ եւ յետ մահու եւ յարութեան համբարձաւ առ հայր յորմէ ծագեաց , որ երկրպագի յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդի հօր եւ սուրբ հոգին , վասն որոյ եւ մեմ երկիր պագսնեմի հօր հոգւով եւ հօմարտութեամբ :

Որ փոխանակ ծոցածին բանին որ ել յերկինս . առաքեցաւ աւետինն հօր ի բարձանց հոգին հօմարտութեան , միսիքարել զորս յադամայ տրմեցելոց եւ հօմագինի զբնութեալ զդասս առաքելոցն , վասն :

Այսօր տրմական եւ զիւերային լուծան երկունք ծննդեան նախամօրն , խնդիր զծնեալսն մարմնով ի ման եւ յապականութիւն վերսին ծնանի հոգին յորդիս լուսոյ հօրն երկնաւորի , վասն :

Որ համագոյդ ես հօր եւ որդւոյ անճառաբար բղխումն ի միտ էեն , այսօր բղխեցեր ջուր կեդանի յերուսաղմէն , հոգի Աստուծոյ ողորմեա :

Որ արաշչուից ես հօր եւ որդւոյ , որով կենդանածեալք ի ջուրց արարածք այսօր որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի ջուրց , հոգի Աստուծոյ , ողորմեա :

Որ փառակից ես հօր եւ որդւոյ եւ հնենես զխոս Աստուծոյ , այսօր խորագէս իմաստից զիմարա աշխարհի արաւեր , հոգի :

Հ Որ անենենդ ես յեռութեան համագոյ երրու .

Տ զուրին , երեխարեան մի տերութիւն միով բը նուրեամբ ասուանութիւն , զենք բարեբանեմի Աստուծ հարցն մերոց :

Որ ես պատճառ որդւոյ ծննդեամբ հայր յառաջ քան զյալիտեանս , յորմէ հոգիդ նառագայրեալ անորիք բաժանմամբ , զիեզ :

Որ եալիցց ես հօր որդի լրյս ի լրւոյ ծագումն անճառ , անեղակից սուրբ հոգի հօր եւ որդւոյ հաւասար , զիեզ :

¶ Զաքր օրինեցէք բարձր արարէք զբղխեալն ի հօրէ :

Այսօր ամենայն հոգիք բան սւորաց սուրբ զիոնին հւեմարտութեան , որ բոցատիպ լեզուօֆ անեղազոչ սաստիկ հողմոյ հնշմամբ իշեալ ի յերկնից , օրինեցէք ի ձայն գոհութեան բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Այսօր հանանայք ելեղեցւոյ սուրբ զիոնին կենդանաւար որ բաշխէ առաւսպէս զբազմապատիկ պարզեւս յեկեղեցի արդարոց , զովեցէք հոգեւոր երգով , բարձր արարէք զնա :

¶ Աղբիւր կենաց բաշխող տնորհաց հոգիդ իշեալ ի բարձանց , զանապական պարզեւս նոր բաժանեցեր յառափեալն :

Որ ի վերայ ջուրցն զոլով ստեղծանեիր զարարած , իշեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս որդի Աստուծոյ :

Որ զարդարեալ նորոգես միւս զնոր նոր զեկեղեցի , պէսիս տնորհաց նոր պարզեւօֆ փայլին մանկունք սորա:

¶ Հոգիք նրեղինացն այսօր տօնին ընդ մեզ ըգալուս հոգւոյն Աստուծոյ :

Տեսանողն յառաջ նօանակէր զառատաբուղին վտակ իմաստից ի մեզ հեղեալ ի հոգւոյն :

Վեմն հաւասոյ զմայլեալ անմանական բաժակաւն այսօր բաշխէր ծարաւեաց :

Գետոց այս գնացիւք ցնծայ քաղաքն Աստուծոյ սիօն մայր եկեղեցի :

Վասն որոյ եւ մեք երրեակ եւ մի աստուծութեանն երգեսք զիառս ի բարձունս :

Ա. Յ Ա. Բ Հ Ա. Բ Թ Ա. Բ Գ Մ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Քրիստոս , արդարութեան արեւը , աշխարհի վրայ ծագելով ցրուեց տգիտութեան խաւարը , և մեռնելէն յարութիւն առնելէն վերջ համբարձաւ հայր Աստուծոյ քով՝ որմէ ծագեցաւ . երկնաւորները ու երկրաւորները երկրպագութիւն կ'ընեն անոր հայր Աստուծոյ և սուրբ հոգիին հետ . ուստի մենք ալ հոգիով և ճշմարտութեամբ երկրպագութիւն կ'ընենք հայր Աստուծոյ :

Ճշմարտութեան հոգին , հայր Աստուծոյ խոստումը , բարձունքն զրկուեցաւ իր ծոցէն ծնած բանն Աստուծոյ տեղ որ երկնաւ ելաւ , միմիթարելու Աղամին արտմած սերունդը , և կրակով զինելու առաքեալներուն ընտրեալ դասը . ուստի :

Նախամայր Եւայի տիտուր և խաւարային ցաւերը այսօր բուժուեցան , որովհետեւ սուրբ հոգին մահուան և ասղականութեան համար ծնածները նորէն կը ծնի իրեւ լուսաւոր որդիներ երկնաւոր հօր . ուստի :

Ո'վ Աստուծոյ հոգի , որ մշտագոյ էակէն անպատմալի կերպով կը բղխիս , գոյակից ես հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ , այսօր կենդանի ջուր բղխեցուցիր եռուսաղէմի մէջ . ողորմէ :

Ո՞վ Աստուծոյ հոգին որ հայր Աստուծոյ և որդի
Աստուծոյ հետ ստեղծագործութեան մասնակից եղար,
ջուրերէն կենդանացած արարածները այսօր ալ ջուրե-
րէն կը ծնիս իբրև Աստուծոյ որդիներ . ողորմէ :

Ո՞վ Աստուծոյ հոգի , որ հայր Աստուծոյ և որդի
Աստուծոյ հետ նոյն փառքը ունիս և Աստուծոյ գաղտ-
նիքները կը քննիս , այսօր իմաստուն և խորագէտ ըրիր
աշխարհի յիմարները . ողորմէ :

Դուն որ էութեամբ անքննելի ես , համագոյ
երրարդութիւն , երեքսրբեան մէկ տէրութիւն , մէկ
բնութեամբ աստուածութիւն , կը գովարանեմք զքեզ
ո՞վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Ո՞վ հայր , որ բոլոր ժամանակներէն առաջ ծնար
և պատճառ եղար որդիին , հոգին քեզմէ կը ճառա-
գալթէ անջատ բաժանումով , կը գովարա :

Ո՞վ որդի Աստուած , որ հայր Աստուծոյ հետ նոյն
էութիւնը ունիս , լոյս Աստուծմէ լոյս ծագում ես ան-
պատճելի կերպով , անեղակից սուրբ հոգի , հայր Աս-
տուծոյ հաւասար , կը գովարա :

Օրհնեցէք տէրը , փառաւորեցէք զայն որ հօրմէն
կը բղիս :

Ո՞վ բանաւոր էակներու հոգիներ , այսօր երախ-
տագիտական ձախներով օրհնեցէք և ի սպառ փառաւո-
րեցէք ճշմարիտ սուրբ հոգին , որ բոցեղէն լեզուներով
անեղաձայն սաստիկ հսկի հնչումով իջաւ երկինքէն :

Ո՞վ եկեղեցիին քահանաներ ; այսօր հոգեւոր եր-
գերով գովարեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք կենդանա-
սար սուրբ հոգին , որ արդարներու ժողովներուն առա-
տօրէն կը բաշխէ բազմապատիկ շնորհները :

Ո՞վ հոգի , կեանքի աղբիւր որ շնորհք կը
բաշխես երկինքէն իջնելով , քու անապական պարգև-
ներդ առաքեալներուն բաժնեցիր :

Դուն որ ջուրերուն վրայ ըլլալով արարածները կը
ստեղծէիր , աւազանին ջուրերուն վրայ իջնելով կը
ծնիս իբրև Աստուծոյ որդիներ :

Քու նոր եկեղեցիր կը զարդարես , կը նորոգես ։
ասոր մանուկները (հաւատացեալները) զանազան պար-
գեւներով և շնորհներով կը փայլին :

Հրեղէն հրեշտակները այսօր կը տօնեն մեղի
հետ Աստուծոյ հոգիին գալուստը :

Մարգարէն առաջուց կը գուշակէր թէ հոգին ա-
ռատօրէն պիտի թափէ մեր վրայ իմաստութեան գետ
մը :

Հաւատոյ վէմը (Պետրոս) անմահական բաժակովը
գինովցած այսօր կը բաշխէր ծարաւիներուն :

Այս գետերուն ընթացքին վրայ կը հրճուի Աստու-
ծոյ քաղաքը , Սիոն , քրիստոնէական մայր եկեղեցին :

Ուստի մենք ալ երեքանձնեայ և մէկ աստուածու-
թեան երգենք . փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուած որ
երկինքը կը բնակի :

ԿԱՆՈՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԱԽՈՒՐՆ

Ա.2 Զանսկզբնաբար բղխումն ի հօրէ զնոգին ճըռ-
թ.1 մարիս, որ հնչմամբ ձայնի եջ ի վերնատունն
5 այսօր նման սաստիկ հողմոյ, զոր փառաւո-
րեսք հոգեւոր երզով :

Զիամագոյակիցն հօր եւ որդուոյ զբաժխողն տնոր-
հաց, որ ի հրեղեն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտրու-
թեան լեզուաց տնորհեաց սուրբ առաքելոցն, զոր :

Զաղբիւրն իմաստուրեան զիամարեալն անձնաւո-
րուրեամբ, որ խօսեցաւ յօրենս եւ ի մարգարէս եւ
յաւետարանս, զոր :

Այսօր ցնծան դասէ առաքելոցն զալստեամբ հոգւոյն
Ասուծոյ, զորս միքրարեաց փոխանակ բանին մարմ-
նացելոյ եղեալ ընդ նոսա, փառս տացուի նմա սրբա-
սաց ձայնիւ :

Այսօր բղխեաց ջուր կենդանի յերուսաղէմ յորմէ
լցան զետք ասուածայինք, եւ ընրացեալք արբուցին
սիեզերաց զբանավակ աղբիւրն եղեմայ, փառս :

Այսօր ցողով իմանալեաւ յամպոց հոգւոյն զուար-
բացան բոյս եկեղեցւոյ, պարարտացան դասէք արդա-
րուրեամբ եւ զեղեցկացան անապատք մաքուր կուսու-
թեամբ, փառս :

Հ. Անեղանելիդ Ասուած եւ եղելոցս եակ, որ
առաքեցեր յաշխարհ զանեղակից նո զնոգիդ ի փառս
միանի որդուոյ նո, օրհնեալ ես Տէր Ասուած հարցն
մերոց :

Ծագումն ի հօրէ աննառ ծննդեամբ, որ ետուր

միքրարիչ առաքելոց նոց սրբոց զնոգիդ նո տիրակից
գոլով, օրի :

Հոգիդ Ասուծոյ անեղ եռթիւն, կատարեալ անձ-
նաւուրուրեամբ եւ կատարող բոլորից, ընդ հօր եւ ընդ
որդուոյ միաւուրեալ բնուրեամբ, օրի :

Գ. Ամենայն նոգիդ զնոգին սուրբ գովեցեք, զեա-
կիցն ընդ հօր եւ որդուոյ երեխարեան ձայնիւ :

Զիուրն երկնային զարկեալ բանին յերկիր բանա-
ւոր, որ մկրտեաց այսօր զառամեալսն ի սուրբ վերնա-
տունն, ամենայն :

Օերօն ի հօրէ զառատարուդիս աղբիւրն իմասից,
որ խօսեցաւ զնին եւ զնոր օրենս Ասուծոյ, ամենայն:

Ո. Իջեր Տէր ողորմուրեամբ նուլ յաշխարհ եւ
զմեռեալ բնուրիւնս ի կեանս վերափոխեցեր :

Ելեր Տէր առ հայր փառօք ի յերկինս, եւ միք-
րարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ զնոգիդ :

Բացեր Տէր այսօր զգանձր երկնային, եւ բաշխե-
ցեր առատապէս պարզեւս աղքատ բնուրեանս :

Տ. Այսօր աղբիւր գիտուրեան բղխեալ ի սուրբ
վերնատունն, յորմէ լցան սիեզերք զնացիւք զետոցն ո-
ռոգմամբ :

Այսօր իջեալ ի յերկիր հօր աւետինն ի բարձանց,
տալ աւետիս Աղամայ դառնալ յնդեմ վերստին :

Այսօր խնդայ նոր Սիօն որդուովք իւրովք զոր ծնաւ
օծմամբ հոգւոյն նորոգեալ յորդիս լուսոյ եւ տուրնեան:

Այսօր ի ձայն զնոգուրեան զնոգին ընդ հօր եւ որդ-
ուոյ հոգիդ ամենայն օրհնեցեք զերեխարեանն երգելով :

Այսօր ցնծամբ երկրաւորս ընդ զալստեան երկնայ-
նոյն, եւ պարելով ընդ հրետակու երգեմբ զփառս ի
բարձունք :

Ա. Շ Խ Ա. Բ Հ Ա. Թ Ա. Ր Դ Մ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Հոգեւոր երգերով կը փառաւորենք հայր Աստուծ-
մէ անսղբնաբար բղխող ծշմարիտ հոգին, որ այսօր
սաստիկ հոգի մը պէս ահեղ ձայնով վերնատունը իջաւε
Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ համագոյակից
է, և չորհք կը բաշխէ, և հրեղէն լեզուներու բաժ-
նուելով լեզուներու ընտրութեան վարդապետութիւնը
սուրբ առաքեալներուն չնորհեց :

Իմաստութեան աղբիւրը, և անձնաւորութեամբ
կատարեալը. որ խօսեցաւ օրէնքներուն, մարդարէնե-
րուն և աւետարաններուն մէջ :

Աստուծոյ հոգին գալուն վրայ այսօր կը հճուէին
առաքեալները, զորս միխթարեց մարմնացեալ բանն
Աստուծոյ տեղ որ անոնց հետ գտնուեցաւ ժամանակ
մը. փառք տանք անոր՝ սո՞ւրբ սո՞ւրբ սո՞ւրբ եղանա-
կելով :

Այսօր կեանք տուող ջուր մը բղխեց երուսաղէմի
մէջ, որմէ լեցուեցան աստուածային գետերը, և ա-
ռաքեալները աշխարհի վրայ երթալով խմցուցին Եղե-
մի (դրախտին) աղբիւրը, որ չորս գետերէ կը բաղկա-
նար. փառք տանք :

Այսօր եկեղեցին բոյսերը (նոր հաւատացեալները)
զուարճացան հոգին ամպերէն իջնող հոգեւոր ցողով,
դաշտերը արդարութեամբ պարարտացան, և անապատ-
ները գեղեցկացան մաքուր կոյսերով. փառք :

Հ Ո'վ Աստուած, որ մէկէ մը ստեղծուած չես,
և բոլոր արարածներուն արարիչն ես, որ աշխարհ դըր-

կեցիր քու հոգիդ որ, քեզի ուէս մէկէ մը ստեղծուած
չէ, և այս կերպով փառաւորեցիր քու միածին որդիդ.
օրհնեալ ես ո'վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Ո'վ որդի Աստուած, որ անպատմելի ծնունդով
հայր Աստուծմէ ծագեցար, և քու սուրբ առաքեալնե-
րուդ իրեւ միխթարիչ տուիր քու Հոգիդ որուն հետ
նոյն տէրութիւնը ունիս . օրհ :

Ո'վ Աստուծոյ հոգի, անսղ էութիւն, անձնաւորու-
թեամբ կատարեալ և բոլոր արարածները կը լեցնես,
հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ միացած ես բը-
նութեամբ, օրհ :

Ո'վ բոլոր հոգիներ (մարդիկ), դոլեցէք սուրբ հո-
գին սուրբ սուրբ սուրբ աղաղակելով, նա հայր Աստու-
ծոյ և որդի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունի :

Որ բանն Աստուծոյ բանաւոր երկրի վրայ ձգած
երկնային կրակն է, որ այսօր առաքեալները մկրտեց
սուրբ վերնատունին մէջ :

Իմաստութեան առատաբուխ աղբիւրն է, հայր
Աստուծմէ բղխող, որ Աստուծոյ հին ու նոր օրէնքնե-
րը խօսեցաւ :

Ո Ո'վ տէր, քու ողորմութեամբդ աշխարհի վրաց
իջար և մեր մեռած բնութիւնը կենդանացուցիր :

Ո'վ տէր, փառքով ելար երկինք քու Հօրդ քով,
և քու սուրբ Հոգիդ զրկեցիր իրեւ միխթարիչ առաք-
եալներուն :

Ո'վ տէր, այսօր ըացիր քու երկնային գանձա-
րանդ, և մեր աղքատ բնութեան պարգեւներ բաշխե-
ցիր առատօրէն :

Տ Այսօր գիտութեան աղբիւր մը բղխեցաւ սուրբ

վերնատունին մէջ , որմէ լեցուեցաւ ամբողջ աշխարհ գետերուն ընթացքէն ոռոգուելով :

Սյսօր հայր Աստուծոյ խոստումը (հոգին) երկրի վրայ իջաւ բարձունքէն , բարի լուր տալու Աղամին որպէսզի նորէն Եղեմ դասնայ :

Սյսօր նոր Սիօն (քրիստոնէական եկեղեցին) կուրախանայ իր ծնած որդիներով , զոր հոգիով օծելով լուսաւոր և պայծառ որդիներու փոխեց :

Ո'վ բոլոր հոգիներ , սուրբ , սուրբ , սուրբ երդելով օրհնեցք հոգին երախտագիտական ձայնով հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ :

Մենք՝ երկրաւորներս այսօր կը հրձուինք երկնաւորին (սուրբ հոգիին) գալուն վրայ , և հրեշտակներուն հետ պար բռնելով կ'երգինք՝ փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուծած որ երկինքը կը բնակի :

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴԻ ԱԽՈՒՐՆ

Ա: Անմահարար բաժակ նեղեալ յերկնից սուրբ հոգի , զոր արքին ի վերնատանն դաս սուրբ առաքելոցն , օրհնեալ ես սուրբ հոգիդ նըմարիս :

Առատապկս ծաւալեալ ի մեզ հուրեն կենդանի հանգի արքեալ առաքելոցն եւ արքուցին սիեզերաց , օրի :

Այսօր մեծապկս ցնծան եկեղեցիք ներանոսաց , ըգմալեալ ուրախութեամբ ի մեջ կենդանարար բաժակ , օրի :

Անսկիզբն Աստուծ սուրբ հոգի զմարգարեւութեանց հախագոււշակումն արտափայլեալ լուսազարդեցեր առատապկս հեղեալ յառաքեալս :

Ամենակալ հայր Երկնաւոր զանբաժանելի լուսոյդ զմարգումն հողեղինեցս ընորհեցեր , առատա :

Հ: Աննառելի բդիսումն ի հօրէ հոգիդ նըմարիս ,
Տ: այսօր ի վերնատունն խորհեղոյ խոնարհեալ հանգեար յառաքեալս , Աստուծ հարցն մերոց :

Աննենելի խորոցդ Աստուծոյ մենող ընդ հօր միաւոր , այսօր ի հրեղէն թեւոցն խոնարհեալ հանգեար յառաքեալս , Աստուծ :

Անսպառ աղքիւր լուսոյ սուրբ հոգի այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալս , Աստուծ :

Գ Զեկր օրինեցէք բարձր արարէք զիոզին նեմարիս:
Որ աննառ խոնարհութեամբ հանգեաւ յառաքեալսն,
պահծալի արփիափայլ պսակ եղեալ ի նոսա, բարձր:

Որ զաննառելի խորհուրդ երրորդութեանն յայտաց նոցա, իմաստութեան աղբիւր կենդանի բղիսեալ ի նոսա, բարձր:

Ո Որ ի հայրական խոկութենեն յառաջ բղիսեալ
աղբիւր լուսոյ, եւ նառագայրարձակ լուսովն զուար-
նացուցեալ լցեր զառաքեալսն, աղյուշանօք սոցա ո-
ղորմեա:

Որ զեկութիւն նո նրեղինաց հիացմամբ ցուցեր,
նոյն ինքն իմանալի աստուածային լուսովն զուար-
ցուցեալ լցեր զառաք:

Որ զաշխարհամած խաւարն ի սկզբան ի լոյս փո-
խեցեր, այսօր հրաւալի աստուածային լուսովն զուար-
նացու:

Որ հրաբորիք ծաւալմամբ յառաջ խաղացեալ հո-
գիդ նեմարիս, եւ հրածորան աստուածային լուսովն զուար-
նացու:

Տ Որ ի հրացայ սաւառնարեւիցդ վերայ նատիս,
այսօր ի դասս հողեղինաց անպատմելի սիրով հեղեալ
ի յերկնից, օրինեալ ես սուրբ հոգի Աստուած :

Որ ի հեղեկն լեզուացն եւահիւսեակ սրբաբանիս,
այսօր ի ըրբուն հողեղինացն հրածորան հեղեալ ի
յերկնից, օրի:

Որ հրակերպիցն արփիափայլ բոցով միշտ երեւիս,
այսօր հողեղինացն հրանաւակ բաժակ հեղեալ ի յերկ-
նից, օրի:

Ա. ԾԽ Ա. Բ Հ Ա. Բ Թ Ա. Բ Դ Մ Ա. Ն Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Սուրբ հոգին երկինքէն թափեցաւ իրեւ անմահու-
թիւն տուող բաժակ մը, զոր սուրբ առաքեալները խը-
մեցին վերնատունին մէջ . օրհնեալ ըլլաս, ո'վ ճշմա-
րիտ սուրբ հոգի :

Կեանք տուող կրակը առատորէն մեր վրայ ծա-
ւալեցաւ, որովհետեւ առաքեալները խմեցին և տիե-
զերքին ալ խմցուցին . օրն :

Հեթանոսներէ ձեւացած քրիստոնէական եկեղեցի-
ները այսօր մեծապէս կը հրձուին, քու կենդանարար
բաժակիդ աղջած ուրախութենէն զմայլելով . օրն :

Ո'վ սուրբ հոգի, անսկիզր Աստուած, մարդարէ-
ներուն առաջուց գուշակածը, քու գալուստ, փայ-
լեցնելով, առատորէն լուսաւորեցիր՝ թափուելով ա-
ռաքեալներուն վրայ :

Առանց ժամանակի եղող միածին որդի, քու խոս-
տացած չնորհքդ, բարի լուրը, վերնատունին մէջ ա-
ւարտեցիր և կատարեցիր :

Ո'վ ամենակալ Հայր երկնաւոր, քու անբաժան
լոյսիդ ծագումը մեզի՝ հողեղիններուս չնորհեցիր :

Հ Ո'վ ճշմարիտ հոգի, որ անպատմելի կերպով
հայր Աստուածմէ կը բղիսս, այսօր խորհրդաւոր վերնա-
տունը իջնելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար. ո'վ
մեր հայրերուն Աստուածը :

Աստուածոյ անքննելի գաղտնիքները քննող, և հայր
Աստուածոյ հետ մէկ, այսօր հրեշտակներուն հրեղէն թե-
ւերէն վար իջնելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար.
ո'վ մեր :

Ո՞վ սուրբ հոգի , լոյսի անհատնում աղբիւր , այսօք հրեղէն լեզուներու բաժնուելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար . ո՞վ մեր :

Օրհնեցէք Տէրը , փառաւորեցէք ճշմարիտ հոգին :

Որ անպատմելի խոնարհութեամբ հանգչեցաւ առաքեալներուն վրայ իբրև փառապանծ և արեւու պէս փայլող պսակ մը զետեղուելով անոնց վրայ . փառաւ :

Որ անոնց (առաքեալներուն) յայտնեց Երրորդութեան անպատմելի խորհուրդը , իմաստութեան կեանք տուող աղբիւր մը ցայտեցնելով անոնց վրայ . փառաւ :

Ո՞վ լոյսի աղբիւր , որ բուն հայր Աստուծմէ կը բղիս առաջուց , ձառագայթ արձակով լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները . ողորմէ' ասոնց (առաքեալներուն) աղաչանքով :

Դուն որ քու էութիւնդ ցուցուցիր հրեղէն հրեշտակներուն՝ հիացում պատճառելով անոնց , նոյնպէս հոգեւոր աստուծային լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները . ողորմ :

Դուն որ սկիզբէն լոյսի փոխեցիր ընդհանուր աշխարհը պատող խաւարը , այսօր աստուծային հրաշալի լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները . ողորմէ' :

Կրակի պէս բորբոքելով և ծաւալելով դէպ առաջ շարժեցար , ո՞վ ճշմարիտ հոգի , և կրակ կաթեցնող աստուծային լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները . ողորմէ' :

Տ Դուն որ կրակ ցայտեցնող և իրենց թեւերը պարզող հրեշտակներուն վրայ կը նստիս , այսօր երէկինքն վար թափեցար հողեղէն մարդոց խումբին վը-

րայ անպատմելի սիրով . օրհնեալ ես , ո՞վ սուրբ հոգի Աստուծած :

Դուն որ հրեշտակներուն հրեղէն լեզուներէն կը փառաբանուիս , սո՞ւրբ , սո՞ւրբ , սո՞ւրբ ձայնով , այսօր երկինքէն կրակի պէս կաթեցար հողեղէն մարդոց շըրթունքներուն վրայ . օրհն :

Դուն որ կրակէ կերպարանք ունեցող հրեշտակներուն միշտ արեւու պէս փայլող բոցով կ'երեւիս , այսօր երկինքէն հողեղէն մարդոց վրայ թափեցար իբրև հըրեղէն բաժակ . օրհն :

ԿԱՆՈՆ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐՆ

Աշ ի հարաւարժ աղբերեն անհատահոսդ վտակ
Դէ կենդանարար սուրբ նոգի, օրհնեալ ես լոյս
ՀԲ նոմարիս :

Այսօր ի սուրբ վերնատունն եկեալ Ասուած ճրեմարիս հրաւագարդեաց զառաքեալսն ի լոյս փառաց նոգի :

Հրենողական խնդուրեամբ առակերտացն լցեալ, փառաւորելով երգին օրհնեալ ես լոյս գերազանց :

Ի համբառնալ բանին յերկինս եւ ի նոսիլ ընդ աշմէ հօր, զուարնացեալ առանելոցն եւկրպագեին, օրհնելով զիայր զառախօն բանին :

Համահաւաքեալ գունդք սրբոցն ի վերնատունն խոր երդոյ համբարձմամբ աչաց սպասին հոգւոյն, օրի :

Յանկարծահաս հնչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբիւր լուսոյ, անմահական կենաց լուսով զարդարեալ, որք օրհնեին զիայր զառախօն հոգւոյն :

Հ Անեղանելի հոգիդ սուրբ որ ես ընդ հօր փառակից, եւ եակից գոլով ծոցածին բանին, անհասանելիդ Ասուած հարցն մերոց :

Որ ի բառակերպեան արուդ բազմեալ հանգչիս, եւ սրբաբանեալ օրհնիս ի երեղին լեզուացն, անհաս :

Այսօր մարդասիրապէս ասուածաբար իջեալ ի սուրբ վերնատունն, եւ զիրեղին լեզուս բաժանեալ հանգչելով ի նոսա, անհաս :

Գ Զեկր օրհնեցեկ բարձր արարէ զիոգին նոմարիս Ասուած :

Զմիսիրարիչ սուրբ նոգին որ փոխան միածնին իջեալ ի հօրէ, որ հրաւագարդեաց զսուրբ զառաքեալսն, բարձր :

Զերկնային ծորանսն նեղեալ ի սուրբ վերնատունն, որ ասուածազարդ հրազինեաց զսուրբ զառաքեալսն, բարձր :

Ո Հոգիդ նոմարիս որ զասուածային զիրանանս որ զառածն դաւրեան լցեր, արբուցանելով առա կերտացն զպարարտուրիւն որ ի սուրբ վերնատանն, ողորմեան :

Որ առաքեցար ի հօրէ կենդանարար վտակ եւ լոյս նոմարիս, արբուցանելով նոյօֆ որդոց սիօնի զուղիս փափկուրեան, ողորմ :

Որ կատարեցեր զփափաք ցանկուրեան սրտից նոցա, որք սպասեալ մնային մեծի գալսեան որ ի սուրբ վերնատանն, ողորմ :

Տ Որ ի բեւս թերեւս աննիւր սաւառնեալ եւ հրացայտ սերօքից, վերանսեալ տեչուրեամբ խնամես զարարածս, հոգիդ սուրբ, օրհնեալ ես յարարածոց ոոց :

Որ սբանչելապայծառ հրաւալի ձայնիւ ընդ հօր եւ ընդ որդուոյ միւս փառաքանիս, եւ բաղցրուրեամբ հայիս յարարածս, հոգիդ :

Այսօր ասուածային տեչուրեամբ ի վերնատունն հնչեալ նոյմածայն հնչմամբ, եւ զառաքեալսն արբուցեալ բաշխեցար յարարածս, հոգիդ :

Հ Հոգին սուրբ եր միւս եւ կ եւ եղիցի, ոչ բարձր կրսեալ եւ ոչ դադարեալ, այլ միւս ընդ հօր եւ ընդ որդուոյ կարգեալ եւ բուեալ, եւ միւս օրհնեալ ե ի յաւիթեան:

Եր միտ ընդունող սրբող եւ լցուցիչ աստուածացուցիչ, եւ միտ ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ կարգեալ եւ բուեալ, եւ միտ օրն :

Մշաւարժ ինքնաւարժ ինքնիւթիւն ինքնազօր ամենազօր, վասնզի տեշէ ուր կամի որբան ախորժէ յարժամ եւ որբան, եւ միտ օրն :

Ինքն յինքեան նոյն միտ ընդ որս դասեցաւ անեւեւոյր անժամանակ, անալլայլելի անփոփոխելի, եւ միտ: Առանց որբանուրեան, առանց որպիսուրեան, առանց տեսուրեան անօօտափելի, եւ միտ:

Տեր առափիչ որուիչ տանար առնե ինքն ինքեան, առաջնորդէ զօրացուցանէ որպէս եւ կամի բաժանէ զենորն, եւ միտ:

Կեանէ եւ կենդանարար լրյ եւ գոյացուցիչ լրւսոյ, ինքն բարի աղբիւր բարուրեան նոզի ուղիղ առաջնորդական, եւ միտ:

Հոզի զօրուրեան եւ երկիւղի, որով հայր նանաչի եւ որդի փառանորի, որոց մի կարգ մի պատիւ մի երկրպագուրիւն, կատարելուրիւն սրբուրեան, եւ միտ:

Ա Յ Խ Ա Բ Հ Ա Բ Ա Բ Թ Ա Ր Գ Մ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ո՞վ սուրբ հոգի, որ հայր Աստուծմէ շարժած աղբիւրէն անհատնում կերպով հոսելով գետի մը պէս՝ կեանք կուտաս. օրհնեալ ըլլաս, ո՞վ ճշմարիտ հոգի:

Այսօր ճշմարիտ Աստուծածը, հոգին, սուրբ վերնատունը գալով, առաքեալները հրաշքով զարդարեց քու փառքիւր լուսովը:

Աշակերտները լեցուելով հրձուեցնող ուրախութեամբ՝ փառք տալով կ'կրգէին, օրհնեալ ըլլաս, ո՞վ գերազանց լոյս :

Երբ բանն Աստուծած երկինք համբարձաւ և հայր Աստուծոյ աջ կողմը նստաւ, առաքեալները ուրախութեամբ երկրպագուրիւն կ'ընէին, փառք տալով հայր Աստուծոյ՝ որ բանն Աստուծածը զրկեց :

Սուրբերուն (նոր հաւատացեալներուն) խումբերը խորհրդաւոր վերնատունը հաւաքուելով հոգիին կ'սպասէին աչքերնին երկինք վերցուցած, փառք :

Լոյսին կենաստու աղբիւրը (սուրբ հոգին) յանկարծ հասաւ և մեծ ձայնով թափուելով անմահ կեանքի լուսով զարդարեց առաքեալները, որ փառք կուտային Աստուծոյ, որ հոգին զրկեց :

Ո՞վ սուրբ հոգի, որ մէկէ մը ստեղծուած չես, և հայր Աստուծոյ հետ նոյն փառքը ունիս, և անոր ծոցէն ծնող բանն Աստուծոյ հետ ալ նոյն էութիւնը, ո՞վ մեր հայրերուն անըմբոնելի Աստուծածը :

Զորս կերպարանք ունեցող հրեշտակներէն կազմուած քու աթոսիդ վրայ կը հանգչիս, և անոնց հրեղէն լեզուներով կ'օրհնուիս սո՞ւրբ, սո՞ւրբ, սո՞ւրբ աղած զակով, ո՞վ :

Այսօր մարդասիրութեամբ և իբրև Աստուծած սուրբ վերնատունը իջնելով, հրեղէն լեզուները բաժնեցիր, և առաքեալներուն վրայ հանգչեցար, ո՞վ :

Օրհնեցէք տէրը, փառաւորեցէք ճշմարիտ հոգին Աստուծած :

Միսիթարիչ սուրբ հոգին, որ միածին որդիին տեղ հայր Աստուծմէն իջնելով հրաշալի կերպով զարդարեց առաքեալները, փառաւուս :

Երկնային հոսանքները սուրբ վերնատունին վրայ թափելով, իրեւ Աստուած զարդարեց և կրակով զինեց սուրբ առաքեալները, փառաւու:

Ո Ո'վ ծշմարիտ հոգի, կատարեցիր քու աստուածային պատգամդ, Դաւիթին խօսքը, քու պարարտացնող չնորհներդ խմցնելով աշակերտներուն՝ սուրբ վերնատունին մէջ . ողորմէ:

Հօրմէն զրկուեցար իրրեւ կենսատու հիւթ և իրրե ծշմարիտ լոյս, անոնց (առաքեալներուն) միջոցաւ Սիօնի (քրիստոնէական եկեղեցին զաւակներուն) խմցնելով քու փափուկ ջուրերդ (չնորհներդ), ողորմէ:

Կատարեցիր անոնց սիրտերուն փափաքն ու ցանս կութիւնը, որ սուրբ վերնատունին մէջ կ'սպասէին քու մեծ գալուստիդ . ողորմէ:

Տ Ո'վ սուրբ հոգի, որ աննիւթապէս թեթև թեւերու վրայ կը թռչիս և կրակ ցայտեցնող սերորմէներուդ վրայ կը նստիս և կը նախախնամես արարածները, օրհնեալ ըլլաս քու արարածներէդ:

Սքանչելի, պայծառ, հրաշալի ձայնով միշտ կը փառաւորուիս հայր Աստուածոյ և որդի Աստուածոյ հետ, և քաղցրութեամբ կը նայիս արարածներուն . օրհ:

Սյսօր աստուածային կարգադրութեամբ վերնատունին մէջ հնչեցիր հովի մը պէս, և առաքեալները կշտացնելով արարածներուն բաշխուեցար . օրհ:

Հ Սուրբ հոգին միշտ կար, կայ և պիտի կենայ, սկիզբ ունեցած չէ, դադրած ալ չէ, այլ միշտ հայր Աստուածոյ և որդի Աստուածոյ հետ դասաւորուած և հաշուուած է, և ի սպառ կ'օրհնուի:

Միշտ կ'ընդունի (իրեն դիմողները), կը սրբէ,

կը լեցնէ և կ'աստուածացնէ, և միշտ հայր Աստուածոյ և որդի:

Միշտ կը շարժի, ինքն իրմէ կը շարժի, բացարձակ տէր է, ուրիշի անկարօտ է, ամէն բանի կարող է, որովհետեւ կը փչէ ուր որ ուզէ, ո'րքան մարդոց վրայ որ հաճի, ե'րբ ուզէ և ո'ր չափով որ ուզէ, և ի սպառ:

Ինք իրեն մէջ, միշտ նո՛յն է որոնց հետ որ դասաւորուեցաւ, չի տեսնուիր, սկիզբ և վերջ չունի, չի փոխուիր, չայլայլիր, և ի սպառ:

Քանակութիւն չունի, մամնաւոր որպիսութիւն չունի, տեսութեան տակ չիյնար, չի չօշափուիր, և ի սպառ:

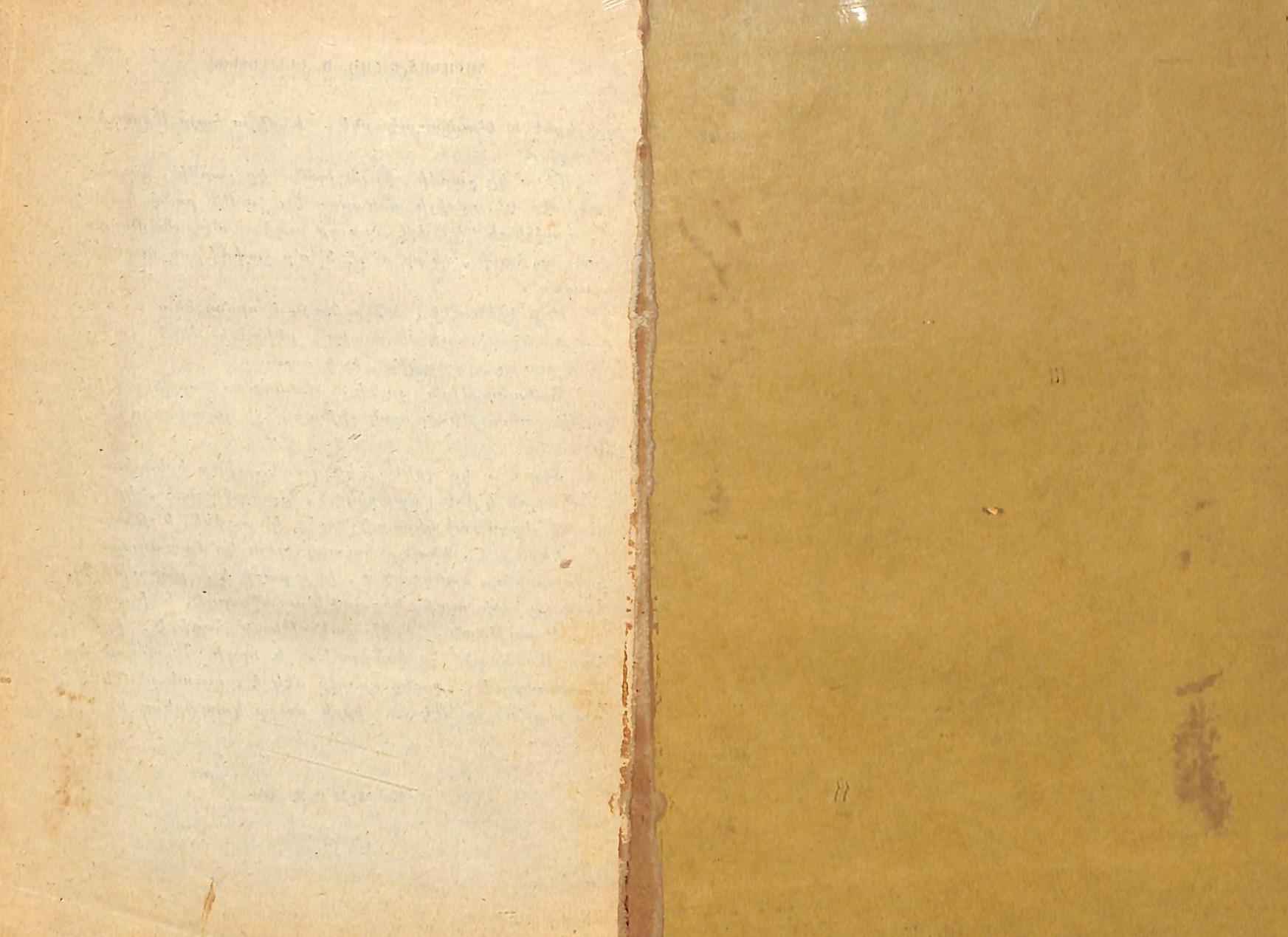
Տէր է, կը զրկէ, կը զատէ, ինք իրեն համար բնակարան կ'ընէ (մարդիկը), կ'առաջնորդէ, կը զօրացնէ, իր ուզած կերպով չնորհք կը բաժնէ, և ի սպառ:

Կեանք է, կեանք կուտայ, լոյս կը մատակարարէ, և լոյսը ի՞նք ստեղծած է, ինք բարի է, բարութիւնը իրմէ կը հոսի, ուղիղ կերպով կ'առաջնորդէ, և ի սպառ:

Զօրութեան, երկիւզածութեան հոգի է, իրմով հայր Աստուած կը ճանչցուի, և որդի Աստուած կը փառաւորուի, որոնց կարգը մէկ է, պատիւը մէկ է, պաշտամունքը մէկ է, իրեւ սուրբ կատարեալ են, և ի սպառ:

«Թ Վ Ե Ր Զ Յ Շ»

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0162420

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0162419

